

Nyelv. O.

1059.

Nyelv. O.

1059.

974270

PRIMA
PRINCIPIA
LATINÆ
GRAMMATICES
QUÆ

AD USUM

SCHOLARUM
VALACHICO-

NATIONALIUM

Propter majorem incipientium Puerorum facilitatem, adjectâ Valachicâ Lingvâ, in hunc ordinem redegit, ac typis edi curavit

GEORGIUS GABRIEL SINKAI de EADEM
A. LL. Philosophiæ, & SS. Theologiæ Doctor,
& Primariæ Scholæ Nationalis Balasfalvensis
Director, & Catecheta.

BALASFALVÆ

typis Seminariâ Diocesani. MDCCLXXXIII.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

CAPUT I.

INTRODUCTIO
IN GRAMMATICAM
LATINAM.

§ I.

De natura, & partibus Latinæ Grammatices.

Grammatica Latina est doctrina bene loquendi, legendi, & scribendi Latine.

Partes Grammaticæ Latinæ sunt quinque :

1. Orthoëpia est doctrina quamlibet litteram vero suo sono enunciandi.
2. Profodia est doctrina

A 2

cuius

CÁP I.

ÎNDREPTĂRE
CATRĂ GRĂMMĂTEICĂ
LATEINĂSCĂ.

§ I.

Despre firea, și partile Grămăteiceei Lateinesci.

Grămăteică Lateinescă e învățătura de a vorbi, cetei, și scrie bine Latinesce.

Partile Grămăteiceei Lateinesci sint cinci :

1. Orthoepiă e învățătura de a spune fiescequărea littera după sunetul său
2. Profodiă e învățătura de

ă dă

vis syllabæ rectum tonum dandi.

3. Orthographia est doctrina correcte scribendi.

4. Etymologia est doctrina rite inflectendi vocabula.

5. Syntaxis est doctrina rari vocabula, quam sententias recte construendi.

Nota. Calligraphia seu ars nitide scribendi; & Tachygraphia, idest, ars celeriter scribendi, etsi ad internas Grammaticæ partes non pertinent, ab Grammaticæ studiosis tamen comparari debent.

§. 2.

DE ORTHOEPIA.

1. Litteræ, quibus utuntur Latini, sunt viginti tres.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg
Hh

á dá fiescequareí sylláve ácelási ton, qväre ise cuvine.

3. Orthográphiá e invatitura de á scrie fara de smintéle.

4. Etymologiá e invatitura de á plecá bine cuvintele.

5. Syntáxule invatitura de á impreună line láolálta preqvum cuvintele, ásiá si sententiile.

Insémna. Cálligráphiá, ádeqve, mesiesiugul de á scrie néted; si Táchygráphiá ádeqve, mesiesiugul de á scrie rápede, macárche nu se tién de céle dinluntru parti ále Grámmáteiceí, tatusi trabue se se castige dela Grámmáteici.

§. 2.

DESPRE ORTHOEPIA.

1. Litterele, cu quâte trasesi Lateinii, sint doáozeci si tri:

a Bb Cc Dd Ee Ff Gg
Hh

Hh Ii Kk Ll Mm Nn Oo
Pp Qq Rr Ss Tt Uu vel
Vv Xx Yy Zz.

Hb li Kk Ll Mm Nn Oo
Pp Qq Rr Ss Tt Uu vel
Vv Xx Yy Zz.

2. Litteræ dividuntur in
Vocales, et Consonan-
tes.

2. Litterele se împartiesc
în Versuitoáre, si în Îm-
preunasunatoáre.

3. Vocales sunt, quæ
absqve omni alia litte-
ra enunciari possunt:
et sunt:

3. Versuitoáre sînt, quáre
se pot spune fara de ma-
cárce álta littera; si
sînt:

A E I O U & Y.

A E I O U si Y.

4. Consonantes sunt,
quæ absqve vocalibus
enunciari neqveunt, &
sunt reliquæ septem de-
cim, ut: Be, Ce, De
&c.

4. Împreunasunatoáre sînt
quáre nu se pot spune fa-
ra de versuitoáre, si sînt
célélálte siépte spre zéce,
prequm: Be, Ce, De.
si céll.

5. Dyphthongi sunt, quæ
oriuntur e duabus vo-
calibus ad eandem syl-
labam pertinentibus:
& sunt sex: æ, au, ei,
eu, œ, yi.

5. Diphthongi sînt, quá-
rii se fác din doáo ver-
suitoáre, ce se tiên
tot de ácéiási sylláva,
si sînt: æ, au, ei, eu,
œ, yi.

6. K, Y, Z, tantum
in Græcis vocabulis ad-
hibentur.

6. Cu K, Y, Z, tra-
im numái in Cuvintele
Grecesci.

7. Vocales i, & u,
in initio vocum positæ an-

7. Versuitoárele i, si u în-
tru'ncéperca cuvintelor

re aliquam vocalem, aut dyphthongum enunciantur instar consonantium, & sæpe etiam aliter scribuntur, ut: *Janua, vado.*

8. C. ante a, o, u, item ante consonantes, & in fine vocum sonat, ut K.

9. C ante e, i, y, æ, sonat, ut i. Germanicum, vel u. Illyricum.

10. Ph sonat, ut F.

11. Q si habeat post se u, enunciatur una cum eodem, ut kv.

12. T ante i, si sequatur vocalis, aut dyphthongus, enunciatur, ut i, Germanicum, e. g. *Ambitio.*

Excipiuntur quædam, ut: *Dotium, Cotium, &c* in quibus t enunciatur, ut π Illyricum.

puse înainte de vro versu-
stoare, sau dyphthong se
spun qua impreunasunato.
are, si adese ori se scriu sa
almintrelea, prequom:
Janua usia, vado merg.

8. C. înainte de a, o, u,
aici înainte de impreu-
nasunatoare, si in sfarsit
tul cuvintelor suna qua si k.

9. C înainte de e, i, y,
æ, ce, suna, qua si i.
*Nemtiesc, sau u. Illy-
ricesc.*

10. Ph suna qua si F.

11. Q avend dupa seine
se spune impreuna cu denta-
sul, qua si kv.

12. T înainte de i, da-
chel urmeza versuitoare
sau dyphthong, se spune
qua si i; *Nemtiesc, p. t.*
Ambitio, trusia.

*Se ieu afara, unele, pre-
quom: Dotium, Cotium*
si cell. in quare t se spu-
ne, qua π *Illyricesc.*

13. T. Principio vo-
cis. aut si S præce-
dat. rursus enuncia-
tur, ut τ Illyricum,
ut: *Tiara, modestia*

§. 3.

DE PROSODIA.

Cum leges Prosodiæ in
inferiori Humanitatis
Classe doceri soleant,
hic unica regula interim
notanda est, nempe:
*ultimam syllabam in voci-
bus Latinis nunquam pro-
longari, de reliquo tyro-
nes docendi sunt rectam
pronunciationem perpe-
tua exercitatione, & e-
mendatione, etiam ante-
quam ad inf. Humanita-
tis Classsem pervenerint.*

§. 4.

DE ORTHOGRAPHIA.

I. Principio orationis,
metri, nominum pro-
priorum, post punctum,

A 4

ac

13 T. Întru începutul cu-
ventului, sau după ce în-
trăcesc, iarasi se spune,
quod τ Illyricesc, pr: Tia-
ra, modestia.

§. 3.

DESPRE PROSODIA.

*Fiindche Prosodiá se învâ-
tia în Poes, aci întrâ-
tâtá e de á însemná o
regula, ádeqve: che
syllává cea mái depre-
urma în cuvintele La-
teinesci nici qvum nu
se lungéscé, álmintreka
e op, sese învétia prun-
cii pronuntiáturá cez
drépta prin ne'acetáta
deprindeve, si îndreptá-
re si mái náinte de
á veni lá Poes.*

§. 4.

DESPRE ORTHOGRÁ-
PHIA.

I. Întru începutul vorbi-
rei, á versiolui, á numelor
celor proprie, după punct,

si

- ac in titulis inlustrium personarum adhibentur litteræ majusculæ.
2. Consonans inter duas vocales posita pertinet ad posteriorem syllabam, ut: *li-ber*.
3. Duarum consonantium inter duas vocales positarum altera ad priorem, altera ad posteriorem syllabam pertinet, ut: *con-ces-sit*.
4. Consonantes, quæ interdum principio vocis conjunctæ sunt, etiam in medio conjunctæ manent; tales sunt: *bd, cl, ct, gn, mn, pht, ps, sc, sm, sp, sq, st, tl*.
5. Compositæ Voces ita dividuntur, prout compositæ fuerunt, ut: *ex-oro*
abs.
- si in tytulusiurile persone-
lor celor lumináte se pur
litterele céle máimarisioáte
2. Împreunasunatoárea pu-
sa Întra doáo versuitoá-
re, se tiêne de syllává cea
mái depreurma, prequm:
li-ber, cárte .
3. Dîntra doáo Împreuna-
sunatoáre, ce sînt pãse În-
tra doáo versuitoáre cea
dintãiu se tiêne de syllává,
cea máit dinnáinte, ádoáoã
de ceá urmatoáre, prequm:
con-ces-sit, áu Îngaduit .
4. Împreunasunatoárele,
qvãre qvãteodáta În Înce-
putul cuvintelor sînt Îm-
preunáte, În mijlocãnche
remãn Împreunáte; unele
qvã ácéstea sînt: *bd,
cl, ct, gn, mn, pht, ps,
sc, sm, sp, sq, st, tl*.
5. Cuvintele céle Împreu-
náte se desfac, prequm
sãu fost Întrunlocút;
prequm: *ex-óro, abs-
tru-*

abs-tyusus.

ituras .

6. Interpunctionum præcipuæ sunt: comma, punctum . media nota ; duo puncta : signum interrogationis ? signum exclamationis ! diæresis . signum translationis - parentæsis () .

6. *Interpunctiile cele mâi âlese sînt : comma-tul , punctul . me-zanotâ ; dopuntul : semnul întrebareii ? semnul strigareii ! diere-sul .. crateimâ - parentesul () .*

De cæteris , usuque omnium interpunctionum plura in Gymnasiis .

Despre cèlelalte , si despre folosul tuturor interpunctiilor mâi multe în schoålele cèle Lateinesci .

CAPUT II.

CAP II.

DE ETYMOLOGIA.

DESPRE ETYMOLOGIA .

Introductio in Etymologiam . et præcipue de Etymologia nominum .

Îndreptåre catra Etymologia . si mâi åles despre Etimologiå numelor .

1. Quot vocales , aut dyphthongi in quavis voce sunt , totidem sunt syllabæ , ut : *Rex Hungaricæ .*

1. *Quåte versuitoåre , såu dyphthongi sînt în fiesce-quåre cuvânt , åtåtea syllåve sînt , prequum : Cråiul Ungåriicii .*

2. Ex una , aut pluribus syllabis fiunt voces , ut : *Frons , O-cu-li , Vul-tus*

2. *Dintr' unå , såu mâi multe syllåve se fõc cuvintele , prequum : Frun-tea ,*

men-ti-un-tur

3. Evocibus componitur oratio, ut: *Deus regit mundum.*
4. Partes orationis, seu voces, ex quibus oratio componi potest, sunt octo: Nomen. Pronomen, Verbum. Participium, Præpositio, Adverbium, Interjectio, Conjunctio.
5. Nomen est vox, quæ rei alicujus notio exprimitur, ut: *Cælum, terra.*
6. Nomen est duplex: Substantivum, & Adjectivum.
7. Substantivum est, quod per se rem aliquam significat, & in oratione solum esse potest, ut: *Deus.*
8. Adjectivum est, quod per se nullam rem determinatam significat
- o-chii, fá-şá, mint.
- . *Din cuvinte se face vorbirea, prequm: Dumnezeu ocârmuésce lumea.*
- . *Partile vorbirei, sãu cuvintele, din quãre se poãte face vorbirea, sãnt opt: Numele, Pentrunumele; Vorbã, Impartãsirea, Nãntepunerea, Sprevorbã, Intrãpunerea. Impreunãrea.*
5. *Numele e cuvãnt, prin quãre se arãta cunoştiãtiã oãre quarui lucrã, prequm: Ceriu, pamãnt.*
6. *Numele e de doão felãuri: Statornic, si Ådaogatoriu.*
7. *Numele statornic e, quãre prin seine ãnsemnãza cevã lucrã, si poãte fi sãngur ãn vorbire, prequm: Dumnezeu.*
8. *Numele Ådaogatoriu e, quãrele prin seine nici un lucrã marginit nu ãnsemnã*

<p>cat, sed proprietates
Substantivi exprimit,
ut: <i>magnus, bonus.</i></p> <p>9. Nomen substantivum
iterum est duplex: Pro-
prium, & Appellativum.</p> <p>10. Nomen proprium est
quod principio ad unam
singularem personam
vel locum significan-
dum adhibitum, quam-
vis post modum idem
pluribus attributum fu-
erit, quia initio unius
solius fuit, proprium
esse non cessavit, ut
<i>Vienna, Hungaria,
Antonius.</i></p> <p>11. Nomen adpellati-
vum est, quod res com-
munes, atque incer-
tas significat, ut: <i>Do-
minus, Civitas.</i></p> <p>12. Proprietates etymo-
logicæ nominum sunt
quatuor: Genus, Nu-
merus, Casus, De-
clina.</p> | <p>za, ci numái proprietatile
numelui celui statornic le á-
váta, pr: máre, bun.</p> <p>9. Numele statornic távasie
de doáo fé liurí: Propriu
si Chiamatoriu.</p> <p>10. Numele propriu e, quá-
re in inceput fiend lucó
numái pentra insemnárea
unei Personi, sáu unui
loc, macárche dupácéiá
lá mái multi s' áu dát,
tatufi pentrueche intru-
nceput numái á unuiá
áu fost, n' áu ince-
tát á si Propriu, pre-
quom: Vienná, Un-
gáriá, Antonie.</p> <p>11. Numele chiamatoriu
e, quáre insemnéza lu-
crurí de obfee, si ne-
marginite, prequom:
Domn, Cetáte.</p> <p>12. Proprietatile cé le ety-
mologicescá á numelor
s' int pátru: Genus, Nu-
merul, Cadérea, Ple-
cá-</p> |
|---|--|

clinatio .

13. Genera sunt sex : Masculinum , quod designatur per articulum *hic* ; Fœmininum , quod designatur per articulum *hæc* ; Neutrum , quod designatur per articulum *hoc* ; Commune , quod designatur per articulos *hic* & *hæc* ; Dubium quod designatur per articulos *hic* vel *hæc* ; Omne , quod designatur per articulos *hic* & *hæc* & *hoc* .

14. Numeri sunt duo Singularis , & Pluralis .

15. Numerus Singularis est , qui rem unam significat , ut : *homo* .

16. Numerus pluralis est , qui res plures denotat , ut : *homines* .

17. Cus sunt sex : Nominativus , Genitivus , Dativus

cære .

13. Genurile sînt siêse : Barbatesc , quâve se arâta prin arteiculul hic ; Femeiesc , quâve se arâta prin arteiculul hæc ; De nici unul , quâve se arâta prin arteiculul hoc ; De obsec , quâve se arâta prin articuli hic , sî hæc ; Îndoit , quâve se arâta prin arteiculi hic , sâu hæc ; Atot , quâve se arâta prin arteiculi hic sî hæc sî hoc .

14. Numerii sînt doi : Singularatec , si Îmmultitoriu

15. Numerul Singularatec e quâve însemnéza numâi un lucru , preqvum : Om .

16. Numerul Îmmultitoriu e , quâve însemnéza mâi multe lucruri . pr . Oâmeni .

17. Caderile sînt siêse : Caderca antâia , adâoâ

Dativus, Accusativus
Vocativus, Ablativus.

doáoá, átríá, ápá-
trá, ácincea, ásiésá.

18. Declinationes sunt 5:

18. Plecarile sint cinco:

Prima, cujus Geni-
tivus exit in æ.

Ántáia, áqvareí ádoáoá

Cadére ése in æ.

Secunda, cujus Ge-
nitivus exit in i.

Ádoáoá, áqvareí ádoáoá

Cadére ése in i.

Tertia, cujus Geniti-
vus exit in is.

Átrésá, áqvareí ádoáoá

Cadére ése in is.

Quarta, cujus Geni-
tivus exit in us, vel
u.

Ápátrá, áqvareí ádoáoá

oá Cadére ése in us, sáu
u.

Quinta, cujus Geni-
tivus exit in ei, ubi
ei non est dyphthongus.

Ácincea, áqvareí ádoáoá

Cadére ése in ei, unde ei
nue dyphthong.

19. Quidam casus

19. Unele caderi sint pu-

sunt inter se semper si-
miles, ut: Primo. Om-
nia nomina neutrius
generis habent tres casus
similes, Nominati-
vum, Accusativum
et Vocativum; qui in
numero plurali in-
desinunt.

nerca ásé mene in tra sei-
ne, pveqoum: Ántáiu.

Toáte numele de genul
de níoi unul áu tréi ca-

deri ásé mene, Cadé-
rea ántáia, ápátrá,

si ácincea; qvare
in numeral immultito-

riu es in a.

Secundo. Dativus, &
Ablativus pluralis sunt

Ádoáoá. Átrésá, si á-
siésá Cadére immultito-

in omnibus quinque
Declinationibus similes
Tertio. Vocativus est
Nominativo similis in
utroque numero, ex-
ceptis nominibus se-
cundæ declinationis in
us desinentibus, idque
in singulari tantum.

are sint in toate Pleca-
vile ásemene .

Átrejá . Cadérea ácincea
e ásemenea Caderei cõq
dintãiu , luãnd áfara
numele de ádoúoá plecã-
re, quãre es în us, si á
cêsteaãnche numãki în nu-
merul sîngurãtes .

De Declinationibus Substantivorum.
 TABULA FORMATIONUM,
 Seu omnes terminationes Casuum in quinque
 Declinationibus.

	I	I	I	II	I	III	IV	IV
<i>Singularis.</i>								
N.	a.	us.	um.	a. e. i. o. c. d. l. n.	er.	ir.	ur.	es.
G.	æ. ai.	i.	is.	us. u.	ei.			
D.	æ.	o.	i.	ub. u.	ei.			
A.	am.	um.	em.	um. u.	em.			
V.	a.	e. i. um.	Sicut Nom.	Sicut Nom.	Sicut Nom.			
Ab.	a.	o.	e. i.	u.	e.			
<i>Pluralis.</i>								
N.	æ.	i. a.	es. a.	us. a.	es.			
G.	arum.	orum.	um. ium.	uum.	erunt.			
D.	is abus.	is.	ibus,	ubus. ibus	ebus			
A.	as.	os. a.	es. a.	us. a.	es.			
V.	Sicut Nom.	Sicut N.	Sicut N,	Sicut N.	Sicut N.			
A.	Sicut Dat.	Sicut Dat.	Sicut Dat.	Sicut Dat.	Sicut Dat.			

PRIMA DECLINATIO
NOMINUM SUBSTANTIVORUM.

<p>Latina nomina primæ declinationis sunt, quo- rum Nominativus termi- natur in a, Genitivus in æ.</p>	<p>Nume Lateinesci d: ân. tãia plecãre sãnt, á quaro- rá antãia Cadere esse in a, iãrs ádoáoá Cadere in æ.</p>
--	--

Numero Singulari.

- N. Hæc Mus-a. *Învatiaturá.* Die Muse. *A' tudománye.*
 G. Hujus Mus-æ. *Á-învatiaturei.* Der Muse. *A' tudományé.*
 D. Huic Mus-æ. *Învatiaturei.* Der Muse. *A' tudománynak.*
 A. Hanc Mus-am. *Pe-învatiaturá.* Die Muse. *A' tudományt.*
 V. O Mus-a. *O Învatiatura.* O du Muse. *O tudomány.*
 A. Ab hac Mus-a. *Delá-învatiaturá.* Von der Muse. *A' tudománytól.*

Numero Plurali

- N. Hæ Mus-æ. *Învatiaturile.* Die Musen. *A' tudományok.*
 G. Harum Mus-arum. *Á-învatiaturilor.* Der Musen. *A' tudományoké.*
 D. His Mus-is. *Învatiaturilor.* Den Musen. *A' tudományoknak.*

- A. Has Mus-as . *Pe-inoatiaturile* . Die Musen . *A' tudományokat* .
 V. O Mus-æ . *O Inoatiaturi, sáu Inoatiaturilor* . O ihr Musen . *O tudományok* .
 A. Ab his Mus-is . *Delá-inoatiaturile* . Von den Musen . *A' tudományoktól* .

<p>Nora. Nomina Substantiva primæ declinationis, quibus denotatur sexus feminineus, si eisdem significari possit sexus masculinus mutando solummodo ultimum <i>a</i> in syllabam <i>us</i>, formant Dativum, & Ablativum pluralem in <i>abus</i>, ut: <i>Dominæ, dominabus</i>, &c.</p>	<p><i>Îsemna</i> . <i>Numele Stornice de Antâiá plecâre, prin qvârese însemna pârte femetescă, dâche se potate însemnâ prin trânselapârtea barbatescă mutând numâi pre cel mâi d'preurma a în syllabă us, áu átrâiá, si ásiése cadere în multitoáre în abus pr.</i> <i>Domina, dominabus, si c.</i></p>
---	--

SECUNDA DECLINATIO.

<p>Latina nomina secundæ declinationis sunt, quorum Nominativus in <i>us</i>, vel <i>um</i>, vel <i>er</i>, <i>er</i>, <i>us</i>, sáu <i>um</i>, sáu <i>er</i>, <i>er</i>, <i>ur</i>, Genitivus vero in <i>i</i>, <i>ur</i>, desinit.</p>	<p><i>Nume Lateinesci de ádoáoá plecâre sînt, á qvârorá Antâiá cadere ése în us, sáu um, sáu er, er, ur, iára ádoáoá în i.</i></p>
---	--

Numero Singulari.

N Hic Domin-us . *Domnul* . Der Herr . *Az Ur* .

B

G.

G. Hujus Domin-i. *Á-domnului*. Des Herru. Az Uré.

D. Huic Domin-o. *Domnului*. Dem Herru. Az Urnak

A. Hunc Domin-um. *Pe-domnul*. Den Herru Az Urat

V. O Domin-e. O *Doámne*, *sáu Domnule*. O du Herr. O te Ur, vagy Uram.

A. Ab hoc Domin-o. *Délá-domnul*. Von dem Herru. Az Urtól.

Numero Plurali.

N. Hi Domin-i. *Domnii*. Die Herru. Az Urak.

G. Horum Domin-orum. *Á-domnilor*. Der Herru. Az Uraké.

D. His Domin-ij. *Domnilor*. Den Herru. Az Uraknak.

A. Hos Domin-os. *Pe-domnii*. Die Herru. Az Urakat.

V. O Domin-i. O *Domni*, *sáu Domnilor*. O ihz Herru. O ti Urak, vagy Uram.

A. Ab his Domin-ij. *Délá-domnii*. Von den Herru. Az Ur. ktől.

<p><i>Nota</i> 1 Nomina propria in <i>ius</i> vel <i>jus</i> delinencia habent vocativum singularem in <i>i</i>, quem formant abjiciendo penultimum <i>i</i> vel <i>j</i>. ex Genitivo singulari, ut: <i>Antonius</i>, Gen. <i>Antonii</i></p>	<p><i>Insémina</i> 1. <i>Numele proprie, quare es in ius, saú jus, áu ácincea Cadere singurateca in i, quare o fac lasãnd din ádoá-oá Cadere singurateca pe i, saú j, quare stáu mái ná-inte de cel mái depreurma</i></p>
--	---

Voca. O Antoni, Ca-
jus, Gen. Caji, Voca. Antonii, V. O Antoni, Ca-
jus G Caji, V. o Cai, sic.

Nota 2. Nomina ap-
pellativa autem, quæ de-
finunt in ius ultimum; e-
Genitivo singulari in Vo-
cative mutant in e, ut:
Socius, Gen. Socii, Voc.
O Socie.

Nota 3. Cætera no-
mina secundæ Declina-
tionis, quæ desinunt in
er, ir, ur, Vocativum
habent Nominativo simi-
lem, ut: Niger, V. O
niger, &c.

Insémma 2. Iéra nu-
mele chiamacare, quare
es in ius, cel mai de pre-
urma i din ádoóá Cadere
singurateca in ácinca el
muta in e, prequum: So-
cius, G. focii, V. O socie.

Insémma 3. Célélate
nume de ádoóá plecáre,
quare es in er, ir, ur, áu 5.
Cadere áfémenea cét
dintái, prequum: Ni-
ger, negru, Voc O
niger, sic.

TEMPLUM, GENERIS NEUTRIUS.

Numero Singulari.

- N. Hoc Templ-um. Beséricá. Die Kirche. Az Egyház.
- G. Hujus Templ-i. A-beséricei. Der Kirche Az Egy-
házé.
- D. Huic Templ-o. Beséricei. Der Kirche. Az
Egyháznak.
- A. Hoc Templ-um. Pe-beséricá. Die Kirche. Az
Egyházot.
- V. O Templ-um. O besérica. O du Kirche. O Egyház.

A. Ab hoc Templ-o. *Delá-besé ricá.* Von der Kirche. *Az Egyháztól.*

Numero Plurali.

N. Hæc Templ-a. *Besé ricile.* Die Kirchen. *Az Egyházak.*

G. Horum Templ-orum. *Á-besé ricilor.* Der Kirchen. *Az Egyházaké.*

D. His Templ-is. *Besé ricilor.* Den Kirchen. *Az Egyházaknak.*

A. Hæc Templ-a. *Pe-besé ricile.* Die Kirchen. *Az Egyházakat.*

V. O Templ-a. *O Besé rici, Jáu Besé ricilor.* O ihr Kirchen. *O Egyházak.*

A. Ab his Templ-is. *Delá-besé ricile.* Von den Kirchen. *Az Egyházaktól.*

TERTIA DECLINATIO.

<p>Latina nomina tertixæ declinationis sunt, quorum Nominativus in a, e, i, o c, d, n, r, s, t, x, Genitivus in n, r, s, t, x, iára á is definit.</p>	<p><i>Numere Leteinesci de á-tréiá plecáre sînt, á quarorá ántáiá Cadere ésc in a, e, i, o, c, d, h, n, r, s, t, x, iára á doáoú in is.</i></p>
---	---

Numero Singul.ri.

N. Hic Sermo. *Cuventul.* Die Rede. *A' Beséd.*

G. Sermo-is. *Á-cuventului.* Der Rede. *A' besé dé*

D. Sermo-i. *Cuventului.* Der Rede. *A' besé dne.*

A. Sermo-em. *Pe-cuventul.* Die Rede. *A' besé des.*

V. O Sermo. O cuvinte, sáu cuvëntale. D du Rede. O bešéd.

A. a Sermo-e. Delá-cuvëntal. Von der Rede. A' bešéd öl.

Numero Plurali.

N. Hi Sermo-es. Cuvintele. Die Reden. A' bešédék.

G Sermo-um Á-cuvintelor Der Reden. A' bešédéké.

D. Sermo-ibus. Cuvintelor. Den Reden. A' bešédéknek.

A. Sermo-es. Pe-cuvintele. Die Reden. A' bešédéket.

V. O Sermo-es. O cuvinte, sáu cuvintelor. D ihr Reden. O bešédék.

A. a Sermo-ibus. Delá-cuvintele. Von den Reden. A' bešédéktöl.

<p>Nota. Nomina in es, vel is, desinentia, qvæ in Genitivo singulari non plures syllabas habent, quam in Nomativo, mutant is Genitivo in Genitivo plurali in ium, ut:</p>	<p>Infémna. Numele qvære in es, sáu is, si n'áu mái multe sylláve in 2. cadére singlaráteca, deqvát in cea dintâru, muta is din ádoóó cadére singlaráteca in 2. cu-dére imultitoáre in ium.</p> <p>preqoum:</p>
---	---

Numero Singulari.

N. Hæc Ov-is. Oáca. Das Schaf. A' juh.

G. Ov-is. Á-oci. Des Schafs. A' juhé.

- D. Ov-i. Oei. Dem Schafe. A'juhnaċ.
 A. Ov-em. Pe-oáea. Das Schaf. A'juhót'.
 V. O ovís. O oáe. D du Schaf. O juh.
 A. ab Ov-e. Delá-oáea. Von dem Schafe. A'juhtól'.
Numero Plurali.

- N. Hæc Ov-es. Oile. Die Schafe. A'juhokċ.
 G. Ov-ium. Á-oilor. Der Schafe. A'juhoké.
 D. Ov-ibus. Oilor. Den Schafen. A'juhoknaċ.
 A. Ov-es. Pe-oile. Die Schafe. A'juhokat.
 V. O ov-es. O oi, fáu oilor. D ihr Schafe. O juhokċ.
 A. ab Ov-ibus. Delá-oile. Von den Schafen. A'juhoktól'.

TEMPUS, NOMEN TERTIÆ
 DECLINATIONIS.

Numero Singulari.

- I. Hoc Tempus. Tēmpul. Dī Zeit. Az üdö.
 G. Temporis. Á-tēmpulai. Der Zeit. Az üdöé.
 D. Tempori. Tēmpulsi. Der Zeit. Az üdönek.
 A. Tempus. Pe-tēmpal. Die Zeit. Az üdöt.
 V. O Tempus. O Tēmpale. D du Zeit. O üdö'.
 A. a Tempore. Delá-tēmpul. Von der Zeit. Az
 üdötöl.

Numero Plurali.

- N. Hæc Tempora. Tēmpurals. Die Zeiten. Az
 üdök.
 G. Temporum. Á-tēmpurilor. Der Zeiten. Az
 üdöké.

D.

D. Tempor-ibus. *Tēmpurilor.* Den Zeiten. Az üdöknek.

A. Tempor-a. *Pe-tēmpurile.* Die Zeiten. Az üdöket.

V. O Tempor-a. O *Tēmpuri.* ſáa *Tēmpurilor.* O ihr Zeiten. O üdök.

A. a Tempor-ibus. *Delá-tēmpurile.* Von den Zeiten. Az üdöktől.

<p>Nota. Nomina neutrius generis, quæ desinunt in <i>al, ar, r,</i> terminantur in Ablativo Singulari in <i>i,</i> in Nominativo plurali in <i>ia,</i> in Genitivo in <i>ium,</i> ut:</p>	<p><i>Infēma.</i> Num=le de <i>nici un gen, quare es in al,</i> in <i>ar, e,</i> <i>du ásiéſá</i> Cadere. Singulare in <i>i,</i> <i>án-táá</i> Cadere in multitoá-ia, si <i>ádováá</i> in <i>ium, prequum:</i></p>
---	--

Numero Singulari.

N. Hoc Cubile. *Camára.* Die Kammer. A' *kamara.*

G. Cubil-is. *Á-camarei.* Der Kammer. A' *kamaráé.*

D. Cubil-i. *Camarei.* Der Kammer. A' *kamarának.*

A. Cubile. *Pe-camára.* Die Kammer. A' *kamarát.*

V. Cubile. O *camára.* O du Kammer. O *kamara.*

A. a Cubil-i. *Delá-camára.* Von der Kammer. A' *kamarától.*

Numero Plurali.

N. Cubil-ia. *Camarile.* Die Kammer. A' *kamarák.*

G. Cubil-ium. *Á-camarilor*. Der Kammer. *A' kamaráké*.

D. Cubil-ibus. *Camariior*. Den Kammeru. *A' kamaráknek*.

A. Cubil-ia. *Pe-camarile*. Die Kammer. *A' kamarákát*.

V. O Cubil-ia. *O Camari*, *sáu Camarilor*. O ihr Kammer. *O kamarák*.

A. a Cubil-ibus. *Delá-camarile*. Von den Kammeru. *A' kamarákétól*.

QVARTA DECLINATIO.

Latina nomina quartæ declinationis sunt, quorum Nominativus in us vel u, Genitivus pariter in us, vel u. definit.	<i>Nume Lateinſci de á-pátráſtecéreſint, áqvarorá ūntáia cadére éſe in us, ſáu u, ſi ádoáoó áſijdereá ſint in us, ſáu u.</i>
---	--

Numero ſinglari.

N. Hic *Senſ-us*. *Sémtireá*. Der Sinn. *Az Értelem*.

G. *Senſ-us*. *Á-ſémtirei*. Des Sinnes. *Az értelemé*.

D. *Senſ-ui*. *Sémtirei*. Dem Sinne. *Az értelemnek*.

A. *Senſ-um*. *Pe-ſémtireá*. Den Sinn. *Az értelmet*.

V. O *ſenſ-us*. *O ſémtire*. O du Sinn. *O értelem*.

A. a *ſenſ-u*. *Delá-ſémtireá*. Von dem Sinne. *Az értelemtől*.

Numero Plurali.

N. Hi *ſenſ-us*. *Sémtiré*. Die Sinnen. *Az értelmek*.

G. *ſenſ-uum*. *Á-ſémtirilor*. Der Sinnen. *Az értelmeké*.

D.

D. Sens-ibus. *Sēntirilor*. Die Sinnen. Az értelmeknek.

A. Sens-us. *Fe-sēntirile*. Die Sinnen. Az értelmeked.

V. O sens-us O *sēntiri*, sáu *sēntirilor* D ihr Sinnen. O értelmek.

A. a Sens-ibus. *Delá-sēntirile*. Von den Sinnen. Az értelmektől.

<p>Nota. Arcus Bogen, ar- tus Gelenke, lacus See, partus Geburt, portus Schiff- lande, specus Höhle, tribus Stamm, veru Bratspieß. de- sinunt in Dativo, & A- blativo plurali in ubus, ut Artubus, &c.</p>	<p>Insēma. Arcus árcu- artus maduláre, lacus lac partus náscere, portus li- mán, specus pēscera, tri- bus neám, veru frigáre, es in átēriá si ásiésá cadere immultóáre in ubus, gre- goum: Artubus, si c.</p>
--	---

GENU, NOMEN QVARTÆ

Declinationis.

Numero Singulari.

N Hoc Genu. *Genunchele*. Das Knie. A' Térd.

G. Genu. *Á-genunchelui*. Des Knies. A' térdé.

D Genu. *Genunchelui*. Dem Knie. A' térdnek.

A. Genu, *Pe-genunc'ele*. Das Knie. A' térdt.

V. O Genu. O *genunche*. O du Knie. O térd.

A. a Genu. *Delá-genunchele*. Von dem Knie. A' térdtől

Numero Plurali.

N. Hæc Gen-ua. *Genunchile*. Die Knien. A' térdék.

- G. Gen-uum. *Á-genunchilor.* Der Knien. *A' térdeké.*
 D. Gen-ibus. *Genunchilor.* Den Knien. *A' térdeknek.*
 A. Gen-ua. *Pe-genunchile.* Die Knien. *A' térdeket.*
 V. O Gen-ua. *O genunchi,* *sáu genunchilor.* O ihr Knien, *O térdek.*
 A. a Gen-ibus. *Delá-genunchile.* Von den Knien. *A' térdektöl.*

QVINTA DECLINATIO.

Latina nomina qvintæ; Nume Lateinesci de á-
 declinationis sunt, qvo-cincea plecáre s̄nt, á qua-
 rum Nomintivus exit in *es* rorá *ántáíá* cadére *ése* in
 Genitivus vero in *ei,* una *es.* *iár ádoáoá* in *ei,* cre-
 syllaba crescens. *sc̄ndcu o syllávu.*

Numero Singuliri.

- N. Hic, vel hæc Dies. *Zioá.* Der Tag. *A' Nap.*
 G. Di-ei. *Á-zilei.* Des Tages. *A' napé.*
 D. Di-ei. *Zilei.* Dem Tage. *A' napnak.*
 A. Di-em. *Pe-zioá.* Den Tag. *A' napot.*
 V. O Dies. *O zì.* O du Tag. *O nap.*
 A. a Di-e. *Delá-zioá.* Von den Tage. *A' naptól.*

Numero Plurali.

- N. Hi, vel hæc Dies. *Zilele.* Die Tage. *A' napok.*
 G. Di-erum. *Á-zilelor.* Der Tage. *A' napoké.*
 D. Di-ebus. *Zilelor.* Den Tagen. *A' napoknak.*
 A. Di-es. *Pe-zilele.* Die Tage. *A' napokat.*
 V. O Di-es. *O zile,* *sáu zilelor.* O ihr Tage. *O napok*
 A.

A. a Di-ebus. Delá-zilele. Von den Tagen. A' na-poktól.

<p>Nota. Præter dies, res, species, pauca habent numerum pluralem.</p>	<p>Insémna. Áfára de dies, res, ípecies, puçintéle áu numerul ímmultitoriu.</p>
--	---

§. 3.

DE DECLINATIONIBUS.

Adjectivorum.

1. Nomina adjectiva sunt triplicia, nempe: vel trium terminationum, vel duarum, vel unius.	1. Numele ádaogatoáre sînt de trêi féliuri, ádeqve: sáu de trêi esiri, sáu de doáo, sáu de uná.
2. Trium terminationum sunt, quorum Nominativus singularis in genere masculino desinit in er, er; ur, vel us.	2. De trêi esiri sînt, áquarorá ántáia Cadére sînguráteca ín genul barbatesc ése ín er, ur, ut, sáu us.
3. Duarum, quorum Nominativus singularis in genere masculino, & feminino exit in, is, vel or.	3. De doáo, áquarorá ántáia Cadére sînguráteca ín genul barbatesc, si femiesc ése ín is, sáu or.
4. Unius, quorum Nominativus singularis in prioribus tribus generibus unicam terminationem habet.	4. De uná, áquarorá ántáia Cadére Sînguráteca ín céle mái dîntáiu trêi genuri áre tot o esire.
5. Nomina adjectiva trium	5. Numele adaogatoáre céle

um terminationum, quæ	céle de trëi esiri, quäre
in genere sceminino desinunt in a, in neutro in um, pertinent ad primam & secundam declinationem, reliqua ad tertiam, ut :	es in genul femeiesc in a, iára in cel de nici unul in um, se tiën de ân-tăia, si ádoáoá Plecá-re, célé lálte de átrëiá

prequam:

Singulariter.

	Hic Bonus.	Bunul.	Der Gute.
N.	Hæc Bona.	Buná.	Die Gute. A'jo.
	Hoc Bonum.		Das Gute.
	Boni.	Á-bunului.	Des Guten.
G.	Bonæ.	Á-buneci.	Der Guten. A'joé.
	Boni.		Des Guten.
	Bono.	Bunului.	Dem Guten.
D.	Bonæ.	Buneci.	Der Guten. A'jonak.
	Bono.		Dem Guten.
	Bonum.	Pe-bunul.	Den Guten.
A.	Bonam.	Pe-buná.	Die Gute. A'jót.
	Bonum.		Das Gute.
	Bone.	Bunule.	O du Guter.
V.	Bona.	Buna.	O du Gute. O jó.
	Bonum.		O du Gutes.
	a Bono.	Delá-bunul.	Von dem Guten.
A.	a Bona.	Deh-buná.	Von der Guten. A'jotól
	a Bono.		Von dem Guten.

Pluraliter.

Boni

Boni *Bunii.*

N. Bonæ. *Bunele.* Die Guten. *A'jók.*

Bona.

Bonorum. *Á-bunilor.*

G. Bonarum. *Á-bunelor.* Der Guten. *A'joké.*

Bonorum.

D. Bonis. *Bunilor, bunelor.* Den Guten. *A'jóknak*

Bonos. *Pe-bunii.*

A. Bonas. *Pe-bunele.* Die Guten. *A'jókat.*

Bona.

Boni. *Buni, sáu Bunilor.*

V. Bonæ. *Bune, sáu bunelor.* O ihr Guten. *Ojók.*

Bona.

A. a Bonis. *Delá-bunii, delá-bunele.* Von den Guten

A'jokól.

<p>Nota. <i>Sequentia undecim nomina adjectiva in Genitivo singulari exeunt in ius longum</i> (si demas alterius, quod breve est) in Dativo in i, cætera declinantur, ut <i>bunus.</i></p>	<p><i>Insémna. Ácéste un- strezéce nume ádaogatoáre, qváre urméza, es in ádoá- oá cadére s'ingurâteca in ius lung (luând áfára, al- terius, qvare e scurt) in átréiá in i, prin cé lé láste caderi se pléca, qvó bonus.</i></p>
--	---

Alter, ra, rum, Gen. alterius, Dat. alteri. *Áltul, áltá.*

Alius, a, ud, G. alius, D. alii. *Áltul, áltá.*

Solus, a, um, G. solius, D. soli. *Singur, s'ingura.*

Totus

Torus, a, um, G. totius, D. toti. *Tot, toáta.*

Unus, a, um, G. unius, D. uni. *Unul, uná.*

Ullus, a, um, G. ullius, D. ulli, *Cinevá.*

Nullus, a, um, G. nullus, D. nulli. *Nici unul, nici uná*

Uter, utra, utrum, G. utrius, D. utri. *Cine dintra doi.*

Neuter tra, trum, G. trius, D. tri. *Nici unul dintra doi*

Uterque, utraque, utrumque, G. utriusque, D. utrique.

Ámēdoi; ámēdoáo.

Alteruter; alterutra, alterutrum, G. alterutrius, vel
alteriusutrius, D. alterutri. *Unul dintra doi, uná
dintrá doáo.*

DE ADJECTIVIS TERTIÆ DECLINATIONIS.

Singulariter.

N. Hic Acer, hæc acris, hoc acre. *Áscutitul, á-
scutitá.* Der, die, das scharfe. *Az é les.*

G. Acris. *Á-áscutitului, á-áscutitei.* Des, der, des
scharfen. *Az é lesé.*

D. Acri. *Áscutitului, áscutitei.* Dem, der dem Schar-
fen. *Az é lesnek.*

A. Hunc, & hanc acrem, & hoc acre. *Pe-áscuti-
tul, pe-áscutitá.* Den scharfen, die, das scharfe, *Az é lest.*

V. O acer, acris, acre. *O áscutitule, O áscutita.* O
du scharfer, scharfe, scharfes, *O é les.*

A. ab Hoc, hac, hoc acri. *Delá-áscutitul, delá-á-
scutitá.* Von dem, der, dem scharfen. *Az é lesül.*

Pluraliter.

N. Hi, & hæ acres, & hæc acria. *Áscutitii, áscuti-
tele*

te le. Die ſcharfen. Az éleſſek.

G. Acrium. *Á-áſcutitilor, á-áſcutitelor.* Der ſcharfen. Az éleſſeké.

D. Acribus. *Áſcutitilor, áſcutitelor.* Den ſcharfen. Az éleſſeknek.

A. Hos, & has acres, & hæc acria. *Pe-áſcutitii, pe-áſcutitele.* Die ſcharfen. Az éleſſeket.

V. O acres, & acria. *O áſcutiti, ſáu áſcutitilor, O áſcutite, ſáu áſcutitelor.* O ihr ſcharfen. O éleſſek.

A. ab Acribus. *Delá-áſcutitii, delá-áſcutitele.* Von den ſcharfen. Az éleſſektől.

Singulariter.

N Hic, & hæc brevis, & hoc breve. *Scurtul, ſcurtá* Der, die, das kurze. *A' rövid.*

G. Brevis. *Á-ſcurtului, á-ſcurtei.* Des, der, des kurzen. *A' rövidé.*

D. Brevi. *Scurtului, ſcurtei.* Dem, der, dem kurzen. *A' rövidnek.*

A. Hunc, & hanc, brevem, & hoc breve. *Pe-ſcurtul, pe-ſcurtá.* Den kurzen, die, das kurze. *A' rövidet.*

V. O brevis & breve. *O ſcurtule, o ſcurta.* O du kurzer, kurze, kurzes. *O rövid.*

A. a Brevi. *Delá-ſcurtul, delá-ſcurtá.* Von dem, der, dem kurzen. *A' rövidtől.*

Pluraliter.

N. Hi, & hæc breves, & hæc brevia. *Scurtis, ſcurtele.* Die kurzen. *A' rövidek.*

G. Brevium. *Á-scurtilor, á-scurtelor*. Der kurzen. A°
rövideké.

D. Brevibus. *Scurtilor, scurtelor*. Den kurzen. A°
rövideknek.

A. Hos, & has breves, & hæc brevia. *Pe-scurtii, pe-
scurtele*. Die kurzen. A° rövideket.

V. O breves, & brevia. *O scurti, sáu scurtilor, O
scurte, sáu scurtelor*. O ihr kurzen. Orövidek.

A. a Brevibus. *Delá-scurtii, delá scurtele*. Von den
kurzen. A° rövidektöl.

Singulariter.

N. Hic, & hæc brevior, & hoc brevius. *Mái-scur-
tal, mái-scurtá*. Der, die, das kürzere. A° rövidebb.

G. Brevioris. *Á-mái-scurtului, á-mái-scurtei*. Des,
der, des kürzeren. A° rövidebbé.

D. Breviori. *Mái-scurtulus, mái-scurtei*. Dem, der,
dem kürzeren. A° rövidebbnek.

A. Hunc & hanc brevior, & hoc brevius. *Fe-mái-
scurtul, pe-mái-scurtá*. Den kürzeren, die, das
kürzere. A° rövidebbet.

V. O brevior, & brevius. *O mái-scurtule, o mái-scur-
ta*. O du kürzerer, kürzere, kürzere. O rövidebb.

A. a Breviore, vel breviori. *Delá-mái scurtul, delá-
mái-scurtá*. Von dem, der, dem kürzeren. A° rövidebb-
töl.

Pluraliter

N. Hi, & hæc breviores, & hæc breviora. *Mái-scurtii,
mái-*

mái-scurtele. Die kürzeren. A' rövidebbek.

G. *Breviorum. Á-mái scurtilor, á-mái-scurtelor. Der kürzeren. A' rövidebbeké.*

D. *Brevioribus. Mái-scurtilor, mái-scurtelor. Den kürzeren. A' rövidebbeknek.*

A. *Hos, & has breviores, & hæc breviora. Pe-mái-scurtii, ps-mái-scurtele. Die kürzeren. A' rövidebbeket.*

V. *O breviores, & breviora. O mái-scurtis, sáu mái-scurtilor, o mái-scurte, sáu mái-scurtelor. O the kürzeren. O rövidebbek.*

A. *a Brevioribus. Delá-mái-scurtii, delá-mái-scurtele. Von den kürzeren. A' rövidebbektől.*

Singulariter.

N. *Hic, & hæc, & hoc felix. Fericitul, fericitá. Der, die, das glückselige. A' boldog.*

G. *Hujus felicis. Á-fericitului, á-fericitei. Des, der, des glückseligen. A' boldogé.*

D. *Huic felici. Fericitului, fericitei. Dem, der, dem glückseligen. A' boldognak.*

A. *Hunc, & hanc felicem, & hoc felix. Pe-fericitul, ps-fericitá. Den glückseligen, die, das glückselige. A' boldogot.*

V. *O felix. O fericite, sáu fericitule, o fericita. O du glückseliger, glückselige, glückseliges. O boldog.*

A. *ab hoc, & hac, & hoc felice, vel felici. Delá-fericitul, delá-fericitá. Von dem, der, dem glück-*

feligen. A° boldogtál.

Pluraliter.

N. Hi, & hæ felices, & hæc felicia. *Fericitii, fericitele.* Die glückseligen. A° boldogok.

G. Horum, & harum, & horum felicium. *Á-fericitilor, á-fericitelor.* Der glückseligen. A° boldogok.

D. His felicibus. *Fericitilor, fericitelor.* Den glückseligen. A° boldogoknak.

A. Hos & has felices, & hæc felicia. *Pe-fericitii, pe-fericitele.* Die glückseligen. A° boldogokat.

V. O felices, & felicia. *O fericiti, sáu fericitilor, o fericite, sáu fericitelor.* O ihr glückseligen. O boldogok.

A. ab his felicibus. *Delá-fericitii, delá-fericitele.* Von den glückseligen. A° boldogoktól.

§ 4.

DE DECLINATIONIBUS NOMINUM

ANOMALORUM.

Nomen Anomalum, seu Numele Anomál e, quæ irregularare est, quod a com-
muni regula quingve. *re nuse pléca dupa cea de*
Declinationum recedit, ut: *absce regula á celor cince*
Pleca, prequam:

Numero Singulavi.

N. Hæc Domus. *Cásá.* Das Haus. A° ház.

G. Domi, vel domus. *Á casei.* Des Hauses. A° ház.

D. Domui. *Casei.* Dem Hause. A° háznak.

A.

- A. Domum. *Pe-cásá.* Das Haus. A^o házat.
 V. O Domus. O *cásá.* O du Haus. O ház.
 A. a Domo. *Delá-cásá.* Von dem Hause. A^o háztól
Numero Plurali.
 N. Hæ Domus. *Cafeite.* Die Häuser. A^o házik.
 G. Domorum, vel domuum. *Á-cafeitor.* Der Häuser.
 A^o házaké.
 D. Domibus. *Cafeitor.* Den Häusern. A^o házaknak.
 A. Domos, vel domus. *Pe-cafeite.* Die Häuser.
 A^o házakat.
 V. O Domus. O *Cafeitor.* O ihr Häuser. O házak.
 A. a Domibus. *Delá-cafeite.* Von den Häusern.
 A^o házaktól.

Numero Plurali.

- N. Duo, duæ, duo. *Doi, doáa.* Zween, zwey, zwey.
Két, vagy kettő.
 G. Duorum, duarum, duorum. *Á-doi, jáu de-doi,*
á-doáa, jáu de-doáa. Zweenen, zweyer, zweyer. *Kettőé.*
 D. Duobus, duabus, duobus. *Lá-doi, lá-doáa.*
Zweenen, zweyen, zweyen. Kettőnek.
 A. Duos, duas, duo. *Pe-doi, pe-doáa.* Zween,
 zwey, zwey. *Kettőt.*
 V. O Duo, duæ, duo. O *Dai, o doáa.* O Zween,
 zwey, zwey. O *Kettő.*
 A. a Duobus, duabus, duobus. *Delá-doi, delá-*
doáa. Von Zweenen, zweyen, zweyen. *Kettőtől.*

Numero Plurali.

N. Ambo, ambæ, ambo. *Ámēndoi, ámēndoáo, sáu ámbi, ámbi.* Vende. *Mind kettő.*

G. Amborum, ambarum, amborum. *Ámēndu-
ror.* Vender. *Mind kettőé.*

D. Ambobus, ambabus, ambobus. *Lá-ámēndoi,
lá-ámēndoáo.* Venden. *Mind kettőnek.*

A. Ambos, vel ambo, ambas, ambo. *Pe-ámēn-
doi, pe-ámēndoáo.* Vende. *Mind kettőt.*

V. O Ambo, ambæ, ambo. *O ámēndoi, o ámēn-
doáo.* O ihr Vende. *O Mind ketten.*

A. ab Ambobus, ambabus, ambobus. *Delá-ámēn-
doi, delá-ámēndoáo.* Vou Venden. *Mind kettőktől.*

Numero Plurali.

N. Hi, & hæ tres, & hæc tria. *Trei.* Die Drey.
A' három.

G. Trium. *Á-tréi, sáu de-tréi.* Der Drey. *A' háromé*

D. Tribus. *Lá-tréi.* Den Dreyen. *A' háromnak.*

A. Hos, & has tres, & hæc tria. *Pe-tréi.* Die Drey.
A' hármot.

V. O tres, & tria. *O trei.* O ihr Drey. *O három.*

A. a Tribus. *Delá-tréi.* Vou den Dreyen. *A' háromtól.*

§ 5.

DE PRONOMINIBUS.

Pronomen est, quod lo- | *Pentrunumele e, quare se*
co Nominis Substantivi | *pune 7n locut Numelus*
ponitur. | *Statornic.*

Pronomen est triplex: | *Pentrunumele e de tröi*
Pri- | *fé-*

Primitivum, Derivatium, *féliuri: Inceptorium, Cur-*
& Relativum. *gatorium, si Reducatorium.*

Pronomen Primitivum *Pentrunumele Inceptorium*
est, quod a nullo alio de- *e, quare nu cura delá á l-*
rivatur, ut: Ego, Tu, *tul, pre: vum: Io, Tu, Ál-*
Suis, &c. *sau, á-sá, si cé l-*

Pronomen Derivatium *Pentrunumele Curgatorium*
est, quod ab alio deriva- *e, quare cura delá áltul,*
tur, ut: Meus, Tuus, *pre: vum: Ál-mieu, Ál-tau,*
Suus, &c. *Ál sau, s.c.*

Pronomen Relativum est, *Pentrunumele Reducatorium*
quod rem antecedentem *e, quareti áduce áminte*
in memoriam reducit, *lucrul cel mái, dinnánte,*
ut: qui, quæ, quod. *pre: vum: quare, quarea.*

Pronomina Primitiva iti- *Pentrunumele Inceptoá-*
dem sunt duplicia: Sub- *re: snt: iára áz doáo féliuri:*
stantiva, & Adjectiva. *Statarnice, si Adaogatoáre.*

Substantiva sunt tria *Statarnice snt: trí: Io,*
Ego, Tu, Sui. *Tu, Ál-sau, á-sá.*

Addjectiva quinque: Hic, *Adaogatoáre cincí: Ácest,*
iste, ille, ipse, is, nam *est, el, énsumi, ácel, quaci*
idem ab is derivatur *ácelási cura delá á cel.*

DE DECLINATIONE PRONOMINUM

PRIMITIVORUM SUBSTANTIVORUM.

Numero Singul. vi.

N. Ego. Io. Ich. Én.

G. Meis, vel mis. Ámieu. Meiner. Ényim.

D. Mili, vel mi. *Mie. Mir. Né kom.*

A. Me. *Pe-mine. Dich. Engemst.*

V. Caret.

A. a Me. *Delá-mine. Bon mir. Én-öle m.*

Numero Plurali.

N. Nos. *Not. Dir. Mä.*

G. Nostrum, vel nostri. *Ánostru, ónoóstru. Unstru
unserer. Miénk.*

D. Nobis. *Noáo. uns. Mj-né künk.*

A. Nos. *Pe-nói. uns. Minkét.*

V. Caret.

A. a Nobis. *Delá-not. Bon uns. Mj-tó künk.*

Numero Singulari.

N. Tu. *Tu. Du. Te.*

G. Tuus, vel tis. *Átu, átá. Deine. Téd.*

D. Tibi. *Tre. Dir. Tenéked.*

A. Te. *Pe-teine. Dich. Tégedek.*

V. O tu. *O tu. O du. O te.*

A. a Te. *Delá-teine. Bon dir. Te-tó ked.*

Numero Plurali.

N. Vos. *Voi. Ihr. Tö.*

G. Vestrum, vel vestri. *Áoostru, óoóóstru. Euer.
Tietek.*

D. Vobis. *Voác. Euch. Ti-né ktek.*

A. Vos. *Pe-voi. Euch. Tótek.*

V. O vos. *O voi. O ihr. O ti.*

A. a Vobis. *Delá-voi. Bon euch. Tö-tó ktek.*

 Numero Singulari.

N. Caret.

G. Sui. *Álsau, ásá. Seiner. Magát.*

D. Sibi *Sie. Sich. Magátak.*

A. Se. *Pe-seine. Sich. Magát.*

V. Caret.

A. a Se. *Delá-seine. Von sich. Magátók.*

Numero Plurali.

N. Caret.

G. Sui. *Álsau, ásá. Ihrer. Magóké.*

D. Sibi. *Sie. Sich. Magókua.*

A. Se. *Pe-seine. Sich. Magókát.*

V. Caret.

A. a Se. *Delá-seine. Von sich. Magókók.*

DE DECLINATIONE PRONOMINUM.

PRIMITIVORUM ADJECTIVORUM.

Numero Singulari.

N. Hic, hæc, hoc. *Ácest, ácésta. Der, die, das. Ez.*

G. Hujus. *A-ácestui, á-ácestei. Dessen deren, dessen. Ezé.*

D. Huic. *Ácestui, ácestei. Dem, der, dem. Ennek.*

A. Hunc, hanc, hoc. *Pe-ácest, pe-ácesta. Den, die, das.*

Ezt.

V. Caret.

A. ab Hoc, hac, hoc. *Delá-ácest, delá-ácesta. Von dem, der, dem. Ettől.*

Numero Plurali.

N. Hi, hæ, hæc. *Ácesti, ácesté. Die. Ezek.*

G. Horum, harum. horum. *Á-ácestor, sáu á-ácéstorá.*

Derer. Ezeké.

D. His. *Ácestor, sáu ácestorá.* Denen. Ezeknek.

A. Hos, has, hæc. *Pe-ácesi, pe-ácéste.* Die. Ezeket.

V. Caret.

A. ab His. *Delá-ácesi, delá,ácéste.* Von denen. Ezekből

Numero Singulari.

N. Iste, ista, istud. *Est, ésta.* Diefer, diese, dieses. Imezo.

G. Istius. *Á-cestui, á-ester.* Dieses, diefer, dieses. Imezé.

D. Isti. *Esti, estii.* Diesem, diefer, diesem. Imennek

A. Istum, istam, istud. *Pe-est, pe-ésta.* Diesem, diese, dieses. Imezt.

V. Caret.

A. ab Isto, ista, isto. *Delá-est, delá-ésta.* Von diesem, diefer, diesem. Imettől.

Numero Plurali.

N. Isti, istæ, ista. *Esti, éste.* Diese. Imezek.

G. Istorum, istarum, istorum. *Á-estor, sáu, á-estorá.* Diefer. Imezeké

D. Istis. *Estor, sáu estorá.* Diesem. Imezeknek.

A. Istos, istas, ista. *Pe-esti, éste.* Diese. Imezeket.
Vocativo Caret.

A. ab Istis. *Delá-esti, delá-éste.* Von diesem. Imezekből.

Numero Singulari.

N. Ille, illa, illud. *El, ea.* Jener, jene, jenes. Amazé.

G. Illius. *Á-lui, á-éi.* Jenes, jener, jenes. Amazé.

D. Illi. *Lui, éi.* Jenem, jener, jenem. Amannak.

A.

A. Illum, illam, illud. *tc-el, pe-ea*. Jenen, jene, jenes.
Amazt.

V. Caret.

A. ab Illo, illa, illo. *Delá-el, delá-ea*. Von jenem,
jener, jenem. Amaztól.

Numero Plurali

N. Illi, illæ, illa. *Ei, éle*. Jene. Amazoka.

G. Illorum, illarum, illorum. *Á-lor*. Jener. Amazoké.

D. Illis. *Lor*. Jener. Amazoknak.

A. Illos, illas, illa. *Pe-ëi, pe-éle*. Jene. Amazokas.

V. Caret.

A. ab Illis. *Delá-ëi, delá-éle*. Von Jener. Amazoktól.

Numero Singulari

N. Ipse, ipsa, ipsum. *Énsumi, énsuti, énsusi, sáu dēnsul, dēnsá*. Er, sie, das. Ö.)

G. Ipsius. *Á-dēnsulú, á-dēnséi*. Sein, ihr, des. Ööé.

D. Ipsi. *Dēnsului, dēnséi*. Ihm, ihr, dem. Ö né ki.

A. Ipsum, ipsam, ipsum. *Pe-dēnsul, pe-dēnsá*. Ihn,
sie, das. Ötet.

V. Caret.

A. ab Ipso, ipsa, ipso. *Delá-dēnsul, delá-dēnsá*. Von
ihm, ihr, dem. Ö töle.

Numero Plurali

N. Ipsi, ipsæ, ipsa. *Énsine, énsive, énsusi, sáu dēn-
sü, dēnsele*. Sie. Ök.

G. Ipsorum, ipsarum, ipsorum. *Á-dēnsilor, á-dēnse-
lor*. Ihrer. Ööék.

- D.** Iplis. *Dēnsilor, dēnselor.* Ihnen. *Ūnē kik.*
A. Ipsos, ipsas, ipsa. *Pe-dēnsii, pe-dēnsēle.* Sie. *Ūket-*
V. *Caret.*
A. ab Iplis. *Delá-dēnsii, delá-dēnsēle.* Von Ihnen.
Ūtšlek.

Numero Singulari.

- N.** Is, ea, id. *Ácel, ácea.* Er, sie, das. *Az.*
G. Ejus. *Á-ácelui, á-áccēi.* Sein, ihr, des. *Azē.*
D. Ei. *Ácelui, áccēi.* Ihm, ihr, dem. *Annak-*
A. Eum, eam, id. *Pē-ácel, pe-ácea.* Ihn, sie, das. *Azt.*
V. *Caret.*
A. ab Eo, ea, eo. *Delá, ácel, delá-ácea.* Von, ihm, ihr,
 dem. *Attól.*

Numero plurali.

- N.** Ii, eorum. *Áccēi, áccēle.* Sie. *Azok.*
G. Eorum, earum, eorum. *Á-ácelor, sáw á-ácelorá.*
Ihrer. Azoké.
D. Eis, vel iis. *Ácelor, sáw ácelorá.* Ihnen. *Azoknak.*
A. Eos, eas, ea. *Pē-áccēi, pe-áccēle.* Sie. *Azokat.*
V. *Caret.*
A. ab Eis, vel iis. *Delá-áccēi, delá-áccēle.* Von ihnen.
Azoktél.

Numero Singulari.

- N.** Idem, eadem, idem. *Ácelási, áccēiási.* Derselbe,
 dieselbe, dasselbe. *Azón.*
G. Ejusdem. *Á-áceluiási, á-áccēiási.* Derselben, der-
 selben, desselben. *Azoné.*

D. Eudem. *Ácsluási, ácéási.* Demselben, derselben, demselben. *Azonnak.*

A. Eundem, eandem, idem. *Pe-ácelási, pe-ácéási.* Denselben, dieselben, dasselben. *Azonk.*

V. Caret.

A. ab Eodem, eodem, eodem. *Delá-ácelási, delá-ácéási.* Von demselben, derselben, demselben. *Azonok.*
Numero Plurali.

N. Iidem, eisdem, eadem. *Ácéási, ácélési.* Dieselben. *Azonok.*

G. Eorundem, earundem, eorundem. *Á-ácelorási.* Derselben. *Azonoké.*

D. Eisdem, vel iisdem. *Ácelorási.* Denselben. *Azonoknak.*

A. Eisdem, eisdem, eadem. *Pe-ácsási, pe-ácelési.* Dieselben. *Azonokak.*

V. Caret.

A. ab Eisdem, vel iisdem. *Delá-ácsási, delá-ácelési.* Von demselben. *Azonoktók.*

DE DECLINATIONE PRONOMINUM

DERIVATIVORUM.

Numero Singulari.

N. Meus, mea, meum. *Álmis, ámsz.* Mein, meine, mein. *Enyim.*

G. Mei, meae, mei. *Álmi-mis, áci-mé le.* Meines, meiner, meines. *Enyimé.*

D. Meo, meae, meo. *Lá-álmis, lá-ámsz.* Meinom, meum

meiner, meinem. *Enyimnek.*

A. Meum, meam, meum. *Pe-álmieu, pe-ámea. Meinen, meine, mein. Enyimet.*

V. O Mi, mea, meum. *O-álmieu, o-ámea. O mein, meine, mein. Oenyim.*

A. a Meo, mea, meo. *Delá-álmieu, delá-ámea. Von meinem, meiner, meinem. Enyimtöl.*

Numero Plurali.

N. Mei, meæ, mea. *Áimiïi, áalméle. Meine. Enyimek.*

G. Meorum, mearum, meorum. *Álor-miïi, álorméle. Meiner. Enyimeké.*

D. Meis. *Lá-áimiïi, lá-áleméle. Meinen. Enyimeknek.*

A. Meos, meas, mea. *Pe-áimiïi, pe-áleméle. Meine. Enyimeket.*

V. O Mei, meæ, mea. *O-áimiïi, o-áleméle. O Meine. Oenyimek.*

A. a Meis. *Delá-áimiïi, delá-áleméle. Von meinen. Enyimektöl.*

Sic declinabitur. Noster, nostra, nostrum. *Álnostru, ánoástra. Unser, unsere, unser. Miénk.*

Tuus, tua, tuum. *Áliau, átá. Dein, deine, dein. Tiéd.*

Suus, sua, suum. *Álsau, ásá. Sein, seine, sein. Övé.*

Vester, vestra, vestrum. *Ávostru, ávoástra. Euer, eure. Tiétek. Verumtamen Tuus, Suus, Vester, absque Vocativo.*

Numero Singulari.

N. Hic, hæc, hoc Nostras. *De-álnostru, de-ánoástra.*

Der,

Der, die, das unfrige. *Mi-félénk.*

G. Nostratis. *De-á lui-noftru, de-áei-noáftre.* Des, der, des unfrigen. *Mi-félénké.*

D. Nostrati. *Lá-de-ánoftru, lá-de-ánoáfttra.* Dem, der, dem unfrigen. *Mi-félénknek.*

A. Hunc, & hanc, noftratem, & hoc noftras. *Pe-de-ánoftru, pe-de-ánoáfttra.* Den unfrigen, die, das unfrige. *Mi-félénket.*

V. O noftras. *O-de-ánoftru, o-de-ánoáfttra.* O du unfriger, unfrige, unfriges. *O mi-félénk.*

A. a Nostrate, vel noftrati. *Delá-de-ánoftru, delá-de-ánoáfttra.* Von dem, der, dem unfrigen. *Mi-félénktől.*

Namero Plurali.

N. Hi, & hæc noftrates, & hæc noftratia. *De-áinoftvi, de-álenoáftre.* Die unfrigen. *Mi-féléink.*

G. Noftratum. *De-álornoftri, de-álornoáftre.* Der unfrigen. *Mi-féléinké.*

D. Noftratibus. *Lá-de-áinoftvi, lá-de-álenoáftre.* Den unfrigen. *Mi-féléinknek.*

A. Hos, & has noftrates, & hæc noftratia. *Pe-de-áinoftvi, pe-de-álenoáftre.* Dre unfrigen. *Mi-féléinket.*

V. *Sicut Nominatiuus.*

A. a Noftratibus. *Delá-de-áinoftvi, delá-de-álenoáftre.* Von den unfrigen. *Mi-féléinktől.*

Sic declinabitur Hic, hæc, hoc vefttras. De-álvoftram, de-ávoáfttra. Der, die, das eurige. *Ti-félétek.*

Hic

Hic, hæc, hoc Cujas. De ce loc. Wes Landes. Flonnam
oaló. Verum absqve vocativo.

DE DECLINATIONE PRONOMINUM.
 RELATIVI, & INTERROGATIVI.

Numero Singulari.

N. Qui, quæ, quod. *Qvâre, qvârea. Welcher, welcher, wels-
 cher. A' ki.*

G. Cujus. *Â-qvarui, â-qvarci, vel â-cui. Welches,
 welcher, welches. A' kié.*

D. Cui. *Qvarui, qvarci, vel cui. Welchem, welcher, wels-
 chem. A' kinck.*

A. Quem, quam, quod. *Pe-qvârs, pe-qvârea. Wel-
 chen, welche, welches. A' kié.*

V. Caret.

A. a Quo, qua, quo. *Delâ-qvâre, delâ-qvârea. Von
 welchem, welcher, welchem. A' kistöl.*

Numero Plurali.

N. Qui, quæ, quæ. *Qvârii, qvâre. Welche. A' kik.*

G. Quorum, quarum, quorum. *Â-qvaros, â-qvaros
 rá. Welche. A' kiké.*

D. Quibus, quibus. *Qvaros, qvarosâ. Welcher. A' kiknek.*

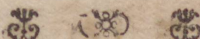
A. Quos, quas, quæ. *Pe-qvârii, pe-qvâre. Welche. A' kiket.*

V. Caret.

A. a Quibus, vel quibus. *Delâ-qvârii, delâ-qvâre.
 Von welchen. A' kiktöl.*

Numero Singulari

N. Quis, vel qui, quæ, quod, vel quid. *Cine, ce, vel
 qvâre.*

Note 2. In Pronomini- *In semina 2. In Pentrunu-*
bus, quæ componuntur *mele, quare se fac din qui*
ex qui, & quis præponen- *si quis puniend innánte*
do iis, vel postponendo, *lor, sáu dupa éle, sáu sá*
vel præponendo simul & *innánte si dupa éle uná,*
postponendo unam alte- *sáu mái multe syl'ave, nu-*
ramve Syllabam, solum *mái qui, si quis se pléca,*
qui & quis declinatur, ad- *iár ádaogaturile remán ne-*
ditamenta vero manent *plécate, Juánd áfára pe*
indeclinabilia, si unus- *unusquisque, in quare nu-*
quisque dematur, in quo *numái quis, ci si unus*
non tantum quis sed unus *se pléca.*
etiam declinatur.

Talia Pronomina Pentrunume quæ áccé-
 sunt: stea sánt:

Qvisnam, quænam, quodnam, vel quidnam. Cánt, ce-
Mer, welche, welches. Va llyon kitsada.

Qvispiam, quæpiam, quodpiam, vel quidpiam. Cine-
vá. Einer, jemand. Egy né mü né mü.

Qvisquam, quæquam, quodquam, vel quidquam. U-
nul oáre quare, uná oáre quárea. Einer, sine, ris-
nes. Egy valaki.

Qvisque, quæque, quodque. Fiescecine. Jedweder, Kiki.

Qvisquis, quæquæ, quodquod, vel quidquid, Gen.
Cujuscujus, Dat. Cuicui, &c. Macárcine, ma-
cárce. Wer immer. Akárki.

Ali-

Aliquis, aliqua, aliquod, vel aliquid. G. alicujus, &c.

Oáreqváre, oáreqvárea. Einer, jemand. Valáki

Ecquis, ecquæ, vel ecqua, ecquod, vel ecquid. G. eccujus, &c. Cine, ce. Welcher. Valyon ki.

Nequis, nequa, nequod, vel nequid. G. necujus, &c.

Qváu nu cinevâ. Das nicht einer. Ne valáki.

Siquis, siquæ, vel siqua, siquod, vel siquid. G. sicujus, &c. Dequomvâ cinevâ. Wenn einer. Ha valáki.

Quicumque, quæcumque, quodcumque, G. cujuscumque, &c. Macárcine, macárce. Wer immer. Akárki.

Quidam, quædam, quoddam, vel quiddam. G. cujusdam, &c. Oáreqváre oáreqvárea, sáus cinevâ.

Jemand, einer. Valáki.

Quilibet, quælibet, quodlibet, vel quidlibet. Fiescequâre, fiescequârea, sáus fiescecine, fiescece. Jedweder. Kiki, akárki.

Quivis, quævis, quodvis, vel quidvis. Fiescecine, fiescece. Jedweder. Akárki, minden.

Unusquisque, unaquæque, unumquodque, G. uniuscujusque, D. unicuique, &c. Fiescequâre, fiescequârea. Jedweder. Kiki, minden.

Ecquisnam, ecquænam, ecquodnam, vel ecquidnam, G. eccujusnam, D. eccuinam, &c. Oárecine oárece. Wer, welcher. Deugyan kitsoda.

DE COMPARATIONE NOMINUM. ADJECTIVORUM.

Comparatio est variatio nominis adjectivi per gradus.

Ásemenárea e mutárea numelui ádaogatoriu prin trépte.

Gradus comparationum sunt tres: Positivus, Comparativus, & Superlativus.

Tréptele Ásemenarilor sînt trei: Tréptá ántáia, Ádoáoá, si Átréiá.

Gradus Positivus est, qui rem nec attollit, nec deprimit, sed simpliciter tantum significat, ut: *Magnus, parvus.*

Tréptá ántáia e, quárea nici sue, nici pogoára lucrul, ci numái qum este în seine el însémna prequm: Máre, mic.

Gradus Comparativus est, qui rem vel attollit, vel deprimit, ut: *Major, minor.*

Tréptá ádoáoá e, quárea sáu sue, sáu pogoára lucrul, prequm: Mái máre, inái mic.

Gradus Superlativus est, qui rem vel in summo, vel in infimo loco collocat, ut: *Maximus, minimus.*

Tréptá átréiá e quárea sáu prea sue, sáu prea pogoára lucrul, prequm: Prea máre, prea mic.

DE FORMATIONE GRADUUM COMPARATIONUM.

Gradus Positivus a nullo alio gradu formatur.

Tréptá ántáia nu se face din álta trépta, pen- tru-

matur, quia ab illo formantur alii duo gradus.

2. Comparativus formatur ab illo casu singulari, qui desinit in litteram *i*, addita ad eundem in genere Masculino, & Fœminino syllaba *or.* in genere vero Neutro syllaba *us*, ut: *Doctus*, G. *Docti*. Com. *Docti-or*, *docti-us*. *Communis* D. *Communi*, Comp. *Communi-or*, *communi-us*.

3. Superlativus pariter formatur ab illo casu singulari, qui desinit in litteram *i*, addita littera *s*. & syllabis *simus*, quarum ultima mutatur in genere Fœminino in *ma*, in genere vero Neutro in *mum*, ut: *Doctus*, G. *Docti*, Superlativo. *Doctissimi*, *docti-sima*,

D 2

docti-

tru che din dēnsá se fáce cé lé lálte doáo trépte.

2. *Tréptá ádoáoá se fáce din ácéiási Cadére Singuráteca, quárea é se in i, ádao gēndui in Genul Barbatesc, si Femeiesc pe syllává or, iár in Genul de nici unul pe syllává us, prequum: Doctus, G. Docti, Com. docti-or, docti-us. Communis, D. Communi, Comp. Communi-or communi-us.*

3. *Tréptá átréiá ásijde-rea se fáce din ácéiási Cadére Singuráteca, quárea é se in i, ádao gēndui pe litterá s. si syllávele simus, dintra quáre mus se muta in Genul Femeiesc in ma, si in Genul de nici unul in mum, prequum: Doctus, Geni. Docti, Sperl. Docti-sissimi,*

docti-ssimum. &c.

mus, mā, mum. f.c.

4. Excipiuntur a secunda, & tertia Regula (1.) Nomina adjectiva, quæ desinunt in *dicus, ficus, loquus, & volus*, hæc enim formant Comparativum, & Superlativum abjiciendo ultimum *i*. Genivi singularis, & adsumendo loco illius in Comparativo *entior*, in Superlativo *entissimus*, ut: *Maledicus*, *übelre-bender*, G. *makedici*, Comp. *maledic-entior*, Superl. *maledic-entissimus. &c.*
- (2.) Nomina adjectiva, quæ ante syllabam *us* vocalem habent, nam & hæc raro signant Comparativum, & Superlativum, verum in Comparativo adsumunt

4. *Se iéu áfára delá á-doáoá, si átréiá* Regula (1.) *Numele ádaogato-äre, quære es in dicus, ficus, loquus, si volus, pentructe ácé-stea fác ádoáoá, si á-tréiá Trépta* *Isfänd pe cel mái depreurma ii. din ádoáoá Cadere Singuráteca, si punénd in locul lui in ádoáoá Trépta entior, iar in á-tréiá entissimus, pr. Maledicus, blástamatoriu, G. maledici, Comp. maledic-entior, Superl. maledic-entissimus. f.c.*
- (2.) *Numele ádaogatoá-re, quære áu vro Versuitoáre Innánte de us, quaci si ácéstea áróre ori fác ádoáoá, si átréiá Trépta, cî in ádoáoá iéu magis, si*

munt magis, & in Superlativo maxime, ut: *Idoneus, acdiciater, Comp. magis idoneus, Superl. maxime idoneus.*

(3.) Nomina adjectiva, quæ materiam significant, ut: *Aureus, goldener, ligneus, hölzerer, &c.* item quæ se ipsam Superlativum significant, ut: *Infinitus, unendlich, &c.* quippe quæ Comparativum, & Superlativum nullo modo admittunt.

5. Excipiuntur a tertia Regula:

(1.) Nomina adjectiva, quæ in Nominativo singulari desinunt in syllabam *er*, cujuscunque Declinationis fuerint, namque formant Superlativum additis ad dictam syllabam *er*, syllabis *rimus*, ut: *Pul-*

D 4 cher,

si in átrëiá maxime, prequum: Idoneus, întocmit, Comp. magis idoneus, Superl. maxime idoneus.

(3.) Num. le ádaogatoáre, quare insemnéza máteria. prequum: *Aureus, de áur, ligneus, de lemn, s. c. ápoi quare intru ántiá Trépta toáte le co- vërsiesc, pr: Infinitus, nemarginit, s. c. fiündche ácestea nici quum nu áu ádoá, si átrëiá Trépta.*

5. Se iéu áfúra delá átrëiá Regula:

(1.) Numele ádaogatoáre, quare es in ántiá Cadéve Singuráteca in syllává ex, macár de ce Plecáre vor fi, pentruche fác átrëiá Trépta ádaogénd lá numita sylláva ex, syllávele rimus, pre-

quum:

cher: schön, Superl. pul-
cher-rimus. Acer, scharf,
Superl. acer-rimus.
quibus adde. Vetus,
Ult, superl. veter-
rimus.

(2.) Facilis, leicht, gra-
cilis, geschickt, humilis,
niedrig, imbecillis,
schwach, similis, Gleich,
quæ formant Superla-
tivum abjiciendo ulti-
mum i e Dativo Sin-
gulari, & adsumendo
loco illius syllabas li-
mus, ut: Facilis, D.
facili, Superl. facil-li-
mus, &c Imbecillis ta-
men habet etiam im-
becillissimus.

quum: pulcher frus-
mos, Superl. pulcher-
rimus. Acer, áscutit,
Sup. acer-rimus, qvarorá
ádaoga vetus, vecchia,
Superl. veter-rimus.

(2) Facilis, usior, gra-
cilis, supire, humilis,
umilit, imbecillis, siáb
similis, ásemene, fac
átréiá Trépta lasán&
pe cel mái depreurma i
din átréiá Cadére sin-
guráteca, si luánd in
local lui syllávele li-
mus, prequum: Facilis
D. facili, Superlat.
facil-limus, si cèll.
Imbecillis, tatusi áre
si imbecillissimus.

DE COMPARATIONE ADJECTIVORUM ANOMALORUM.

Nomina adjectiva Ano-
mala sunt quinqve, com-
paranturq; prout sequitur:
Bonus, melior, optimus. Bona, melior, optima. Bo-
num, melius, optimum. Ban, mái lun, prea bun.

Numele ádaogatoáre cé-
le Anomále sint cinci, si se
ásemena, pr: urméza:

*Buna, máj buna, prea buna. Der, die, das gute /
bessere, beste. Fo, jobb, leg jobb.*

*Malus, pejor, pessimus. Mala, pejor, pessima. Ma-
lum, pejus, pessimum. Reu, mái reu, prea reu. Rea
mái rea, prea rea. Der, die, das böse, bößere, bö-
ßeste. Gonof, gonofkabb, leg gonofkabb.*

*Magnus, major, maximus. Magna, major, maxi-
ma. Magnum, majus, maximum. Máre, mái máre,
prea máre. Der, die, das grosse, größere, größe. Nagy,
nagyobb, leg nagyobb.*

*Parvus, minor, minus. Parva, minor, minima.
Parvum, minus, minimum. Mic, mái, mic, prea
mic. Mica, mái mica, prea mica. Der, die, das
kleine, kleinere, kleinste. Kitsin, kissebb, leg kissebb.*

*Multus, plurimus. Multa, plurima. Multum, plus,
plurimum. Mult, mái mult, prea mult. Multa, mái
multa, prea multa. Der, die, das Viele, mehrere, meh-
reste. Sok, több, leg több.*

Numero. Plurali.

*Multi, plures, plurimi. Multæ, plures, plurimæ. Mul-
ta plura, plurima. Multi, mái multi, prea multi.
Multe, mái multe, prea multe. Die vielen, mehreren,
mehresten.*

**COMPARATIONES PRÆPOSITIONUM
ADVERBIALITER SUMPTARUM.**

*Ante, anterior, Superl. caret. Innáinte, mái náinte,
prea náinte. Vor, vordester, allerdester. Elöbb, e-
löbbi, leg elöbbi.*

Citra

- Citra, citerior, citimus.** *Dincoáce mái dincoáce.*
Dieffoite, dieffoitegerer, dieffoiteger. *Innetsü in-*
netsöbb, leg innetsöbb.
- Extra, exterior, extimus.** *Áfára, fáu dináfára, mái*
dínáfára. *Aufferhalb, aufferhalberer, aufferhalber.*
Kün, külsöbb, leg külsöbb.
- Infra inferior, infimus.** *Dingios, mái dingios.* *Unten,*
unterer, unterer. *Alót, alóbb, leg alsöbb.*
- Intra, interior, intimus.** *Dinkuntru, prea dinlauntru.*
Suner, inuerer, innerer. *Ben, belsöbb, leg belsöbb.*
- Post, posterior, postremus.** *Dufácéiá, preurma, mái*
depreurma. *Darnad, nad gehends, nad gehender, aller-*
nad gehenteste. *Az után, utólsöbb, leg utólsöbb.*
- Præ, prior, primus.** *Ínnáinte, ántái, mái ántáiu.* *Vor-*
erster, allererste. *Elött, elsöbb, leg elsöbb.*
- Prope, propior, proximus.** *Áproápe, mái áproápe, prea*
áproápe. *Nahe, näher, näherer.* *Közel, közelebb, leg*
közelebb.
- Secus sequior, Superl. caret.** *Álmintrelea, mái ál-*
mintrelea. *Zudersst.* *Külömben, külömbözöbb.*
- Supra, superior, supremus.** *Deásuprá, dinsus, mái din-*
sus. *Ober, höherer, höchster.* *Fellyül, felsöbb, leg felsöbb.*
- Ultra, ulterior, ultimus.** *Más incolo, mái dincola,*
mái depreurma. *Serner, sernerer, sernerer.* *Távul,*
toválb, utólsöbb, leg utólsöbb.
- Nota 1.** Qualiter decli- | *Ínsémna 1. Quom tra-*
 nari debeat Positivus cu- | *bue sese pléce ántáia*
 jus- | *Tré-*

jusvis Comparationis, dictum est § 3. ubi de Declinatione Adjectivorum adum fuit. Comparativus autem declinatur in omnibus, ut *Brevior, brevius, & Superlativus, ut Bonus, bona, bonum.*

Nota 2. Quivis Comparativus Neutrius generis est etiam Adverbium: at ex Positivis Nominum adjectivorum tertiæ Declinationis plerumque formatur Adverbium in *ter*, ex Positivis vero Nominum adjectivorum Secundæ Declinationis, & ex omnibus Superlativis in *e, o, vel um*, prout scilicet usus omnium optimus Magister docebit.

Trépta á fiesceqvariá. Á semenáre, s'áú zis in § 3. unde s'áú vorbit despre Plecára Numelor ádaogatoáre, dár ádoáoá Trépta in toáte se pléca, quá Brevior, brevius, si átréiá, quá Bonus, bona, bonum.

Insémna 2. Fiesceqvariá ádoáoá. Trépta pusa. in Genul de nici unul e si Sprevorba; ci din ántáiá Trépta á Numelor celor de átréiá. Plecáre mái tot deáuná se fáce Sprevorbá in ter, iára din ántáiá Trépta á Numelor celor de ádoáoá plecáre; si din toáte Tréptele átréiá in e, o, sáú um, ádeqve, pr. tevá inoatiá folosul lor, quáre e cel mái bun Máestru.

§ 7.

DE VERBORUM CRNJUGAUIONE.

Verbum est pars Oracionis, quæ Modos, & Tempora, non item Casus

Vorbá e o párté á Voráirei, quárea áre Modos, si Tempuri, iára nu

D 5.

ad

Ca.

admittit.

Verbum est duplex:
Personale, & Impersonale.

Verbum Personale est,
quod omnes tres Perso-
nas in utroque Numero
admittit.

Verbum Impersonale
est, quod solam tertiam
Personam Singularis nu-
meri admittit; & iterum
est duplex: Activum, ut:
Pudet, pœnitet, & Passi-
vum, ut: *Pagnatur, curritur.*

Verbum Personale di-
viditur in quinque gene-
ra: in Activum, Passi-
vum, Neutrum, Commu-
ne, & Deponens.

Verbum Activum est,
quod actionem signifi-
cat, & littera o finitum
Passivum fit addita littera
r. ut: *Laudo, laudor.*

Verbum Passivum est,
quod passionem signifi-
cat, & littera r finitum

Acti-

Caderi.

Vorbá e de doáo féliuri:
Façuita, si Nefaçuita.

Vorbá Façuita e, quâ-
rea áre tuttetréle Per-
sonele într' amêndoi Nu-
merii.

Vorbá Nefaçuita e, quâ-
re áre numái átréiá Per-
sona Singuráteca; si iárasí
e-de doáo féliuri: *Lucrato-
áre, quâ: Pudet, pœnitet,
si Pateimitoáre, quâ: Pu-
gnatur, curritur.*

Vorbá Façuita se impár-
te ín cincí féliuri: ín Lu-
cratoáre, Pateimitoáre,
De nici uná, De obsce, si
Depuitoáre.

Vorbá *Lucratoáre e,*
quârea ínsemnéza lucrá-
re, si esind ín litterá o se fá-
ce pateimitoáre ádaogênd pe
litterá r pr: *laudo, laudor.*

Vorbá *Pateimitoáre e,*
quârea ínsemnéza pa-
tire, si esind ín litterá

r.

Activum fit abjiciendo eandem litteram, ut: *Laudor, laudo.*

Verbum Neutrum est quod nec actionem, nec passionem significat, & litteris *m*, vel *o* finitur ex se Passivum Personalis non gignit, ut: *sum, sto.*

Verbum Commune est quod or syllaba tantum finitur Activi simul & Passivi significationem habet, præcipue in Participio Præteriti temporis, & in temporibus, quæ ejus adminiculo supplentur: nam in Præsenti, & Imperfecto, temporibusque, quæ ab his formantur fere actionem significat, ut: *Experior, complector.*

Verbum Deponens est, quod or syllaba finitur Activi, vel Neutrius significationem habet, ut

Mi-

r. *se fáce* *Lucratoáre* *lasánduo, preqoum: Lau-* *dor, laudo.*

Vorbá De nící uná e, *quárea nící ínsemnéza lu-* *cráre, nící patire, sí e.* *sind ín littere m, sáu o,* *dín.dínsáPateimitoáre* *faCu-* *sta nu se fáce, p: sum, sto.*

Vorbá De olsee e, quá- *rea esind numái ín syllavá* *or ínsemnéza sí lucráre, sí* *patire, mái áles ín Impar-* *tas;rea tēmpulú trecut,* *sí ín tēmpuríle, quáre se* *fác cu ájutoriul éi; per-* *tructe ín Tēmpul de á-* *cum, sí ín cel nu de* *mult trecut, sí ín tē-* *puríle, quáre se fáce* *díntr' ácéste, mái tot* *lucráre ínsemnéza, pr: Ex-* *perior, complector.*

Vorbá Depuitoáre e, *quárea esind ín syllavá* *or ínsemnéza lucráre, sáu* *nící lucráre, nící patire,*

pr:

Mirror, utor.

Conjugatio est decli-
natio verbi per Modos,
Tempora, Personas, &
Numeros.

Conjugationes Verbo-
rum sunt quatuor: Prima,
cujus secunda. Persona
Præsentis Indicativi exit in
as, Præsens vero Infinitivi
in are, ut: *Laudo, laudas,*
laudare. Secunda in es, &
ere longum, ut: *Video, vi-*
des, videre. Tertia in is,
& ere breve, ut: *Colligo,*
colligis, colligere. Quarta
in is. & ire longum, ut:
Polio, polis, polire.

Modi sunt quinque:
Modus Indicativus, Impe-
rativus, Optativus, Con-
junctivus, & Infinitivus.

Tempora sunt quinque:
Tempus Præsens, Præteri-
tum Imperfectum. Præ-
teritum Perfectum. Præ-
teritum Plusquam Perfe-
ctum,

pr: Mirror, utor.

Abâterea e' plecârea:
vorbei prin Moduri,
Têmpuri, Persone, si:
Numeri.

Abâterile Vorbelor sînt:
pâtru: I. a qvarei a doâoâ
Persona din Têmpul de a-
cum a Modului Arata-
toriu e' se în as, iara Têm-
pul de acum a Modului celui:
Nemarginit în are, pre-
qum: *Laudo, laudas, lau-*
dare. II. în es si ere lung
pr: *Video, vides, videre.* III
în is, si ere scurt pr: *Colligo-*
gis, gere. IV. în is, si ire lung,
pr: *Polio, polis, polire.*

Modurile sînt cinci:
Modul Aratatoriu, Împara-
tatoriu, Oftatoriu, Impre-
unatoriu, i. Nemarginit.

Têmpurile sînt cinci:
Tempul de acum, Tempul
nu demult trecut, Tempul
trecut, Tempul demult tre-
cut, si Tempul Vini-
ni-

Num, & Futurum.

torius.

Personæ sunt tres: Prima est, quæ ponitur post Pronomen Ego. Secunda est, quæ ponitur post Pronomen Tu, & post omnes Vocativos. Tertia est, quæ ponitur post Pronomen Ille, & post omnia reliqua Nomina, & Pronomina, exceptis ipse, ipsa, ipsum, & Qvi, quod, quæ duo Pronomina sunt omnium trium Personarum.

Personele sînt trîs: I. quæ se pune dupa Pentrunumele Ego. II. quæ se pune dupa Pentrunumele Tu, si dupa toâte acincele Caderj. III. quæ se pune dupa Pentrunumele Ille, si dupa toâte cêlélâte Nume, si Pentrunume, luând úfára pe Ipse, ipsa, ipsum, si pe Qvi, quæ quod, quæ doáo Pentrunume sînt de tuttetréle Personele.

DE VERBO SUBSTANTIVO SUM.

Indicativi Modi Tempus Præsens-Singulariter.

Ego sum, tu es, ille est. Io sînt, tu esti, el éste, sáue. Ich bin, du bist, er ist. En-vagyok, te vagy, ő vagyon.

Pluraliter.

Nos sumus, vos estis, illi sunt. Noi sîntem, voi sînteti, ei sînt. Wir sind, ihr sehd, sie sind. Mi vagyunk, ti vattok, ők vannak.

Præteritum Imperfectum.

Eram, eras, erat. Erám, erás, erá. Ich war, du warst, er war. Lök, löl, vagy lél, lön.

Plu-

Pluraliter.

Eramus, eratis, erant. *Erám, eráti, erá.* Wir waren, ihr waret, sie waren. *Lönk, lötek, lönek.*

Præteritum Perfectum.

Fui, fuisti, fuit. *Ám fost, áti fost. áu fost, sáu fui, fusi fú, saú füsséu, füssési, füssé.* Ich bin gewesen, du bist gewesen, er ist gewesen. *Vóltam, vóltál, vólt.*

Pluraliter

Fuimus, fuistis, fuerunt, vel fuere. *Ám fost, áti fost, áu fost, sáu furam. furati, fura, sáu füsseram, füsserati, füssera.* Wir sind gewesen, ihr seyd gewesen, sie sind gewesen. *Vóltunk, vóltatok, vóltanak.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Fueram, fueras, fuerat *Füssésem, füssésési, füssése.* Ich war gewesen, du warst gewesen, er war gewesen. *Valék, valál, vala.*

Pluraliter.

Fueramus, fueratis, fuerant. *Füssésem, füssésési, füssése, sáu füssera.* Wir waren gewesen, ihr waret gewesen, sie waren gewesen. *Valánk, valátok, valának.*

Futurum.

Ero, eris, erit. *Voju fi, vöi fi, vá fi.* Ich werde, oder will seyn, du wirst, oder willst seyn, er wird, oder will seyn. *Lékek lékek léken.*

Pluraliter.

Erimus, eritis, erunt. *Vom fi, veti fi, vor fé.* Wir werden, oder wollen seyn, ihr werdet, oder wollen

set seyn, sie werden, oder wollen seyn. *Léfkünk
léftek, léfnek.*

Imperativi Modi Tempus Praesens.

Es, vel esto tu, sit ille. *Fii tu, fie el.* Sey du,
seye er, seye es. *Légy te, légyen ő.*

Pluraliter.

Simus nos, este, vel estote vos, sint illi. *Se fim
noi, fiti voi, fie ői.* Seyn wir, send ihr, seyn sie.
Légyünk mi, legyetek ti, legyenek ők.

Futurum.

Esto, vel eris tu, esto, vel erit ille. *Se fii tu, se fie
el.* Du solst seyn, er soll seyn. *Légy te jövődöben,
légyen amaz.*

Pluraliter.

Estote, vel eritis vos, sunt, vel erunt illi. *Se fiti
voi, se fie ői.* Ihr sollet seyn, sie sollen seyn. *Legye-
tek ti, legyenek amazok.*

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam effem, vel forem, effes, vel fores, effet,
vel foret. *O de ási fi, ái fi, ár fi.* Wolte Gott,
das ich wäre, du wärest, er wäre. *Vajha vólnék, vólná-
nál, vólna.*

Pluraliter.

Utinam effemus, vel foremus, essetis, vel foretis.
essent, vel forent. *O de ám fi, áti fi, ár fi.* Wolte
Gott, das wir wären, ihr wäret, sie wären. *Vajha
vólnánk, vólnátok, vólnának.*

Præteritum Perfectum.

Utinam fuerim, fueris, fuerit. *O de ási fi fost, ási fi fost, ár fi fost.* D, daß ich gewesen wäre, daß du gewesen wärest, daß er gewesen wäre. *Vajha löttém vólna, löttél vólna, lött vólna.*

Pluraliter.

Utinam fuerimus, fueritis, fuerint. *O de ám fi fost, áti fi fost, ár fi fost.* D, daß wir gewesen wären, daß ihr gewesen wäret, daß sie gewesen wären. *Vajha löttünk vólna, löttetek vólna, löttének vólna.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Utinam fuisset, fuisses, fuisset. *O de ási fi fost, &c.* D, daß ich gewesen wäre, &c. *Vajha vóltám vólna, vóltál vólna, vólt vólna.*

Pluraliter.

Utinam fuissetis, fuissent. *O de ám fi fost, &c.* D, daß wir gewesen wären, &c. *Vajha vóltünk vólna, vóltatok vólna, vóltanak vólna.*

Futurum.

Utinam sim, sis, sit. *O se fii, se fii, se fie.* Wolte Gott, daß ich würde, oder sollte seyn, du würdest, oder soltest seyn, er würde, oder sollte seyn. *Vajha légyek, légy, légyen.*

Pluraliter.

Utinam simus, sitis, sint. *O se fim, se fiti, se fie.* Wolte Gott, daß wir würden, oder sollten seyn, ihr würdet, oder soltet seyn, sie würden, oder sollten seyn.

ſenn. Vajha legyünk, legyetek, legyenek.
Coniunctivi Modi Tempus Praeſens.

Ut ſim, ſis, ſit. Se ſiu, ſe ſii, ſe ſie. Daß ich ſey, du ſeſt, er ſey. Hogy legyek, légy, legyen.

Pluraliter.

Ut ſimus, ſitis, ſint. Se fim, ſe fiti, ſe fie. Daß wir ſenn, ihr ſend, ſie ſenn. Hogy légyünk, legyetek legyenek.

Præteritum Imperfectum.

Ut eſſem, vel forem, eſſes, vel fores, eſſet, vel foret. Se ſiu, &c. Daß ich wäre, du wäreſt, er wäre. Hogy lennék, lennél, lenne.

Pluraliter.

Ut eſſemus, vel foremus, eſſetis, vel foretis, eſſent vel forent. Se fim, &c. Daß wir wären, ihr wäret, ſie wären. Hogy lennénk, lennétek, lennének.

Præteritum Perfectum.

Ut fuerim, fueris, fuerit. Se ſiu foſt, ſe ſii foſt, ſe ſie foſt. Daß ich geweſen ſey, du geweſen ſeſt, er geweſen ſey. Hogy löttem légyen, löttél légyen, löttél légyen.

Pluraliter.

Ut fuerimus, fueritis, fuerint. Se fim foſt, ſe fiti foſt, ſe ſie foſt. Daß wir geweſen ſenn, ihr geweſen ſend, ſie geweſen ſenn. Hogy löttünk légyen, löttétek légyen, löttétek légyen.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut fuiffem, fuiffes, fuiffet. *Se fia foft, &c.* Daß ich gewesen wäre, du gewesen wärest, er gewesen wäre. *Hogy vóltam vólna, vóltál vólna, vóltvólna.*

Pluraliter.

Ut fuiffemus, fuiffetis, fuiffent. *Se fim foft, &c.* Daß wir gewesen wären, ihr gewesen wäret, sie gewesen wären. *Hogy vóltunk vólna, vóltatok vólna, vóltanak vólna.*

Futurum.

Fuero, fueris, fuerit. *Voiu fi, vői fi, vá fi.* Ich werde seyn, du werdest seyn, er werde seyn. *Léendek, léendek, léend.*

Pluraliter.

Fuerimus, fueritis, fuerint. *Vom fi, veti fi, vor fi.* Wir werden seyn, ihr werdet seyn, sie werden seyn. *Léendünk, léendetek, léendenek.*

Infinitivi Præsens & Imperfectum.

Esse. *Á si. Senu. Lenni.*

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Fuisse. *Á lá foft. Gewesen seyn. Löttnek lenni.*

Futurum.

Fore, vel futurum, futuram, futurum esse. *Che voiu fi, vői fi, vá fi.* Werden, oder wurden seyn. *Hogy léfek, léfek, léfen.*

Pluraliter.

Fore, vel futuros, futuras, futura esse. *Che vom fia vói*

weł; fi, vor fi. Werden, oder würden seyn. Hlagy lé-
fünk, léftek, léfnek.

Futurum Præterito Mixtum.

Futurum, futuram, futurum, futuros, futuras, futu-
ra fuisse. Sollen, oder würden gewesen seyn.

Participium Futuri Temporis.

Futurus, futura, futurum. *Historiu, fiitoáre, sáu quáre,*
quárea *voiu fi, vói fi, vá fi.* Der, die, das seyn
wird. *Léendö.*

DE FORMATIONIBUS TEMPORUM
CONJUGATIONUM REGULARIUM.

1. Tempus Præsens, & Præteritum Perfectum Modi Indicativi, Supinum, & Præsens Infinitivi ab aliis non formantur, hæc igitur Tyrionibus dictari debent.	1. <i>Témpul de ácum, si cel trectut ál Modulus Áratatoriu, Supinul, si témpul de ácum ál Modulis Nemarginit nu se fác delá áltele, dreptácé, trá bue se se spura pruncilor.</i>
2. Reliqua tempora, cujuscunqve Modi fuerint, formantur ab his quatuor, & a duobus aliis, nempe: a Præterito Imperfecto Modi Indicativi, & a Participio Præsentis temporis.	2. <i>Cé lé lálte témpul, macár de ce Mod vor fi, se fác delá ácéstea, si delá álte doáo, ádeqae: delá témpul nu demust trectut ál Modulus Áratatoriu, si delá Impartafirea témpul de ácum.</i>
3. A tempore Præsentis	3. <i>Delá témpul de ácum</i>

Modi Indicativi formatur:

(1.) Præteritum Imperfectum Modi Indicativi mutando ultimum *o* primæ Personæ singulari in Prima Conjugatione in *abam*; in Secunda in *bam* in Tertia & Quarta in *ebam*; ut: *Laud-o, laud-abam; Vide-o, vide-bam; Collig-o, collig-ebam; Poli-o, poli-ebam.*

(2.) Futurum ejusdem Modi mutando dictum *o* in Prima Conjugatione in *abo*, in Secunda in *bo*, in Tertia, & Quarta in *am*, ut: *Laud-abo, vide-bo, Collig-am, Poli-am.*

(3.) Futurum Modi Imperativi, addendo ad tertiam Personam singularem litteram *o*, ut: *Laudat-o, Videt-o,*

Col-

ál Modului Aratoriu se fáce:

(1.) Tempus nunc demulstrecut ál Modului Aratoriu, mutand pe cel mái depreurma *o* á antái Personæ singularitece in Antáia Abátete in *abam*; in Ádoáoá in *bam*; in Átréiá, si Ápá trá in *ebam*, pr: *Laud-o, laud-abam, Vide-o, vide-bam, Collig-o, collig-ebam, Poli-o, poli-ebam.*

(2.) Tempus vinitoriu ál áceluiási Mod, mutand pe numitul *o* in Antáia Abátete in *abo*, in Ádoáoá in *bo*, in Átréiá, si Á pátrá in *am*, pr. *Laud-abo, Vide-bo, Collig-am, Poli-am.*

(3.) Tempus vinitoriu ál Modului Imperatitoriu, údaogend lá átréiá Persona singulariteca pe litterá *o*, pr: *Laudat-o, Videt-*

des-

Colligit-o, Polit-o.

det-o, Colligit-o, Polit-o.

4. A Præterito Imperfecto Modi Indicativi formatur Participium Præsentis temporis mutando *ba* in *ns*, ut: *Lauda-bam*, *lauda-ns*; *Vide-bam*, *vide-ns*; *Collige-bam*, *collige-ns*; *Polie-bam*, *polie-ns*.

4. *Delá tēmpul nu de mult trecut ál Modulul Áratatoriu se fáce Impartasirea tēmpului deácum mutând bam în ns*, pr: *Lauda bam*, *lauda-ns*; *Vide-bam*, *vide-ns*; *Collige-bam*, *collige-ns*; *Polie-bam*, *polie-ns*.

5. A prima Persona Præteriti Perfecti Modi Indicativi formatur:

5. *Delá antiaá Persona á tēmpului trecut din Modul Áratatoriu se fáce:*

(1.) Præteritum Plusquam Perfectum Modi Indicativi, mutando *i* in *eram*, ut: *Laudav-i*, *laudav-eram*; *Vid-i*, *vid-eram*; *Colleg-i*, *colleg-eram*; *Poliv-i*, *poliv-eram*.

(1) *Tēmpul de mult trecut ál Modulul Áratatoriu, mutând i în eram*, pr: *Laudav-i*, *laudav-eram*; *Vid-i*, *vid-eram*; *Colleg-i*, *colleg-eram*; *Poliv-i*, *poliv-eram*.

(2.) Præteritum Perfectum Modi Coniunctivi, mutando *i* in *erim*, ut: *Laudav-i*, *laudav-erim*, etc.

(2.) *Tēmpul trecut ál Modulul Impreunatoriu, mutând i în erim*, pr: *Laudav-i*, *laudav-erim* s.c.

(3.) Præteritum Plusquam Perfectum Modi Coniunctivi addendo *ssem*

(3.) *Tēmpul de mult trecut ál Modulul Impreunatoriu, ádaogēnd ssem*, pr:

E 3 ut:

Lau-

ut: *Laudavi-ssim;* &c.

(2.) Tempus Futurum Modi Coniunctivi mutando *i* in *ero*, ut: *Laudav-ero*, *laudav-ero*, &c.

6 A tempore Præsente Modi Infinitivi formatur:

(1.) Tempus Præsens Modi Imperativi, omitendo *re*, ut: *Lauda-re*, *lauda*; *Vide-re*, *vide*; *Collige-re*, *collige*; *Polire*, *poli*.

(2.) Præteritum Imperfectum Modi Coniunctivi, addendo *m*, ut: *Laudare-m*, *Videre-m*, *Colligere-m*, *Polire-m*.

7 A Supino in *um*, formatur:

(1.) Tempus Futurum Modi Infinitivi, mutando *m* in *rum*, ut: *Laudatu-m*, *laudatu-rum*, *Visu-m*, *visu-rum*; *Collectu-m*, *collectu-rum*; *Politu-m*, *politu-rum*.

(2.)

Laudavi-ssim, *s. e.*

(2.) Tempus vinitoria *al* Modulus Imperatoriu, mutand *i* in *ero*, pr: *Laudav-i*, *laudav-ero*, *s. e.*

6. *Delá tempul deacum al* Modulus celus *Nemarginit se face*:

(1.) Tempus deacum *al* Modulus Imperatoriu, la sand *re*, pr: *Lauda-re*, *lauda*; *Vide-re*, *vide*; *Collige-re*, *collige*; *Polire*, *poli*.

(2.) Tempus *nu demult* *treceat al* Modulus Imperatoriu, *adrogend m*, pr: *Laudare-m*, *Videre-m*, *Colligere-m*, *Polire-m*.

7. *Delá Supinul in um* *se face*:

(1.) Tempus vinitoria *al* Modulus *Nemarginit* mutand *m* in *rum*, pr: *Laudatu-m*, *laudatu-rum*; *Visu-m*, *visu-rum*; *Collectu-m*, *collectu-rum*; *Politu-m*, *politu-rum*.

(2.)

(2.) Participium Futuri temporis, mutando *m* in *rus*, ut: *Laudatu-m*, *laudatu-rus*. &c.

(3.) Participium Præteriti temporis Verborum Passivorum, mutando *m*, in *s*, ut: *Laudatu-m*, *laudatu-s*, &c.

8. A Genitivo Participii Præsentis temporis formantur:

(1.) Gerundia, mutando *is* in *di, do, dum*, ut: *Laudan-tis*, *laudan-di*, *laudan-do*, *laudan-dum*, &c.

(2.) In verbis Passivis tempus Futurum Modi Imperativi. & Participium Futurum temporis, mutando *is* in *dum, vel dus*, ut: *Laudan-dum*, vel *laudan-dus*, &c.

(2.) *Imparfesirea tēmpului deūcum*, mutānd *m* in *rus*, pr: *Laudatu-m*, *laudatu-rus*, f.c.

(3.) *Imparfesirea tēmpului trecut á vorbelor celor Patcimitoárez*, mutānd *m* in *s*, pr: *Laudatu-m*, *laudatu-s*, f.c.

8. *Delá ádoóóá Cade-re á Imparfesirei tēmpului deūcum se fáce:*

(1.) *Gerundiile*, mutānd *is* in *di, do, , dum*, pr: *Laudan-tis*, *laudan-di*, *laudan-do*, *laudan-dum*, f.c.

(2.) *In vorbele Patcimitoáre tempub vinitoriu ál Modulur Nemarginit, si Imparfesirea tempului vinitoria*, mutānd *is* in *dum, sau dus* pr: *laudan-dum*, *sau laudan-dus*.

DE FORMATIONIBUS TEMPORUM VERBI PASSIVI.

1. Tempora, quæ in
E 4 A-

1. Tempus, quære es
in

Activo desinunt in o, ad- in Verbá Lucratóare in o,
sumunt in Passivo r, ut, in cea Pateimitóare ieu lá
Laudo, laudor; laudabo, seane r, pr: Laudo, laudor;
laudabor; &c. laudabo, laudabor; &c.

2. Tempora, quæ in 2. Tempurile quære es
Activo desinunt in m, id in verbá Lucratóare in m,
mutant in r, ut: Lauda- pe ácelá ē l muta in r, pr:
bam, laudabar; laudem, Laudabam, laudabar; laudem
lauder; &c. lauder; &c.

3. Tempus Præsens Im- 3. Tempul deacum ál
perativi simile est tem- Modului Imperatitoriu e
pori Præsentis Modi Inf- áse mene tempul deacum
nitivi Activi, ut: Lau- ál Modului celui Nemargi-
dare, Videre, Colligere, nit din Verbá lucratóare, pr:
Polire. Laudare, s. c.

4. Tempus Præsens 4. Tempul deacum ál
Modi Infinitivi mutat e Modului Nemarginit mu-
temporis Præsentis Modi ta e din tempul deacum
Infinitivi Activi in i, ut: ál Modului Nemarginit
Lodare, laudat. i Videre, din verbá Lucratóare in i,
Polire, excepta tertia Con- pr: Laudare, laudat. i,
jugatione, quæ ere mu- Videre, luánduse áfára
tat in i. ut: Collig-ere, átréiá abátere, quærea pcre
Collig-i. ēl muta in i pr: collig-ere, -i

Reliquorum Temporum Formátile celorálalte
Formationes hæud tanti tempul nu sint de átáta
sunt momenti. solos.

PRIMA CONJUGATIO
VERBI ACTIVI.

73

Indicativi Modi Tempus Praesens.

Ego laudo, tu laudas, ille laudat. *Io laud, tu lauzi, el lauda.* Ich lobe, du lobest, er lobet. *En ditsérek, te ditsérék, ó ditsér.*

Pluraliter.

Nos laudamus, vos laudatis, illi laudant. *noi laudam, voi laudáti, i láuda.* Wir loben, ihr lobet, sie loben. *Mi ditsérünk, ti ditsértek, ök ditsérnek.*

Præteritum Imperfectum.

Laudabam, laudabas, laudabat. *Laudám, laudáti, laudá.* Ich lobete, du lobetest, er lobete. *Ditsérek vala, ditsérék vala, ditsér vala.*

Pluraliter.

Laudabamus, laudabatis, laudabant. *Laudám, laudáti, laudá.* Wir lobeten, ihr lobetet, sie lobeten. *Ditsérünk vala, ditsértek vala, ditsérnek vala.*

Præteritum Perfectum.

Laudavi, laudavisti, laudavit. *Am laudát, ái laudát, áu laudát;* vel *Laudái, ladási, laudá,* Ich habe gelobet, du hast gelobet, er hat gelobet. *Ditsértem, ditsérték, ditsérték, ditsért.*

Pluraliter.

Laudavimus, laudavistis, laudaverunt, vel laudavere. *Am laudát, áti laudát, áu laudát;* vel *Laudáram, laudátati, laudáta.* Wir haben gelobet, ihr habet

bet gelobet, sie haben gelobet. Ditsérünk, ditsér-
tekek, ditsértenek.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Laudaveram, laudaveras, laudaverat. Laudássem,
laudásseſi, laudásse. Ich hatte gelobet, du hattest gelob-
bet, er hatte gelobet. Ditsértem vala, ditsértél va-
la, ditsért vala.

Pluraliter.

Laudaveramus, laudaveratis, laudaverant. Laudássem,
laudásseti, laudásse. Wir hatten gelobet, ihr hattet
gelobet, sie hatten gelobet. Ditsérünk vala, ditsér-
tekek vala, ditsértenek vala.

Futurum.

Laudabo, laudabis, laudabit. *Voiu* laudá, *vöi* laudá, *vá*
laudá. Ich werde loben, du wirst loben, er wird loben.
Meg ditsérek, meg ditsérék, meg ditsér-

Pluraliter.

Laudabimus, laudabitis, laudabunt. *Vom* laudá, *vörté*
laudá, *vor* laudá. Wir werden loben, ihr werdet los-
ben, sie werden loben. Meg ditsérünk, meg ditsér-
tekek, meg ditsérnek.

Nota. Loco Futuri *Ílémná.* In locub tēmpu-
temporis Modi Indicativi *hui* Vinitoriu át Modulú
in quovis verbo substitui *Áratatoriu* in fiescequá-
potest Participium Futu-
rea verba sepoáte pune-
ri temporis, adjuncto *Ímpartásireca* tempulú vi-
verbo sum ea lege, ut di-
nitoriu, ádaogéndpe sum,
Etiam.

etum Participium con-	ci ástá, quá namstá Im-
cordet cum Nominativo,	partasire se se lovéscá cu An-
ad quem refertur, in ge-	tátiá Cadére, d3 quárea se-
neré, & numero, sum au-	tiéne, in gen, si in numer,
tem in numero; & perso-	inára sum in numer, si in
na, ut: Laudaturus sum,	persona, prequum: Lau-
es, est; Laudandus sum,	daturus sum, es, est; lau-
es, est; &c.	dandus sum, es, est, &c.

Imperatiu Modí Tempus Prasens.

Lauda, vel laudato tu, laudet ille. *Láuda tu, láude est*
Lobe du, lobé er. Ditsérj te, ditsérjen ö.

Pluraliter.

Laudemus nos, laudate, vel laudatote vos, laudent
 illi. *Se laudám noi, laudáti voi, láude ei.* Lasset uns
 loben, lobet ihr, loben sie. *Ditsérjünk mi, ditsér-*
jetek ti, ditsérjenek ök.

Futurum, seu Modus Mandatiuus.

Laudato, vel laudabis tu, laudato, vel laudabit ille.
Vei laudá tu, vá laudá el. Du sollst loben, er soll lo-
 ben. *Ditsérj meg te, ditsérjen meg amoz.*

Pluraliter.

Laudatote, vel laudabitis vos, laudent, vel laudabunt
 illi. *Vei laudá voi, vor laudá ei.* Ihr solltet loben, sie
 sollten loben. *Ditsérjete meg ti, ditsérjenek meg a-*
mazok.

Optativó Modí Tempus Prasens, & Imperfectum.

Uti-

Utinam laudarem, laudares, laudaret. O de ási lau-
 dá, ási laudá, ár laudá. D, daß ich lobete, du lobetest, er
 lobete. Vajha ditsérnek, ditsérnél, ditsérne.

Pluraliter.

Utinam laudaremus, laudaretis, laudarent. O de ám
 laudá, áti laudá, ár laudá. D, daß wir lobeten, ihr
 lobetet, sie lobeten. Vajha ditsérnék, ditsérnétek,
 ditsérnének.

Præteritum Perfectum.

Utinam laudaverim, laudaveris, laudaverit. O de l'ási
 fi laudát, l'ái fi laudát, l'ár fi laudát. D, daß ich ge-
 lobet hätte, du gelobet hättest, er gelobet hätte. Vajha
 ditsérek vala, ditsérék vala, detsér vala.

Pluraliter.

Utinam laudaverimus, laudaveritis, laudaverint. O
 de l'ám fi laudát, l'áti fi laudát, l'ár fi laudát. D, daß
 wir gelobet hätten, ihr gelobet hättet, sie gelobet hätten.
 Vajha ditsérünk vala, ditsértek vala, ditsér-
 nek vala.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Utinam laudavissem, laudavisses, laudavisset. O de
 l'ási fi fost laudát, l'ái fi fost laudát, l'ár fi fost lau-
 dát. D, daß ich würde, du würdest, er würde gelobet
 haben. Vajha ditsértem volna, ditsértél volna, di-
 tsért volna.

Pluraliter.

Utinam laudavissemus, laudavissetis, laudavissent. O
 de

Se l'ám fi fost laudát, l'áti fi fost laudát, l'ár fí
fost laudát. D, daß wir würden, ihr würdet, sie wür-
den gelobet haben. *Vajha ditsértünk vólna, ditsér-
tetek vólna, ditsértenek vólna.*

Futurum.

*Ur*nam laudem, laudes, laudet. O se láud, se láuzi,
se láude. Wolte Gott, daß ich loben würde, du loben
würdest, er loben würde. *Vajha ditsérnék jövendö-
ben, ditsérnél, ditsérne.*

Pluraliter.

*Ur*nam laudemus, laudetis, laudent. O se laudam,
se laudáti, se láude. Wolte Gott, daß wir loben
würden, ihr loben würdet, sie loben würden. *Vajha
ditsérnénk jövendöben, ditsérnétek, ditsérnének.*

Conjunctivi Modi Tempus Praesens.

Ur laudem, laudes, laudet. Se láud, láuzi, láude.
Daß ich lobe, du lobest, er lobe. *Hogy ditsérjek, di-
tsérj, ditsérjen.*

Pluraliter.

Ur laudemus, laudetis, laudent. Se laudam, lau-
dáti, láude. Daß wir loben, ihr lobet, sie loben. *Hogy
ditsérjünk, ditsérjetek, ditsérjenek.*

Prateritum Imperfectum.

Ur laudarem, laudares, laudaret. Se láud. &c.
Daß ich lobete, du lobetest, er lobets. *Hogy ditsér-
nék, ditsérnél, ditsérne.*

Pluraliter.

Ut laudaremus, laudareis, laudarent. *Se laudam,*
 &c. Das wir lobeten, ihr lobetet, sie lobeten. Hogy
 ditsérvénk, ditsérvétek, ditsérvének.

Præteritum Perfectum.

Ut laudaverim, laudaveris, laudaverit. *Se'1 fiv laudát,*
fii laudát, fie laudát. Das ich gelobet habe, du ge-
 lobet habest, er gelobet habe. Hogy ditsérvém légyen,
 ditsérvétel légyen, ditsérvé légyen.

Pluraliter.

Ut laudaverimus, laudaveritis, laudaverint. *Se'1 fivm*
laudát, fivi laudát, fie laudát. Das wir gelobet ha-
 ben, ihr gelobet habet, sie gelobet haben. Hogy di-
 tsérvünk légyen, ditsérvétek légyen, ditsérvének lé-
 gyen.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut laudavissem, laudavisses, laudavisset. *Se'1 fiv*
foft laudát, fiv foft laudát, fie foft laudát. Das ich ge-
 lobet hätte, du gelobst hättest, er gelobet hätte. Hogy
 ditsérvém volna, ditsérvétel volna, ditsérvé volna.

Pluraliter.

Ut laudavissemus, laudavissetis, laudavissent. *Se'1 fivm*
foft laudát, fivm foft laudát, fie foft laudát.
 Das wir gelobet hätten, ihr gelobet hättet, sie gelob-
 tet hätten. Hogy ditsérvünk volna, ditsérvétek vol-
 na, ditsérvének volna.

Nota. Loco Præteriti Imperfecti, & Præteriti Plusquam Perfecti Modi Coniunctivi in quovis verbo substitui potest Participium Futuri temporis, ad dato verbo *sum* in eodem tempore posito, est ita, ut dictum Participium cum Nominativo, ad quem refertur, concordet in genere, & numero, verbum autem *sum* in numero, & persona, ut: *Laudarem, pr: Laudaturus laudaturus essem; Laudavissem, laudaturus fuisset, laudandus essem, Laudatus fuisset, laudandus fuisset; &c.*

Inferma In locul te m- pului nu demult trecut, si ácelui demult trecut dia Modul Impreunatoriu in fiesceqvarca vorba sepoate punc Impartasirea tempu- lui vinitoriu, ádaogend pe sum pus intr' ácelásé tēmy. ci ásiá, quá numitá Impar- tasire cu Antásiá Cadere, de qvára se tiēne, sese loxéscá in gen, si in numer, iára sum in numer, si in persona pr: Laudarem, laudaturus essem; Laudavissem, laudaturus fuisset, laudandus essem; Laudatus fuisset, laudandus fuisset s. c.

Futurum.

Laudavero, laudaveris, laudaverit. *Voiu laudá, vói laudá, vá laudá.* Ich werde loben, du werdest loben, er werde loben. *Ditsérendek, ditsérendef, ditsérend.*

Pluraliter.

Laudaverimus, laudaveritis, laudaverint. *Vom laudá, veti laudá, vor laudá.* Wir werden loben, ihr werdet loben, sie werden loben. *Ditsérendünk, ditséren-*

detek, ditsérendenek

Infinitivi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Laudáre. Á' l laudá. Loben, zu loben. Ditsérni.

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Laudavisse. Á' l fi laudát, sáu á' l fi fost laudát. Gelobet haben. Hogy ditsértém, &c.

Futurum.

Laudaturum, laudaturam, laudaturum esse. Che vom laudá, vèi laudá, vá laudá. Loben werden. Ditsérendeni, vagy hogy ditsérni fogok, ditsérni fogk, ditsérni fog.

Pluraliter.

Laudaturos, laudaturas, laudatura esse. Che vom laudá, veti laudá, vor laudá. Loben werden. Hogy ditsérni fogunk, ditsérni fogtok, ditsérni fognak.

Futurum Præterito Mixtum.

Laudaturum, am, um, os, as, a, fuisse. Würden gelobet haben.

Gerundia.

Laudandi, laudando, laudandum. De á laudá, laudánd, de laudát. Zu loben. Ditsérvén, ditsérésre.

Supina.

Laudatum, laudatu. Laudát. Gelobet. Ditsérni, ditsérésre.

Participium Praesentis Temporis.

Laudans. Laudatoriu, laudatoáre: sáu qváre, qvónca laud, láuzi, láuda. Lobend. Ditsérvő, vagy a' ki ditsérek.

di

ditsérk, ditsér.

Participium Futuri Temporis.

Ladaturus, laudatura, laudaturum. *Qväre, qväreä voäi laudá, vöi laudá, vá laudá.* Der, die, das loben wird, oder soll. *A' ki ditsérni fogok, fogk, fog.*

LAUDOR VERBUM PASSIVUM.

Indicatioi Modi Tempus Praesens.

Ego laudor, tu laudaris, vel laudare, ille laudatur. *Io me-láud, tu te-láuzi, else láuda.* Ich werde gelobet, du wirst gelobet, er wird gelobet. *En ditsértetem, te ditsértetel, ö ditsértetik.*

Pluraliter.

Nos laudamur, vos laudamini, illi laudantur. *Nöi ne-laudam, voi ve-laudáti, éi se-láuda.* Wir werden gelobet, ihr werdet gelobet, sie werden gelobet. *Mi ditsértetünk, ti ditsértettek, ök ditsértetnek.*

Präteritum Imperfectum.

Laudabar, laudabaris, vel laudabare, laudabarur. *Me-laudám, te-laudái, se-laudái, vel Exám, erái, erá laudát, laudáta.* Ich wurde gelobet, du wurdest gelobet, er wurde gelobet. *Ditsértetem vala, ditsértetel vala, ditsértetik vala.*

Pluraliter.

Laudabamur, laudabamini, laudabantur. *Ne-laudám, ve-laudáti, se-laudái, vel Exám, exáti, erá laudáti, laudáte.* Wir wurden gelobet, ihr wurdet

F

gelobet,

gelobet, sie wurden gelobet. *Ditsértetünk vala, ditsértettek vala- ditsértetnek vala.*

Præteritum Perfectum.

Laudatus, laudata, laudatum sum, vel fui, es; vel fuisti, est, vel fuit. *Mám laudát, te-ái laudát, s'áu laudát; vel Me-laudái, te-laudá si, se-laudá; vel Ám fost, ái fost, áu fost laudát, laudáta; vel Fui, fusi, fú laudát, laudáta.* Ich bin gelobet worden, du bist gelobet worden, er ist gelobet worden. *Ditsértettem, ditsértettél, ditsértetett.*

Pluraliter.

Laudati, laudatæ, laudata, sumus, vel fuimus; estis, vel fuistis, sunt, vel fuerunt. *Ne-ám laudát, v'áti laudát, s'áu laudát; vel Ne-laudáram, ve-laudáratí, se-laudára; vel Ám fost, áti fost, áu fost laudáti, laudáte; vel Furam, furati, fura laudáti, laudáte.* Wir sind gelobet worden, ihr seyd gelobet worden, sie sind gelobet worden. *Ditsértettünk, ditsértettetek, ditsértettenek.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Laudatus, laudata, laudatum, eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. *Me-laudássem te-laudássefi, se-laudásse; vel Fussésem, fússésefi fússése laudát, laudáta.* Ich war gelobet worden, du wardest gelobet worden, er war gelobet worden. *Ditsértettém vala, ditsértettél vala, ditsértetett vala.*

Pluraliter.

Lau-

Laudati, laudatæ, laudata, eramus, vel fueramus, gratis vel fueratis, erant, vel fuerant. *Ne-laudássem, ve-laudásseti, se laudássei, vel Fusséssem, fussésseti, fussése laudáti, laudáte.* Wir waren gelobet worden, ihr waret gelobet worden, sie waren gelobet worden. *Ditsértettünk vala, ditsértettetek vala, ditsértettek vala.*

Futurum.

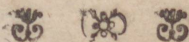
Laudabor, laudaberis, vel laudabere, laudabitur. *Me-voiu laudá, te-œi laudá, se-ová laudá, vel Voiu fi, œi fi, vá fi laudát, laudáta.* Ich werde gelobet werden, du wirst gelobet werden, er wird gelobet werden. *Meg-ditsértetem, meg-ditsértetel, meg-ditsértetik.*

pluraliter.

Laudabimur, laudabimini, laudabuntur. *Ne-vom laudá, ve-veti laudá, se-vor laudá; vel Vom fi, veti fi, vor fi laudáti, laudáte.* Wir werden gelobet werden, ihr werdet gelobet werden, sie werden gelobet werden. *Meg-ditsértetünk, meg-ditsértettek, meg-ditsértetnek.*

Imperativi Modi Tempus Presens.

Laudare, vel laudator tu, laudetur ille. *Láudate tu, láudese ei, vel Fii tu ladát, laudáta, fie ei laudát, ea laudáta.* Sey, oder werde du gelobet, sey, oder werde er gelobet. *Ditsértessél te, ditsértessék ä.*

Pluraliter

Laudemur nos, laudemini, vel Laudaminor vos, laudentur illi. *Se ne laudam noi, laudátive voi, láudese ei; vel Se fim laudáti noi, fiti laudáti voi, fie laudáti ei.* Seyn-wir gelobet, send, oder werdet ihr gelobet, seyn, oder werden sie gelobet. *Dítsérteffsünk mi, ditsérteffsetek ti, ditsérteffsenek ök.*

Futurum, sive Modus Mandatiuus.

Laudator, vel laudaberis, vel laudabere tu, Laudator, vel laudabitur ille. *Te-véi laudá tu, se-vá laudá ei; vel Vei fi tu laudát, laudáta, vá fi el laudát, ea laudáta.* Du sollst gelobet werden, er soll gelobet werden. *Dítsérteffsé l meg te, ditsérteffsé k meg amaz.*

Pluraliter.

Laudaminor, vel laudabimini vos, laudantor, vel laudabuntur illi. *Ve-veti laudá voi, se-vor laudá ei; vel Veti fi laudáti voi, vor fi laudáti ei.* Ihr sollet gelobet werden, sie sollen gelobet werden. *Dítsérteffsetek meg ti, ditsérteffsé nek meg amazok.*

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam laudarer, laudareris, vel laudarere, laudaretur. *O de m'ási laudá, te.ái laudá, s'ár laudá.* Wolte Gott, daß ich gelobet würde, du gelobet wärest, er gelobet würde. *Vajha ditsértetném, ditsértetnék.*

Pluraliter.

Utinam laudaremur, laudaremini, laudarentur. O

de ne-ám laudá, v'áti laudá, s'ár laudá. Wolte Gott, daß wir gelobet würden, ihr gelobet würdet, sie gelobet würden. *Vajha ditsértetnék, ditsértetnétek. ditsértetnének.*

Præteritum. Perfectum.

Utinam laudatus, laudata, laudatum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. *O de m'áfi fi laudát, te-ái fi laudát, s'ár fi laudát; vel O de áfi fi, ái fi, ár fi laudát, laudáta.* Wolte Gott, daß ich gelobet worden wäre, du gelobet worden trärest er gelobet worden wäre. *Vajha ditsértetem vala, ditsértetei vala, ditsértetek vala.*

Pluraliter.

Utinam laudati, laudatæ, laudata, simus, vel fuerimus, fitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. *O de ne-ám fi laudát, v'áti fi laudát, s'ár fi laudát; vel O de ám fi, áti fi, ár fi laudátis, laudáte.* Wolte Gott, daß wir gelobet worden wären, ihr gelobet worden wären, sie gelobet worden wären. *Vajha ditsértetünk vala, ditsértettek vala, ditsértetnek vala.*

Præteritum. Plusquam Perfectum.

Utinam laudatus, laudata, laudatum, essem, vel fuisset, esses, vel fuisset, esset, vel fuisset. *O de m'áfi fi fost, te-ái fi fost, s'ár fi fost laudát; vel O de áfi fi fost, ái fi fost, ár fi fost laudát, laudáta.* Ach, daß ich würde, du würdest, er würde gelobet worden seyn. *Vajha ditsértettem vólna, di-*

tsértetvél vólna, ditsértetett vólna.

Pluraliter.

Utinam laudati, laudaræ, laudata, essemus, vel fuissetis, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. *O de ne-ám fi fost, v'áti fi fost, s'ár fi fost laudáti; vel O de ám fi fost, áti fi fost, ór fi fost laudáti, laudáte.* Ach, daß wir würden, ihr würdet, sie würden gelobet worden seyn. *Vajha ditsértettünk vólna, ditsértettetek vólna, ditsértettének vólna.*

Futurum.

Utinam lauder, lauderis, vel laudere, laudetur. *O se me láud, se te láuzi, se se láude.* O, daß ich würde, du würdest, er würde gelobet werden. *Vajha ditsértetném, ditsértetnél, ditsértetnék.*

Pluraliter.

Utinam laudemur, laudemini, laudentur. *O se ne laudam, se ve laudáti, se se láude.* O, daß wir würden, ihr würdet, sie würden gelobet werden. *Vajha ditsértetnénk, ditsértetnétek, ditsértetnének.*

Coniunctivi Modi Tempus Præsens.

Ut lauder, lauderis, vel laudere, laudetur. *Se me láud, se láuzi, se láude.* Daß ich gelobet werde, du gelobet werdest, er gelobet werde. *Hogy ditsértessem, ditsértesfél, ditsértesék.*

Pluraliter.

Ut laudemur, laudemini, laudentur. *Se ne laudam,*

se laudati. se laude. Daß wir gelobet werden, ihr gelobet werdet, sie gelobet werden. *Hogy ditsértet, sünk, ditsértetsetek, ditsértetessenek.*

Præteritum Imperfectum.

Ut laudarer, laudareris, vel laudarerere, laudareretur. Se me laud, &c. Daß ich gelobet würde, du gelobet würdest, er gelobet würde. *Hogy ditsértetném, ditsértetnéh, ditsértetnék.*

Pluraliter.

Ut laudaremur, laudaremini, laudarentur. Se ne laudam, &c. Daß wir gelobet würden, ihr gelobet würdet, sie gelobet würden. *Hogy ditsértetnénk, ditsértetnétek, ditsértetnének.*

Præteritum Perfectum.

Ut laudatus, laudata, laudatum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Se fin, fii, fie laudát, laudáta. Daß ich gelobet worden sey, du gelobet worden seyst, er gelobet worden sey. *Hogy ditsértettem vólt, ditsértettél vólt, ditsértettét vólt.*

Pluraliter.

Ut laudati, laudatæ, laudata, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Se fim, fiti, fie laudáti, laudáte. Daß wir gelobet worden seyn, ihr gelobet worden seyd, sie gelobet worden seyn. *Hogy ditsértettünk vólt, ditsértettetek vólt, ditsértettének vólt.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut laudatus, laudata, laudatum, essem, vel fuisset, eses, vel fuisses, esset, vel fuisset. *Se fii, fii, fie fost laudat, laudata.* Daß ich gelobet worden wäre, du gelobet worden wärest, er gelobet worden wäre. *Hogy ditsértettem volna, ditsértettél volna, ditsértetett volna.*

Pluraliter.

Ut laudati, laudatæ, laudata, essemus, vel fuisset, mus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. *Se fim, fii, fie fost laudati, laudate.* Daß wir gelobet worden wären, ihr gelobet worden wäret, sie gelobet worden wären. *Hogy ditsértettünk volna, ditsértettetek volna, ditsértettetek volna.*

Futurum.

Laudatus, laudata, laudatum, ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. *Voiu fi, vèi fi, vâ fi, ladat, laudata.* Ich werde gelobet werden, du wirst gelobet werden, er werde gelobet werden. *Meg-ditsértetem, meg-ditsértetel, meg-ditsértetik.*

Pluraliter.

Laudati, laudatæ, laudata, erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. *Vom fi, veti fi, vor jè laudati, laudate.* Wir werden gelobet werden, ihr werdet gelobet werden, sie werden gelobet werden. *Meg-ditsértetünk, meg-ditsértettek, meg-ditsértetnek.*

Infinitivus Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Lau-

Laudari. *Áme, á te, á se laudá; Pluraliter. Á ne, á ve, á se laudá.* Gelobet werden. *Ditsértetni.*

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Laudatum, laudatam, laudatum, esse, vel fuisse. *Á ne, á te, á se fi, sáu fi fost laudát; vel Á fi, sáu á fi fost laudát, laudáta.* Gelobet worden seyn. *Ditsértetnek lenni.*

Pluraliter.

Laudatos, laudatas, laudata esse, vel fuisse. *Á ne, á ne, á se fi, sáu fi fost laudát; vel Á fi, sáu á fi fost laudát; laudáta.* Gelobet worden seyn. *Ditsértetnek lenni.*

Futurum.

Laudatum iri, vel laudandum, laudandam, laudandum esse. *Che voiu fi, vèi fi, vá fi laudát, laudáta.* Werden gelobet werden. *Ditsértetni jövendöben.*

Pluraliter.

Laudatum iri, vel laudandos, laudandas, laudanda esse. *Che vom fi, veti fi, vor fi laudáti, laudáta.*

Futurum Præterito Mixtum.

Laudandum, laudandam, laudandum, os, as, a, fuisse. Werden, oder sollen gelobet worden seyn.

Participium Præteriti Temporis.

Laudatus, laudata, laudatum. *Laudát, laudáta.* Gelobet. *Ditsértetett.*

Participium Futuri Temporis.

Laudandus, laudanda, laudandum. *De laudat; vel*
Quare, quarec voiu fi, vëi fi, vá fi laudat; laudata.
 Der, die das wird, oder soll gelobet werden. *Meg- zis-
 sérendö.*

SECUNDA CONJUGATIO.

VERBI ACTIVI

Indicativi Modi Tempus Præsens.

Ego video, tu vides, ille videt. *Io ved, tu vëri, el*
véde. Ich sehe, du siehst, er sieht. Én látok, te láték, ő lát.
Pluraliter.

Nos videmus, vos videtis, illi vident. *Noi vedem,*
voi vedeti, éi ved. Wir sehen, ihr sehet, sie sehen.
Mi látunk, ti láttok, ök látanak.

Præteritum Imperfectum.

Videbam, videbas, videbat. *Vedeam, vedeai, vedea.*
Ich sah, du sahst, er sah. Látok vala, láték vala,
lát vala.

Pluraliter.

Videbamus, videbatis, videbant. *Vedeam, vedentis,*
vedea. Wir sahen, ihr sahet, sie sahen. Látunk va-
la, láttok vala, látanak vala.

Præteritum Perfectum.

Vidi, vidisti, vidit. *Am vezut, ai vezut, áu; sáu*
ő vezut; vel Vezusi, vezusi, vezut. Ich habe gesehen,
du hast gesehen, er hat gesehen. Láttam, láttaál, látott.

Pluraliter.

Vidi-

Vidimus, vidistis, viderunt, vel videre. *Am vezut, áti vezut, áu vezut, vel vezuram, vezurati, vezura.* Wir haben gesehen, ihr habet gesehen, sie haben gesehen. *Láttunk, láttatok, láttanak-*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Videram, videras, viderat. *Vezussem, vezusse, vezusse.* Ich hatte gesehen, du hattest gesehen, er hatte gesehen. *Láttam vala, láttál vala, látott vala*

Pluraliter.

Videramus, videratis, viderant. *Vizussem, vezusseti, vezusse.* Wir hatten gesehen, ihr hattet gesehen, sie hatten gesehen. *Láttunk vala, láttatok vala, láttanak vala.*

Futurum.

Videbo, videbis, videbit. *Voiv vedé, vèi vedé, vó vedé.* Ich werde sehen, du wirst sehen, er wird sehen. *Látni fogok, látni fogsz, látni fog.*

Pluraliter.

Videbimus, videbitis, videbunt. *Vom vedé, veté vedé, vor vedé.* Wir werden sehen, ihr werdet sehen, sie werden sehen. *Látni fogunk, látni fogtok, látni fognak.*

Imperativi Modi Tempus Præsens.

Vide, vel videto tu, videat ille. *Vezi tu, véda el* Sieh du, sehe er. *Lász te, lászon ő.*

Pluraliter.

Videamus nos, videte, vel videtote vos, videant illi.

Se vedem noi, vedeti voi, vedă ei. Lasset uns sehen, sehet ihr, sehen sie. Lásunk mi, lássatok ti, lássanak ök.

Futurum, sive Modus Mandatiuus.

Videro, vel videbis tu, video, vel videbit ille. Vei vedé tu, vá vedé el. Du solst sehen, er soll sehen. Lásd meg te, lássa meg ő.

Pluraliter.

Videtote, vel videbitis vos, vidento, vel videbunt illi. Veti vedé voi, vor vedé ei. Ihr solltet sehen, sie sollen sehen. Lássátok meg ti, lássák meg ök.

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam viderem, videres, videret. O de ási vedé, ási vedé, ár vedé. O, daß ich sähe, du sähest, er sähe. Vajha látnék, látnál, látna.

Pluraliter:

Utinam videremus, videretis, viderent. O de ám vedé, áti vedé, ár vedé. O, daß wir sähen, ihr sähet, sie sähen. Vajha látnánk, látnátok, látnának.

Præteritum Perfectum.

Utinam Viderim, videris, viderit. O de pási fi, pási fi, l' ár fi vezut. O, daß ich gesehen hätte, du gesehen hättest, er gesehen hätte. Vajha látok vala, látj vala, lát vala.

Pluraliter

Utinam viderimus, videritis, viderint. O de l'ám sá, pási fi, pári fi vezut. O, daß wir gesehen hätten, ihr

ihr.

Ihr gesehen hätten, sie gesehen hätten. *Vajha látunk
vala, láttok vala, látnak vala.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

*Utinam vidissem, vidisses, vidisset. O de I'áfi fi
fost, I'ái fi fost, I'ár fi fost vezut. D, daß ich wür-
de, du würdest, er würde gesehen haben. Vajha lát-
tam vólna, láttál vólna, látott vólna.*

Pluraliter.

*Utinam vidissemus, vidissetis, vidissent. O de
I'am fi fost: I'áti fi fost, I'ár fi fost vezut. D, daß
wir würden, ihr würdet, sie würden gesehen haben.
Vajha láttunk vólna, láttatok vólna, láttanak
vólna.*

Futurum.

*Utinam Videam, videas, videat. O se ved, se veri,
se véda. Wolte Gott, daß ich sehen würde, du sehen
würdest, er sehen würde. Vajha látnék jövendöben,
lát nál, látna.*

Pluraliter.

*Utinam videamus, videatis, videant. O se vedem,
se vedeti, se véda. Wolte Gott, daß wir sehen wür-
den, ihr sehen würdet, sie sehen würden. Vajha lát-
nánk jövendöben, látnátok, látnának.*

Conjunctivi Modi Tempus Præsens

*Ut videam, videas, videat. Se ved, veri, véda.
Daß ich sehe, du sehest, er sehe. Hogy lássak, lássó
..lásson.*

lássam.

Pluraliter.

Ut videamus, videatis, videant. Se vedem, vedeti, véda. Daß wir sehen, ihr sehet, sie sehen. Hogy lássunk, lássatok, lássanak.

Præteritum Imperfectum

Ut viderem, videres, videret. Se ved, &c. Daß ich sähe, du sähest, er sähe. Hogy látnék, látnál, látna.

Pluraliter.

Ut videremus, videretis, viderent. Se vedem, &c. Daß wir sähen, ihr sähet, sie sähen. Hogy látnánk, látnátok, látnának.

Præteritum Perfectum.

Ut viderim, videris, viderit. Se'l fiiu, fii, fie vezut. Daß ich gesehen habe, du gesehen habest, er gesehen habe. Hogy láttam légyen, láttál légyen, látott légyen.

Pluraliter.

Ut viderimus, videritis, viderint. Se'l fim, fii, fie vezut. Daß wir gesehen haben, ihr gesehen habet, sie gesehen haben. Hogy láttunk légyen, láttatok légyen, láttanak légyen.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut vidissem, vidisses, vidisset. Se'l fiiu, fii, fie foss vezut. Daß ich gesehen hätte, du gesehen hättest, er gesehen hätte. Hogy láttam, láttál, látott volna.

Plu-

Pluraliter.

Ur vidissemus, vidissetis, vidiſſent. *Se'lfim, ſiti, ſie, foſt vezut.* Daß wir geſehen hätten, ihr geſehen hättet, ſie geſehen hätten. *Hogy láttunk, láttatok, láttanak vólna.*

Futurum.

Videro, videris, viderit. *Voju vedé, vői vedé, vá vedé.* Ich werde ſehen, du werdeſt ſehen, er werde ſehen. *Látandok, látandak, látand.*

Pluraliter

Viderimus, videritis, viderint. *Vom vedé, veti vedé, vor vedé.* Wir werden ſehen, ihr werdet ſehen, ſie werden ſehen. *Látandunk, látandatok, látandanak.*

Infinitivi Praesens, & Imperfectum.

Videre. *Á vedé, ſehen. Látni.*

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Vidiſſe. *Ál ſi vezut, ſáu ál ſi foſt vezut.* Geſehen haben. *Hogy láttam, &c.*

Futurum.

Viſurum, viſuram, viſurum, os, as, a, eſſe. *Cbe voju vedé, &c.* ſehen werden. *Hogy látni fogok, &c.*

Futurum Præterito Miſtum.

Viſurum, viſuram, viſurum, os, as, a, fuiſſe. *Würden geſehen haben.*

Gerudia.

Videndi, videndo, videndum. *De á vedé, vezend,* de vezut. *Zu ſehen. Látván, látásra.*

Supina.

Visum, visu. Vezet Gesehen. Látni, látásra.

Participium Presentis Temporis.

Videns. Vezetoriu, vezetoáre, sáu qväre ved, vezí, véde. Schend. Látó, vagy a^o ki látok, láték, lát.

Participium Futuri Temporis.

Visurus, visura, visurum. Qväre voiu vedé, vei vedé, vá vedé. Der, die, das sehen wird, oder soll. A^o ki látni fogok, fogék, fog.

VIDEOR VERBUM PASSIVUM.

Indicativi Modi Tempus Praesens.

Ego videor, tu videris, vel videre, ille videtur. Io me ved, tu te vezí, else-véde. Ich werde gesehen, du wirst gesehen, er wird gesehen. En láttatom, te láttatol, ő láttatik.

Pluraliter.

Nos videmur, vos videmini, illi videntur. Noz ne-vedem, voi ve-vedeti, éi se-ved. Wir werden gesehen, ihr werdet gesehen, sie werden gesehen. Mi láttatunk, ti láttatok, ők láttatnak.

Prateritum Imperfectum.

Videbar, videbaris, vel videbare, videbatur. Me-vedeam, te-vedeai, se-vedea; vel Erám, erái, erá, vezut, vezuta. Ich wurde gesehen, du wurdest gesehen, er wurde gesehen. Láttatom vala, láttatol vala, láttatik vala.

Plu-

Pluraliter.

Videbamus, videbimini, videbantur. *Ne-vebeam,*
ve-vedeati, se-vedeai vel Erám, eráti, erá vezuti,
vezute. Wir wurden gesehen, ihr wurdet gesehen, sie
wurden gesehen. Láttattunk vala, láttattok vala,
láttatnak vala.

Præteritum Perfectum.

Visus, visa, visum, sum, vel fui, es, vel fuisti, est,
 vel fuit. *Am fost, ái fost, áu fost vezut, vezuta,*
vel Fui, fusi, fú vezut, vezuta. Ich bin gesehen
worden, du bist gesehen worden, er ist gesehen worden.
Láttattam, láttattál, láttatott.

Pluraliter.

Visi, visæ, visa, sumus, vel fuimus, estis, vel fui-
 stis, sunt, vel fuerunt. *Am fost, áti fost, áu fost*
vezuti, vezute; vel Furam, furati, fura vezuti,
vezute. Wir sind gesehen worden, ihr seyd gesehen
worden, sie sind gesehen worden, Láttattunk, lát-
tattatok. láttattanak.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Visus, visa, visum, eram, vel fueram, eras, vel fue-
 ras, erat, vel fuerat. *Fussésesem, fufsésesi, fuf-*
sése vezut, vezuta. Ich war, du warst, er war
gesehen worden. Láttattam vala, láttattál vala,
láttatott vala.

Pluraliter.

Visi, visæ, visa, eramus, vel fueramus, eratis, vel
 fue-

fueratis, erant, vel fuerant. *Fusséssem, fússésseti, fússése vezuti, vezute.* Wir waren, ihr waret, sie waren gesehen worden. *Láttattunk vala, láttattatok vala, láttattanak vala.*

Futurum.

Videbor, videberis, vel videbere, videbitur. *Voim fi, vői fi, vá fi, vezut, vezuta.* Ich werde gesehen werden, du wirst gesehen werden, er wird gesehen werden. *Meg-láttatom, meg-láttatol, meg-láttatik.*

Pluraliter.

Videbimur, videbimini, videbuntur. *Vom fi, velti fi, vor fi vezuti, vezute.* Wir werden gesehen werden, ihr werdet gesehen werden, sie werden gesehen werden. *Meg-láttatunk, meg-láttattok, meg-láttatnak.*

Imperativi Modi Tempus Praesens.

Videre, vel videror tu, videatur ille. *Fii tu vezut, vezuta, fie ei vezut, ea vezuta.* Sey, oder werde du gesehen, sey, oder werde er gesehen. *Láttassál te, láttassék ő.*

Pluraliter.

Videamur nos, videamini, vel videmini vos, videantur illi. *Se fim noi vezuti, vezute, fiti voi vezuti, vezute, fie ei vezuti, éle vezute.* Seyn wir gesehen, seyd, oder werdet ihr gesehen, seyn, oder werden sie gesehen. *Láttassunk mi, láttassatok ti*
lát-

Láttassanak ök.

Futurum, sive Modus Mandativus.

Videtur, vel videberis, vel videbere tu, videtur, vel videbitur ille. *Vés fi tu vezut, vezuta, vá fi el vezut, ea vezuta.* Du solst gesehen werden, er soll gesehen werden. *Láttassál meg te, láttassék meg amaz.*

Pluraliter.

Videminor, vel videbimini vos, videntur, vel videbuntur illi. *Veti fi voi vezuti, vezute, vor fi éi vezuti, éle vezute.* Ihr sollet gesehen werden, sie sollen gesehen werden. *Láttassatok meg ti, láttassanak meg amazok.*

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam viderer, videreris, vel viderere, vidererur. *O de m'ási vedé, te-ái vedé, s'ár vedé.* Wolte Gott, daß ich gesehen würde, du gesehen würdest, er gesehen würde. *Vajha láttatnám, láttatnál, látatnék.*

Pluraliter.

Utinam videremur, videremini, viderentur. *O de neám vedé, v'áti vedé, s'ár vedé.* Wolte Gott, daß wir gesehen würden, ihr gesehen würdet, sie gesehen würden. *Vajha láttatnánk, láttatnátok, láttatnának.*

Præteritum Perfectum.

Utinam visus, visa, visum, sim, vel fuerim. sis, vel fueris, iis, vel fuerit. *O de ási fi, ái fi, ár*

fi vezut, vezuta. Wolte Gott, daß ich gesehen worden wäre, du gesehen worden wärest, er gesehen worden wäre. *Vajha láttatont vala, láttatol vala, láttatjik vala.*

Pluraliter.

Utinam visi, visæ, visa, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. *O de ám fi, áti fi, ár fi vezuti, vezute.* Wolte Gott, daß wir gesehen worden wären, ihr gesehen worden wäret, sie gesehen worden wären. *Vajha láttatunk vala, láttattok vala, láttatnak vala.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Utinam visus, visa, visum, essem, vel fuisset, esset, vel fuisset, esset, vel fuisset. *O de ási fi fost, áti fi fost, ár fi fost vezut, vezuta.* Ach, daß ich würde, du wärdest, er würde gesehen worden seyn. *Vajha láttattam vólna, láttattál vólna, láttatott vólna.*

Pluraliter.

Utinam visi, visæ, visa, essemus, vel fuisset, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. *O de ám fi fost, áti fi fost, ár fi fost vezuti, vezute.* Ach, daß wir würden, ihr würdet, sie würden gesehen worden seyn. *Vajha láttattunk vólna, láttattatok vólna, láttattanak vólna.*

Futurum.

Utinam videar, videaris, vel videare, videatur.

O se me ved, se te vezi, se se véda. O, daß ich wür-
de, du würdest, er würde gesehen werden. *Vajha*
láttatnám, láttatnál, láttatnék.

Pluraliter.

Utinam videamur, videamini, videantur. *O se*
ne vedem, se ve vedeti, se se véda. O, daß wir wür-
den, ihr würdet, sie würden gesehen werden. *Vaj-*
ha láttatnánk, láttatnátok, láttatnának.

Conjunctivi Modi Tempus Praesens.

Ut videar, videaris, vel videare, videatur. *Se-*
me ved, te vezi, se véda. Daß ich gesehen werde,
du gesehen werdest, er gesehen werde. *Hogy láttas-*
sam, láttassál, láttassék.

Pluraliter.

Ut videamur, videamini, videantur. *Se ne vedem,*
ve vedeti, se véda. Daß wir gesehen werden, ihr
gesehen werdet, sie gesehen werden. *Hogy láttas-*
sunk, láttassatok, láttassanak.

Präteritum Imperfectum.

Ut viderer, videreris, vel viderere, vidererur. *Se-*
me ved, &c. Daß ich gesehen würde, du gesehen
würdest, er gesehen würde. *Hogy láttatnám, lát-*
tatnál, láttatnék.

Pluraliter.

Ut videremur, videremini, viderentur. *Se ne ve-*
dem, &c. Daß wir gesehen würden, ihr gesehen wür-
det, sie gesehen würden. *Hogy láttatnánk, láttat-*

nátok, láttatának.

Præteritum Perfectum.

Ut visus, visa, visum, sim, vel fuerim; sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Se fiiu, fii, fie vezut, vezuta. Das ich gesehen worden sey; du, gesehen worden seyest, er gesehen worden sey. Hogy láttattam volt, láttattál volt, láttatott volt.

Pluraliter.

Ut visi, visæ, visa, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Se fim, fiti, fie vezuti, vezute. Das wir gesehen worden seyn; ihr gesehen worden seynd, sie gesehen worden seyn. Hogy láttattunk volt, láttattatok volt, láttattanak volt.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut visus, visa, visum, effem, vel fuiffem, effes, vel fuiffes, effet, vel fuiffet, Se fiiu, fii, fie fost vezut, vezuta. Das ich gesehen worden wäre; du, gesehen worden wärest, er gesehen worden wäre. Hogy láttattam volna, láttattál volna, láttatott volna.

Pluraliter.

Ut visi, visæ, visa, effemus, vel fuiffemus, effetis, vel fuiffetis, effent, vel fuiffent. Se fim, fiti, fie fost vezuti, vezute. Das wir gesehen worden wären, ihr gesehen worden wäret, sie gesehen worden wären. Hogy láttattunk volna, láttattatok volna, láttattanak volna.

Futu.

Futurum.

Vidē, *vidē*, *vidē*, *erō*, vel *fuero*, *eris*, vel *fu-
eris*, *erit*, vel *fuert*. *Voiu fi*, *vēi fi*, *vā fi*
vezut, *vezuta*. Ich werde gesehen werden,
du werdest gesehen werden, er werde gesehen werden.
Meg-láttatol, *meg-láttatol*, *meg-láttatik*.

Pluraliter.

Vidē, *vidē*, *vidē*, *erimus*, vel *fuertimus*, *eritis*, vel
fuertitis, *erunt*, vel *fuertint*. *Vom fi*, *veti fi*, *vor fi*
vezuti, *vezute*. Wir werden gesehen werden, ihr
werdet gesehen werden, sie werden gesehen werden.
Meg-láttatunk, *meg-láttatok*, *meg-láttatnak*.

Infinitivi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Videri. *Áne*, *á te*, *á se vedé*; Pluraliter: *Áne*, *á-
ve*, *á se vedé*. Gesehen werden. *Láttatni*.

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Vidē, *vidē*, *vidē*, *essē*, vel *fuisse*. *Áfi*, *sáu*
áfi fost *vezut*, *vezuta*. Gesehen worden seyn. *Lát-
tatotnak lenni*.

Pluraliter.

Vidē, *vidē*, *vidē*, *essē*, vel *fuisse*. *Áfi*, *sáu* *áfi fost*,
vezuti, *vezute*. Gesehen worden seyn. *Láttatotnak*
lenni.

Futurum.

Vidē *iri*, vel *videndum*, *videndam*, *videndum*,
essē. *Che voiu fi*, *vēi fi*, *vā fi vezut*, *vezuta*. Wer-
den gesehen werden. *Láttatni jövedöben*.

Pluraliter

Visum iri, vel videndos, videndas, videnda esse.
Che vom fi, veti fi, vor fi vezutis vezute.

Futurum Praterito Missum.

Videndum, videndam, videndum, dos, das, da,
 fuisse. Werden, oder sollen gesehen worden seyn.

Participium Prateriti Temporis.

Visus, visa, visum. *Vezut, vezuta.* Gesehen. *Lättatott.*

Participium Futuri Temporis.

Videndus, videnda, videndum. *De vezuti, veli*
Quare, quarea voiu fi, vei fi, vafi vezut, vezuta. Der
die, das wird, oder soll gesehen werden. Lättatando.

TERTIA CONJUGATIO.

VERBI ACTIVI

Indicativi Modi Tempus Praesens.

Ego colligo, tu colligis, ille colligit. *Io culeg, tu*
culegi, el culege. Ich versamble, du versamlest, er
 versamlet. *Öfve fedek, fedek, fedek.*

Pluraliter.

Nos colligimus, vos colligitis, illi colligunt. *Noi cu-*
légem, voi culégeti, ei culeg. Wir versamten, ihr
 versamlet, sie versamten. *Öfve fedünk, fedtek,*
fednek.

Prateritum Imperfectum.

Colligebam, colligebas, colligebat. *Culegeam, cu-*
legeai, culegea. Ich versamlete, du versamledest, er
 versamlete.

vers

versámlete. Öfve fedek vala, fedék vala, fed vala.

Pluraliter.

Colligebamus, colligebatis, colligebant. Culegeam, culegeati, culegea. Wir versámleten, ihr versámletet, sie versámleten. Öfve fedünk vala, fedtek vala, fednek vala.

Præteritum Perfectum.

Collegi, collegisti, collegit. Ám cules, ái cules, áu, sáu á cules; vel Culeséi, culesési, culésá. Ich habé versámlet, du hast versámlet, er hat versámlet. Öfve fedtem, fedtéi, fedett.

Pluraliter.

Collegimus, collegistis, collegerunt, vel collegere. Ám cules, áti cules, áu cules; vel Culéseram, culésérati, culéséra. Wir haben versámlet, ihr habet versámlet, sie haben versámlet. Öfve szedtünk, szedtetek, szedtenek.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Collegeram, collegeras, collegerat. Culesésém, culesésési, culesésé. Ich hatte versámlet, du hattest versámlet, er hatte versámlet. Öfve szedtem vala, szedtél vala, szedett vala.

Pluraliter.

Collegeramus, collegeratis, collegerant. Culesésém, culeséséti, culesésé. Wir hatten versámlet, ihr hattet versámlet, sie hatten versámlet. Öfve fedtünk vala, fedtetek vala, fedtenek vala.

Futurum.

Colligam, colliges, colliget. *Voiu culége, vői culége, vá culége.* Ich werde versamlen, du wirst versamlen, er wird versamlen. *Öszve fogok, fogsz, fogszedni.*

Pluraliter.

Colligemus, colligetis, colligent. *Vom culége, vöts culége, vor culége.* Wir werden versamlen, ihr werdet versamlen, sie werden versamlen. *Öszve fogunk, fogtok, fognak szedni.*

Imperativi Modi Tempus Praesens.

Collige, vel colligito tu, colligat ille. *Culége tu, culéga el.* Versamle du, versamle er. *Szedj öszve te szedjen öszve ő.*

Pluraliter.

Colligamus nos, colligite, vel colligitote vos, colligant illi. *Se culégem noi, culégeti voi, culéga ői.* Lasset uns versamlen, versamlet ihr, versamlen sie. *Szedjünk öszve mi, szedjete öszve ti, szedjenek öszve ök.*

Futurum, sive Modus Mandatiuus.

Colligito, vel colliges tu, colligito, vel colliget ille. *Vői culége tu, vá culége el.* Du sollst versamlen, er soll versamlen. *Szed meg te öszve, sedje meg amaz öszve.*

Pluraliter.

Colligitote, vel colligetis vos, colligunto, vel colligent

ligent illi. *Veti culége vbi, vor culége ei.* Ihr soltet
 let versamlen, sie sollten versamlen. *Szedjétek meg tö*
öszve, szedjék meg amazok öszve.

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam colligerem, colligeres, colligeret. O de
ási culége, ási culége, ár culége. O, daß ich versam-
 letc, du versamletest, er versamlete. *Vajha öszve*
szednék, szednél, szedné.

Pluraliter.

Utinam colligeremus, colligeretis, colligerent. O
de ám culége, áti culége, ár culége. O, daß wir
 versamleten, ihr versamletet, sie versamleten. *Vajha*
öszve szednénk, szednétek, szednének.

Präteritum Perfectum.

Utinam collegerim, collegeris, collegerit. O de *Pási*
fi, Pár fi, Pár si cules. O, daß ich versamlet hätte,
 du versamlet hättest, er versamlet hätte. *Vajha ösz-*
ve szedek vala, szedsz vala, szed vala.

Pluraliter.

Utinam collegerimus, collegeritis, collegerint. O
de Pám fi, Páti fi, Pár fi cules. O, daß wir versams-
 let hätten, ihr versamlet hättet, sie versamlet hätten.
Vajha öszve szedünk vala, szedtek vala, szednek vala.

Präteritum Plusquam Perfectum.

Utinam collegissem, collegisses, collegisset. O de
Pási fi foss, Pái fi foss, Pár fi foss cules. O, daß
 ich würde, du würdest, er würde versamlet haben. *Vaj-*

ha öszve szedtem volna, szedté l volna, szedett volna.

Pluraliter.

Utinam collegiffemus, collegiffetis, collegiffent.

O de. Vám fi fost, l'áti fi fost, l'ár fi fost cules.

D, daß wir würden, ihr würdet, sie würden versams-

let haben. Vajha öszve szedtünk volna, szedtetek

vólna, szedtenek vólna.

Futurum.

Utinam colligam, colligas, colligat. O se culeg, se-

culegi, se culéga. Wolte Gott, daß ich versamlen wür-

de, du versamlen würdest, er versamlen würde. Vaj-

ha öszve szednék, szedné l, szedne jövendőben.

Pluraliter.

Utinam colligamus, colligatis, colligant. O se cu-

légem, se culégeti, se culéga. Wolte Gott, daß wir

versamlen würden, ihr versamlen würdet, sie versams-

len würden. Vajha öszve szednénk, szednétek, szed-

nének jövendőben.

Conjunctivi Modus Tempus Praesens.

Ut colligam, colligas, colligar. Se culeg, culegi,

culéga. Daß ich versamlé, du versamlést, er vers-

samlé. Hogy fedjek, szedj, fedjen öfve.

Pluraliter.

Ut colligamus, colligatis, colligant. Se culégem,

culégeti, culéga. Daß wir versamlén, ihr versams-

let, sie versamlén. Hogy fedjünk, fedjétek, fed-

jenek öfve.

Præ-

Præteritum Imperfectum.

Ut colligerem, colligeres, colligeret. *Se culeg, &c.*
 Daß ich versamlete, du versamletest, er versamlete.
 Hogy fednék, fednél, fedne öfve.

Pluraliter.

Ut colligeremus, colligeretis, colligerent. *Se culé-
 gem, &c.* Daß wir versamleten, ihr versamletet,
 sie versamleten. Hogy fednénk, fednétek, fed-
 nének öfve.

Præteritum Perfectum.

Ut collegerim, collegeris, collegerit. *Se' l' fii, fii.
 fie cules.* Daß ich versamlet habe, du versamlet
 habest, er versamlet habe. Hogy öfve fedtem,
 fedté, fedett légyen.

Pluraliter.

Ut collegerimus, collegeritis, collegerint. *Se' l' sim,
 fiti, fie cules.* Daß wir versamlet haben, ihr ver-
 samlet habet, sie versamlet haben. Hogy öfve fed-
 tünk, fedtetek, fedtenek légyen.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut collegissem, collegisses, collegisset. *Se' l' fii,
 fii, fie fost cules.* Daß ich versamlet hätte, du ver-
 samlet hättest, er versamlet hätte. Hogy öfve fed-
 tetem, fedté, fedett volna.

Pluraliter.

Ut collegissemus, collegisseries, collegissent. *Se' l'
 sim, fiti, fie fost cules.* Daß wir versamlet hätten,
 ihr

ihr versamlet hättet, sic versamlet hätten. Hogy
 őszve fedtünk, fedtetek, fedtenek volna.

Futurum.

Collegero, collegeris, collegerit. *Voiu culége, vei
 culége, vá culége.* Ich werde versamten, du wer-
 dest versamten, er werde versamten. *Őszve feden-
 dek, fedendesz, szedend.*

Purajiter.

Collegerimus, collegeritis, collegerint. *Vom culége
 veti culége, vor culége.* Wir werden versamten,
 ihr werdet versamten, sie werden versamten. *Őszve
 szedendünk, szedendetek, szedendenek.*

Infinitivi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Colligere. *Á culége.* Versamten. *Őszve szedni.*

Prateritum Imperfectum, & Plusquam Perfectum.

Collegisse. *Á' l fi cules, sáu á' l fi fost cules.* Versams
 let haben. *Hogy őszve szedtem, &c.*

Futurum.

**Collecturum, collecturam, collecturum, os, as,
 a, esse.** *Che voiu culége, &c.* Versamten werden.
Hogy őszve fogok szedni, &c.

Futurum Praterito Mistum.

**Collecturum, collecturam, collecturum, os, as,
 a, fuisse.** Werden versamlet haben.

Gerundia.

Colligendi, colligendo, colligendum. *De á-culége,
 culegënd, de cules.* Zu versamten. *Őszve szedvén,
 őszve*

öszve szedésre.

Supina.

Collectum, collectu. *Cules.* Versamlet. Öszve fedni, öszve fedésre.

Participium Praesentis Temporis.

Colligens. *Culegatoriu, culegatoáre, sáu qváre, qvárea culeg; culegi, culége.* Versamlend. Öszve szedő, vagy a' ki öszve szedek, szedsz, szed.

Participium Futuri Temporis.

Collecturus, collectura, collecturum. *Qváre, qvárea voiu culége, vèi culége, vá culége.* Der, die, das versamlen wird, oder soll. A' ki öszve fogok, fogsz, fog szedni.

COLLIGOR VERBUM PASSIVUM.

Indicativi Modi Tempus Praesens.

Ego colligor, tu colligeris, vel colligere, ille colligirur. *Io me-culeg, tu te-culegi, ei se-culége.* Ich werde versamlet, du wirst versamlet, er wird versamlet. Én öszve fedetem, te öszve szedetel, amaz öszve szedetik.

Pluraliter.

Nos colligimur, vos colligimini, illi colliguntur. *Noi ne-culégem, voi ve-culégeti, ei se-culeg.* Wir werden versamlet, ihr werdet versamlet, sie werden versamlet. Mi öszve szedetünk, ti öszve szedettek, amazok öszve szedetnek.

Præteritum Imperfectum.

Colligebam, colligebaris, vel colligebare, colligebatur. *Me-culegeam, te-culegeaj, se-culegea.* Ich wurde versamlet / du wurdest versamlet / er wurde versamlet. *Őszve szedetem, szedetel, szedetik vala.*
Pluraliter.

Colligebamur, colligebamini, colligebantur. *Ne-culegeam, ve-culegeati, se-culegea.* Wir wurden versamlet / ihr wurdet versamlet / sie wurden versamlet. *Őszve szedetünk, szedettek, szedetnek vala.*

Præteritum Perfectum.

Collectus, collecta, collectum, sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. *Fui, fusi, fû cules, culésa.* Ich bin versamlet worden / du bist versamlet worden / er ist versamlet worden. *Őszve szedettem, szedettél, szedetett.*

Pluraliter.

Collecti, collectæ, collecta, sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, vel fuerunt. *Furam, furati, fura culesi, culése.* Wir sind versamlet worden / ihr seyd versamlet worden / sie sind versamlet worden. *Őszve szedettünk, szedettetek, szedettenek.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Collectus, collecta, collectum, eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. *Fussésem, fúsésesi, fúsése eules, culésa.* Ich war / du warest / er war versamlet worden. *Őszve szedtettem, szedet-*

szél, szedetett vaba.

Pluraliter.

Collecti, collectæ, collecta, eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant.
Fussésem, füsséssets, füssése, culesi, culése. Wir waren, ihr wäret, sie waren versamlet worden. Öszve szedetünk, szedettetek, szedettek vala.

Futurum.

Colligar, colligeris, vel colligere, colligetur. *Vou fi, vei fi, vá fi cules, culésa.* Ich werde versamlet werden, du wirst versamlet werden, er wird versamlet werden. Öszve fogok, fogsz, fog szedetni.

Pluraliter.

Colligemur, colligemini, colligentur. *Vom fi, veti fi, vor fi culesi, culése.* Wir werden versamlet werden, ihr werdet versamlet werden, sie werden versamlet werden. Öszve fogunk, fogtok, fognak szedetni.

Imperativi Modi Tempus Prasens.

Colligere, vel colligator tu, colligatur ille. *Fis tu cules, culésa, fie el cules, ea culésa.* Sey, oder werde du versamlet, sey, oder werde er versamlet. Szedessék öszve te, szedessék öszve amaz.

Pluraliter.

Colligamur nos, colligamini, vel colligimur vos, colligantur illi. *Se fim noi culesi, culése, fíti voi culesi, culése, fie ei culesi, éle culése.* Seyn wir versamlet, send, oder werdet ihr versamlet, seyn,

oder werden sie versamlet. Szedeſsünk öſzve mi-
szedeſsetek öſzve ti, ſzedeſsenek öſzve amazok.

Futurum, ſive Modus Mandativus.

Colligitor, vel colligeris, vel colligere tu, colligi-
tor, vel colligetur ille. *Vei ſi tu cules, culéſa, vá
ſi el cules, ea culéſa.* Du ſolſt verſamlet werden, er
ſoll verſamlet werden. Szedeſſél meg te öſzve, ſzedeſ-
ſék meg amaz öſzve.

Pluraliter.

Colligiminiot, vel colligimini vos, colliguntot, vel
colligentur illi. *Veti ſi voi culeſi, culéſe, vor ſi
ei culeſi, éle culéſe.* Ihr ſollt verſamlet werden,
ſie ſollen verſamlet werden. Szedeſſetek meg ti öſzve,
szedeſſenek meg amazok öſzve.

Optativi Modi Tempus Praeſens, & Imperfectum.

Utinam colligerer, colligereris, vel colligerere,
colligeretur. *O de m' áſi culége, te-ái culége, ſ'ár
culége.* Wolte Gott, daß ich verſamlet würde, du
verſamlet wüdeſt, er verſamlet würde. *Vajha öſzve
szedetném, szedetnél, szedetnék.*

Pluraliter

Utinam colligeremur, colligeremini, colligerentur.
O de ne-ám culége, v'áti culége, ſ'ár culége. Wol-
te Gott, daß wir verſamlet wüden, ihr verſamlet
wüdet, ſie verſamlet wüden. *Vajha öſzve szedet-
nénk, szedetnétek, szedetnétek*

Prae-

Præteritum Perfectum.

Utinam collectus, collecta, collectum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. *O de ási fi, ái fi, ár fi-cules, culésa.* Wolte Gott, daß ich versamlet worden wäre, du versamlet worden wärest, er versamlet worden wäre. *Vajha öszve szedetem, szedetel, szedetik vala.*

Pluraliter.

Utinam collecti, collectæ, collecta, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. *O de ám fi, áti fi, ár fi-culesi, culése.* Wolte Gott, daß wir versamlet worden wären, ihr versamlet worden wäret, sie versamlet worden wären. *Vajha öszve szedünk, szedettek, szedetnek vala.*

Præteritum Plusquam Perfectum

Utinam collectus, collecta, collectum, essem, vel fuisssem, esses, vel fuisset, esset, vel fuisset. *O de ási fi fost, ái fi fost, ár fi fost cules, culése.* Ach, daß ich würde, du würdest, er würde versamlet worden seyn. *Vajha öszve szedettem, szedetted, szedetett volna.*

Pluraliter.

Utinam collecti, collectæ, collecta, essemus, vel fuisssemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. *O de ám fi fost, áti fi fost, ár fi fost culési, culése.* Ach, daß wir würden, ihr würdet, sie würden versamlet worden seyn. *Vajha öszve szedet-*

tünk, szedettetek, szedettenek vala.

Futurum.

Utinam colligar, colligaris, vel colligare, colligatur. O se me culeg, se te culegi, sese culéga. O, dasz ich würde, du wärdest, er würde versamlet werden. Vajha őszve szedelném, szedelnél, szedelnék.

Pluraliter.

Utinam colligamur, colligamini, colligantur. O se ne culégem, se ve culégeti, se se culéga. O, dasz wir würden, ihr würdet, sie würden versamlet werden. Vajha őszve szedelnénk, szedelnétek, szedelnének.

Conjunctivi Modi Tempus Praesens.

Ut colligar, colligaris, vel colligare, colligatur. Se me culeg, te culegi, se culéga. Dasz ich versamlet werde, du versamlet werdest, er versamlet werde. *Hogy* őszve szedessém, szedessél, szedessék.

Pluraliter.

Ut colligamur, colligamini, colligantur. Se ne culégem, ve culégeti, se culéga. Dasz wir versamlet werden, ihr versamlet werdet, sie versamlet werden. *Hogy* őszve szedessünk, szedessetek, szedessenek.

Prateritum Imperfectum.

Ut colligerer, colligereris, vel colligerere, colligeretur. Se me culeg, &c. Dasz ich versamlet würde, du versamlet wärdest, er versamlet würde. *Hogy* őszve szedelném, szedelnél, szedelnék.

Plu-

Pluraliter.

Ut colligeremur, colligeremini, colligerentur. *Se ne culégem, &c.* Das wir versamlet würden, ihr, versamlet würdet, sie versamlet würden. *Hogy öszve szedetnénk, szedetnétek, szedetnének.*

Præteritum Perfectum.

Ut collectus, collecta, collectum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. *Se fii, fii, fie cules, culésa.* Das ich versamlet worden sey, du besamlet worden seyst, er versamlet worden sey. *Hogy öszve szedtettem, szedtetél, szedtetett vólt.*

Pluraliter.

Ut collecti, collectæ, collecta simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. *Se fim, fii, fie culesi, culése.* Das wir versamlet worden sey, ihr versamlet worden seyd, sie versamlet worden seyn. *Hogy öszve szedtetünk, szedtetetek, szedtetetek vólt.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut collectus, collecta, collectum, essem, vel fuisset, esses, vel fuisset, esset, vel fuisset. *Se fii, fii, fie, fost cules, culésa.* Das ich versamlet worden wäre, du besamlet worden wär est, er versamlet worden wäre. *Hogy öszve szedtettem, szedtetél, szedtetett vólna.*

Pluraliter.

Ut collecti, collectæ collecta, essemus, vel fuissetemus

semus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent.
Se sim, f. ti, fio fost culesi, cu'ése. Daß wir versamlet werden wären, ihr versamlet worden wäret/ sie versamlet worden wären. *Hogy öszve szedettünk, szedettetek, szedettenek vólna.*

Futurum.

Collectus, collecta, collectum, ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. *Vou fi, vèi fi, vá fi cules, culése.* Ich werde versamlet werden, du wirst versamlet werden, er werde versamlet werden. *Öszve szedetem, fedetem, fedetek, fedetek jövendőben.*

Pluraliter.

Collecti, collectæ, collecta erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. *Vom fi, veti fi, vor fi culesi, culése.* Wir werden versamlet werden, ihr werdet versamlet werden, sie werden versamlet werden. *Öszve fedetünk, fedettek, fedetnek jövendőben.*

Infinítivi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Colligi. *Á me, á te, á se culége; Plur. Á ne, á ve, á se, culége.* Versamlet werden. *Öszve fedetni.*

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Collectum, collectam, collectum, esse, vel fuisse. *Á fi, slau á fi fost cules, culésu.* Versamlet worden seyn. *Öszve fedetnek lenni.*

Pluraliter.

Collectos, collectas, collecta esse, vel fuisse. *A. fi, sá á fi, fost culesi, culése.* Versamlet werden seyn. *Öfve fedeteknek lenni.*

Futurum.

Collectum iri, vel colligendum, colligendam, colligendum esse. *Che vom fi, vèi fi, vá fi cules cuiésa.* Werden versamlet werden. *Öfve fedetni jövendöben.*

Pluraliter.

Collectum iri, vel colligendos, colligendas, colligenda esse. *Che vom fi, veti fi, vor fi, culesi, culése.*

Futurum Præterito Mixtum.

Colligendum, colligendam, colligendum, os, as, a, fuisse. Werden, oder sollen versamlet worden seyn.

Participium Præteriti Temporis.

Collectus, collecta, collectum. *Cules, culésa.* Versamlet. *Öfve fedetett.*

Participium Futuri Temporis.

Colligendus, colligenda, colligendum. *Der cules; vel Quære, quærea vom fi, vèi fi, vá fi, cules, culésa.* Der, die, das wird, oder soll versamlet werden. *Öfve fedendö.*

QUARTA CONJUGATIO
VERBI ACTIVI.

Indicativi Modi Tempus Præsens.

II +

Ego

Egô polio, tu polis, illé polit. To poliesc, tu poliesci, et poliesce. Ich ziere aus, du zierest aus, er zieret aus. En é kesitek, te é kesitek, ô é kesit.

Pluraliter.

Nos polimus, vos politis, illi poliunt. Nos polim, vos politi, ei poliesc. Wir zieren aus, ihr zieret aus, sie zieren aus. Ma é kesitünk, ta é kesittek, ök é kesitnek.

Præteritum Imperfectum.

Poliebam, poliebas, poliebat. Polieam, polieai, poliea. Ich zierete aus, du zieretest aus, er zierete aus. É kesitek vala, é kesitek vala, é kesit vala.

Pluraliter.

Poliebamus, poliebatis, poliebant. Polieam, polieati, poliea. Wir ziereten aus, ihr zieretet aus, sie ziereten aus. É kesitünk vala, é kesittek vala, é kesitnek vala.

Præteritum Perfectum.

Polivi, polivisti, polivit. Am, ai, au, sau á poliit; vel Polivi, polivisti, polivi. Ich habe ausgezierenet, du hast ausgezierenet, er hat ausgezierenet. É kesitettem, é kesitettem, é kesitettem.

Pluraliter.

Polivimus, polivistis, poliverunt, vel polivere. Am, ai, au poliit; vel Polivam polivati, polivam. Wir haben ausgezierenet, ihr habet ausgezierenet, sie haben aus,

ausgezieret. Ékesítettünk, ékesítettetek, ékesítettetek.
tenek.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Poliveram, poliveras, poliverat. Poliissem, poliissemi, poliisseti, poliissetis, poliissemus, poliissemini, poliissetis, poliissetis. Ich hatte ausgezieret, du hättest ausgezieret, er hatte ausgezieret. Ékesítettém, ékesítettél, ékesítették, ékesítették vala.

Pluraliter.

Poliveramus, poliveratis, poliverant. Poliissemus, poliissetis, poliissemus, poliissetis. Wir hatten ausgezieret, ihr hättet ausgezieret, sie hatten ausgezieret. Ékesítettünk, ékesítettetek, ékesítették vala.

Futurum.

Poliam, polies, poliet. Vois polis, vés polis, vés polis. Ich werde auszieren, du wirst auszieren, er wird auszieren. Ékesíteni fogok, fogsz, fog.

Pluraliter.

Poliemus, polietis, polient. Vom polis, vetis polis, vos polis. Wir werden auszieren, ihr werdet auszieren, sie werden auszieren. Ékesíteni fogunk, fogtok, fognak.

Imperativus Modi Tempus Præsens.

Poli, vel polito tu, poliar ille. Poliesce tu, poliesce et. Ziere du aus, ziere er aus. Ékesíts te, ékesítsen ő.

Pluraliter.

Poliamus nos, polite, vel politote vos, poliant illi.

Se polim noi, politi voi, poltése ei. Lasset uns ausziehen, ziehet ihr aus, zieren sie aus. Ékesitsünk mi, ékesítsetek ti, ékesítsenek ök.

Futurum, sive Modus Mandatiuus.

Polito, vel polies tu, polito, vel poliet ille. Vá-

poli tu, vá poli el. Du solst ausziehen, er soll ausziehen. Ékesits meg te, ékesitse meg ama-

Pluraliter.

Politote, vel polietis vos, poliunto, vel polient illi.

Veti poli voi, vor poli ei. Ihr sollt ausziehen, sie sollen ausziehen. Ékesítsetek meg ti, ékesítsenek meg amazok.

Optativi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Utinam polirem, polires, poliret. O de ási, ási, ár,

poli. O, daß ich ausziere, du ausziere, er ausziere. Vajha ékesitenék, ékesiténék, ékesiténék.

Pluraliter.

Utinam poliremus, poliretis, polirent. O de ám,

áti, ár, poli. O, daß wir ausziere, ihr ausziehet, sie ausziere. Vajha ékesitenénk, ékesiténék, ékesiténék.

Præteritum Perfectum

Utinam poliverim, poliveris, poliverit. O de l'ási

si,

fī, Pāi fī, l'ār fī poliit. O, daß ich ausgezieret hätte, du ausgezieret hättest, er ausgezieret hätte. *Vajha ékesitek, ékesiteſ, ékesit vala.*

Pluraliter.

Utinam poliverimus, poliveritis, poliverint. O *de l'am fī, Pāti fī, l'ār fī poliit.* O, daß wir ausgezieret hätten, ihr ausgezieret hättet, sie ausgezieret hätten. *Vajha ékesitünk, ékesittek, ékesitnek vala.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Utinam polivissem, polivisses, polivisset. O *de l'ási fī fost, Pái fī fost, l'ār fī fost poliit.* O, daß ich würde, du würdest, er würde ausgezieret haben. *Vajha ékesitettem, ékesitettél, ékesitett volna.*

Pluraliter.

Utinam polivissemus, polivissetis, polivissent. O *de l'am fī fost, l'āti fī fost, l'ār fī fost poliit.* O, daß wir würden, ihr würdet, sie würden ausgezieret haben. *Vajha ékesitettünk, ékesitettetek, ékesitettenek volna.*

Futurum.

Utinam poliam, polias, poliat. O *se poliesc, se poliesci, se poliésca.* Wolte Gott, daß ich ausieren würde, du ausieren würdest, er ausieren würde. *Vajha ékesitenék, ékesitenél, ékesitene jövendőben.*

Pluraliter.

Utinam poliamus, poliatis, poliant. O *se poliam,*
se

se politi, se poliésca. Wolte Gott, daß wir auszieren würden, ihr auszieren würdet, sie auszieren würden. *Vajha ékesitenénk, ékesitenétek, ékesitenének jövendöben.*

Conjunctiv: Modi Tempus Praesens.

Ut poliam, polias, poliat. Se poliesc, poliesci, poliésca. Daß ich ausziere, du auszierest, er auszieret. *Hogy ékesítsek, ékesíts, ékesítsen.*

Pluraliter.

Ut poliamus, poliatis, poliant. Se poliiim, poliitio, poliésca. Daß wir auszieren, ihr auszieret, sie auszieren. *Hogy ékesítsünk, ékesítsetek, ékesítsenek.*

Präteritum Imperfectum.

Ut polirem, polires, poliret. Se polissc, &c. Daß ich auszierete, du auszieretest, er auszierete. *Hogy ékesitenék, ékesitenél, ékesitene.*

Pluraliter.

Ut poliremus, poliretis, polirent. Se poliiim, &c. Daß wir ausziereten, ihr auszieretet, sie ausziereten. *Hogy ékesitenénk, ékesitenétek, ékesitenének.*

Präteritum Perfectum.

Ut poliverim, poliveris, poliverit. Se'l fiiu, fii, fie poliiit. Daß ich ausgezieren habe, du ausgezieren habest, er ausgezieren habe. *Hogy ékesítettem, ékesítettél, ékesített legyen.*

Plu-

Pluraliter.

Ut poliverimus, poliveritis, poliverint. *Se'l fim, fiti, fie poliiit.* Das wir ausgezieret haben, ihr ausgezieret habet, sie ausgezieret haben. *Hogy é kesitettünk, é kesitettetek, é kesitettének legyen.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut polivissem, polivisses, polivisset. *Se'l fiiu, fii, fie fost poliiit.* Das ich ausgezieret hätte, du ausgezieret hättest, er ausgezieret hätte. *Hogy é kesitettem, é kesitettél, é kesitett volna.*

Pluraliter.

Ut polivissemus, polivissetis, polivissent. *Se'l fim, fiti, fie fost poliiit.* Das wir ausgezieret hätten, ihr ausgezieret hättet, sie ausgezieret hätten. *Hogy é kesitettünk, é kesitettetek, é kesitettének volna.*

Futurum.

Polivero, poliveris, poliverit. *Voiu polii, vöi polii, vá polii.* Ich werde auszieren, du werdest auszieren, er werde auszieren. *Ékesitendek, ékesitendek ékesitend.*

Pluraliter.

Poliverimus, poliveritis, poliverint. *Vom polii, veti polii, vor polii.* Wir werden auszieren, ihr werdet auszieren, sie werden auszieren. *Ékesitendünk, ékesitendetek, ékesitendének.*

Infinitivi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Polire. *Á polii.* Auszieren. *Ékesiteni.*

Præ-

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.
 Polivisse. *Ál si, sáu ál si fost polit.* Ausgeziet
 haben. *Hogy ékesitettem, &c.*

Futurum.

Politurum, polituram, politurum, os, as, a, esse.
Che voui poli, &c. Auszieren werden. *Hogy ékesíteni fogok, &c.*

Futurum Præterito Místum.

Politurum, polituram, politurum, os, as, a, fuisse.
 Warden ausgeziet haben.

Gerundia.

Poliendi, poliendo, poliendum. De á-polii, poliend,
de polit. Auszieren. *Ékesítvén, ékesítésre.*

Supina.

Politum, politu. Politi. Ausgeziet. *Ékesíteni, ékesítésre.*

Participium Præteriti Temporis.

Poliens. Poliitoriu, poliitoáre, sáu qvára, qvára po-
liesc, poliesci, poliesce. Auszierend. *Ékesítő, vagy*
a'ki ékesíték, ékesítesz, ékesít.

Participium Futuri Temporis.

Politurus, politura, politurum. Qvára, qvára voui,
vói, vá polí. Der, die, das auszieren wird, oder
 soll. *Ékesítendő, vagy a'ki ékesíteni fogok, fogsz,*
fog.

POLIOR VERBUM PASSIVUM

Indicativi Modi Tempus Prasens.

Ego polior, tu poliris, vel polire, ille politur. *Io me-poliesc, tu te-poliesci, el se-poliesce.* Ich werde ausgezieret, du wirst ausgezieret, er wird ausgezieret. *En ékesittetem, te ékesittetel, ö ékesittetik.*

Pluraliter.

Nos polimur, vos polimini, illi poliuntur. *Noi nepolim, voi ve-politi, ei se-poliesc.* Wir werden ausgezieret, ihr werdet ausgezieret, sie werden ausgezieret. *Mi ékesittetünk, ti ékesittettek, ö k ékesittetnek.*

Prateritum Imperfectum.

Poliebar, poliebaris, vel poliebare, poliebatur. *Me-polieam, te-polieai, se-poliea.* Ich wurde ausgezieret, du wurdest ausgezieret, er wurde ausgezieret. *Ékesittetem, ékesittetel, ékesittetik vala.*

Pluraliter.

Poliebamur, poliebamini, poliebantur. *Ne-polieam, ve-polieati, se-poliea.* Wir wurden ausgezieret, ihr wurdet ausgezieret, sie wurden ausgezieret. *Ékesittetünk, ékesittettek, ékesittetnek vala.*

Prateritum Perfectum.

Politus, polita, politum, sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. *Fui, fusi, fû polist, poliita.* Ich bin ausgezieret worden, du bist ausgezieret worden, er ist ausgezieret worden. *Ékesittetem, ékesittetel, ékesittetett.*

Piu-

Pluraliter.

Politi, politæ, polita, sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, vel fuerunt. Furam, furati, furæ politi, polite. Wir sind ausgezieret worden, ihr seid ausgezieret worden, sie sind ausgezieret worden. *Ēkesittettünk, ékesittettetek, ékesittettének.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Politus, polita, politum, eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Fussésem, fussésesi, fussése politit, polिता. Ich war, du warst, er war ausgezieret worden. *Ēkesittettem, ékesittettél, ékesittetett vala.*

Pluraliter.

Politi, politæ, polita, eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Fussésem, fussésesi, fussése politi, polite. Wir waren, ihr waret, sie waren ausgezieret worden. *Ēkesittettünk, ékesittettetek, ékesittettének vala.*

Futurum.

Poliar, polieris, vel poliere, polietur. Vou fi, vói fi, vá fi politit, polिता. Ich werde, du wirst, er wird ausgezieret werden. *Ēkesittetni fogok, fogsz, fog.*

Pluraliter.

Poliemur, poliemiini, polientur. Vom fi, veti fi, vor fi politit, polite. Wir werden, ihr werdet, sie werden ausgezieret werden. *Ēkesittetni fogunk, fogtok, fognak.*

Impe-

Imperativi Modi Tempus Praesens.

Polire, vel politor tu, poliatur ille. *Fii tu poliit, poliita, fie el poliit, ea poliita.* Sey, oder werde du ausgezieret, sey, oder werde er ausgezieret. *Ékesittessél te, ékesittessék ő.*

Pluraliter.

Poliamur nos, poliamini, vel polimino vos, poliantur illi. *Se fim noi poliiti, poliite, fiti voi poliiti, poliite, fie ei poliiti, éle poliite.* *Ékesittessünk mi, ékesittessetek ti, ékesittessenek ök.*

Futurum, sive Modus Mandativus.

Politor, vel polieris, vel poliere tu, politor, vel polietur ille. *Vei fi tu poliit, poliita, vá fi el poliit, ea poliita.* Du sollst ausgezieret werden, er soll ausgezieret werden. *Ékesittessél meg te, ékesittessék meg amaz.*

Pluraliter.

Polimino, vel poliemini vos, poliuntor, vel poliuntur illi. *Veti fi voi poliiti, poliite, vor fi ei poliiti, éle poliite.* Ihr sollet ausgezieret werden, sie solleten ausgezieret werden. *Ékesittessetek meg ti, ékesittessenek meg amazok.*

Optativi Modi Tempus Praesens & Imperfectum.

Utinam polirer, polireris, vel polirere, poliretur. *O dem'ási, dete ái, des'ár poli.* Wolte Gott, dag ich ausgezieret würde, du ausgezieret würdest, er ausgezieret würde. *Vajha ékesittetném, ékesittetnél,*

é kesítették.

Pluraliter.

Utinam poliremur, poliremini, polirentur. O de neám, de v'áti, de s'ár pohi. Wolte Gott, daß wir ausgezieret würden, ihr ausgezieret würdet, sie ausgezieret würden. *Vajha ékesítettémek, ékesítettétek, ékesítetténék.*

Prateritum Perfectum.

Utinam politus, polita, politum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. O de ási fi, ái fi, ár fi políit, políita. Wolte Gott, daß ich ausgezieret worden wäre, du ausgezieret worden wärest, er ausgezieret worden wäre. *Vajha ékesíttelem, ékesíttelek, ékesíttelek vala.*

Pluraliter.

Utinam politi, politæ, polita, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. O de ám fi, áti fi, ár fi políiti, políte. Wolte Gott, daß wir ausgezieret worden wären, ihr ausgezieret worden wäret, sie ausgezieret worden wären. *Vajha ékesítettünk, ékesítettetek, ékesítettétek vala.*

Prateritum Plusquam Perfectum.

Utinam politus, polita, politum, essem, vel fuisset, esses, vel fuisset, esset, vel fuisset. O de ási fi foss, ái fi foss, ár fi foss políit, políita. Ach, daß ich würde, du würdest, er würde ausgezieret worden seyn. *Vajha ékesíttelem, ékesíttelek, ékesítte-*

tett volna.

Pluraliter.

Utinam politi, politæ, polita, essemus, vel fuisset-
mus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent.
O de ám si foss, áti si foss, ár si foss politi, poli-
ste. Ad, tap wir würden, ihr würdet, sie wären
ausgezieret worden seyn. Vajha ékesítettünk, éke-
sítettetek, ékesítettének volna.

Futurum.

Utinam poliar, poliaris, vel poliare, poliatur. O se
me poliesc, se te poliesci, se se poliesca. D, daß
ich werde, du würdest, er würde ausgezieret werden.
Vajha ékesítettéme, ékesítettéte, ékesítették.

Pluraliter.

Utinam poliamur, poliamini, poliantur. O se ne
poliam, se ve polii, se se poliesca. D, daß wir wer-
den, ihr würdet, sie würden ausgezieret werden. Vaj-
ha ékesítetténk, ékesítettétek, ékesítettének.

Conjunctivi Modi Tempus Praesens.

Ut poliar, poliaris, vel poliare, poliatur. Se me
poliesc, te poliesci, se poliesca. Daß ich ausgezieret
werde, du ausgezieret werdest, er ausgezieret werde.
Hogy ékesíttessem, ékesíttesse, ékesíttesse.

Pluraliter.

Ut poliamur, poliamini, poliantur. Se ne poliam,
ve polii, se poliesca. Daß wir ausgezieret werden,
ihr ausgezieret werdet, sie ausgezieret werden. Hogy

ékesítteffüük, ékesítteffetek, ékesítteffenek.

Præteritum Imperfectum.

Ut polirer, polireris, vel polirere, poliretur. *Se me poliesc, &c.* Daß ich ausgezieret würde, du ausgezieret würdest, er ausgezieret würde. *Hogy ékesítettém, ékesítettél, ékesítették.*

Plurahter.

Ut poliremur, poliremini, polirentur. *Se ne polizim, &c.* Daß wir ausgezieret würden, ihr ausgezieret würdet, sie ausgezieret würden. *Hogy ékesítetténk, ékesítettétek, ékesítették.*

Præteritum Perfectum,

Ut politus, polita, politum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. *Se fui, fui, fie poliit, poliita.* Daß ich ausgezieret worden sey, du ausgezieret worden sey, er ausgezieret worden sey. *Hogy ékesítettém, ékesítettél, ékesítették vólt.*

Pluraliter.

Ut politi, politæ, polita, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis sint, vel fuerint. *Se fim, fiti, fie poliiti, poliite.* Daß wir ausgezieret worden seyn, ihr ausgezieret worden seyd, sie ausgezieret worden seyn. *Hogy ékesítettünk, ékesítettétek, ékesítették vólt.*

Præteritum, Plusquam Perfectum.

Ut politus, polita, politum, essem, vel fuisset, esses, vel fuisset, esset, vel fuisset. *Se fui, fui, fie*
fie

ſie foſt poliit, poliita. Daß ich ausgezieret worden wäre, du ausgezieret worden wäreſt, er ausgezieret worden wäre. *Hogy ékeſittetem, ékeſittettél, ékeſittetett vólna.*

Pluraliter.

Ut politi, politæ, polita, eſſemus, vel fuiſſemus, eſſetis, vel fuiſſetis, eſſent, vel fuiſſent. Se ſim, ſiti, ſie foſt poliiti, poliite. Daß wir ausgezieret worden wären, ihr ausgezieret worden wäret, ſie ausgezieret worden wären. *Hogy ékeſittetiünk ékeſittettetek, ékeſittettenek vólna.*

Futurum.

Politus, polita, politum, ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Voiu ſi, vèi ſi, vá ſi poliit, poliita. Ich werde, du werdeſt, er werde ausgezieret werden. *Ékeſittetem, ékeſittetel, ékeſitteték jövendöben.*

Pluraliter.

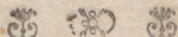
Politi, politæ, polita, erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. Vom ſi, vèti ſi, vor ſi poliiti, poliite. Wir werden, ihr werdet, ſie werden ausgezieret werden. *Ékeſittetiünk, ékeſittettek, ékeſittetnek jövendöben.*

Infinitivi Medii Tempus Præſens, & Imperfectum.

Poliri. Á me, áte, á ſe poliiti; Plura. Á ne, á ve, á ſe poléti. Ausgezieret werden. *Ékeſittetni.*

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Politum, politam, politum, eſſe, vel fuiſſe. Á ſi,

ſau á ſi ſoll polist, polista. Ausgezieret worden seyn.
Ékesítetnek lenni.

Pluraliter.

Politos, politas, polita esse, vel fuisse. *Á ſi, ſás á ſi ſoll polisti, poliste.* Ausgezieret worden seyn.
Ékesítetteknek lenni.

Futurum.

Politum iri, vel poliendum, poliendam, poliendum, esse. *Ce vou ſi, vés ſi, vá ſi polist, polista.* Werden ausgezieret werden. Ékesítetni jöwendelen.

Pluraliter.

Politum iri, vel poliendos, poliendas, polienda, esse. *Ce tom ſi, veti ſi vor ſi, polisti, poliste.*

Futurum Praterito Mixtum.

Poliendum, poliendam, poliendum, es, as, a, fuisse. Werden, oder sollen ausgezieret worden seyn.

Participium Prateriti Temporis.

Politus, polita, politum. *Polist, polista.* Ausgezieret. Ékesítetlett.

Participium Futuri Temporis.

Poliendus, polienda, poliendum. *Le polist, vel Qváre, qváre, vou, vés, vá ſi polist, polista.* Der, die, das wird, oder soll ausgezieret werden Ékesítend.

CONJUGATIO VERBI DEPONENTIS.

Indicativi Mod. Tempus Praesens.

Ego miror, tu miraris, vel mirate, ille miratur. Io

me mir, tu te miri, ei se mira. Ich verwundere mich, du verwunderst dich, er verwundert sich. *En tsudálkozem, te tsudálkozol, ő tsudálkozik.*

Pluraliter.

Nos miramur, vos miramini, illi mirantur. Ne miramini, voi ve miráti, ői se mira. Wir verwunderen uns, ihr verwunderet euch, sie verwunderen sich. *Mi tsudálkozunk, ti tsudálkoztok, ők tsudálkoznak.*

Præteritum Imperfectum.

Mirabar, mirabatis, vel mirabare, mirabarur. Me mirám, te mirái, se mirá. Ich verwunderte mich, du verwundertest dich, er verwunderte sich. *Tsudálkoztam, tsudálkozol, tsudálkozik vala.*

Pluraliter.

Mirabamur, mirabamini, mirabantur. Ne mirám, ve miráti, se mirá. Wir verwunderten uns, ihr verwundertet euch, sie verwunderten sich. *Tsudálkoztunk, tsudálkoztok, tsudálkoznak vala.*

Præteritum Perfectum.

Miratus, mirata, miratum, sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. Mám mirát, te ai mirát, s'áu miráti, vel Me mirái, te miráfi, se mirá. Ich habe mich verwundert, du hast dich verwundert, er hat sich verwundert. *Tsudálkoztam, tsudálkoztál, tsudálkoztál.*

Pluraliter.

Mirati, miratæ, mirata, sumus, vel fuimus, estis,

vel fuistis, sunt, vel fuerunt. *Neám mirát, v'áti mirát, s'áu mirát; vel Ne miráram, ve miráram, se mirára.* Wir haben uns verwundert, ihr habet euch verwundert, sie haben sich verwundert. *Tsudálkoz tunk, tsudálkoztatok, tsudálkoztanak.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Miratus, mirata, miratum, eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. *Me mirássem, te mirássefi, se mirásse.* Ich hatte mich verwundert, du hattest dich verwundert, er hatte sich verwundert. *Tsudálkoz tam, tsudálkozta, tsudálkozott vala.*

Pluraliter.

Mirati, miratæ, mirata, eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. *Ne mirássem, ve mirásseti, se mirásse.* Wir hatten uns verwundert, ihr hättet euch verwundert, sie hatten sich verwundert. *Tsudálkoz tunk, tsudálkoztatok, tsudálkoztanak vala.*

Futurum.

Mirabor, miraberis, vel mirabere, mirabitur. *Me voiu mirá, te vëi mirá, se vá mirá.* Ich werde mich verwundern, du wirst dich verwundern, er wird sich verwundern. *Tsudálkozni fogok, fogék, fog.*

Pluraliter,

Mirabimur, mirabimini, mirabuntur. *Ne vom mirá, ve veti mirá, se vor mirá.* Wir werden uns verwundern, ihr werdet euch verwundern, sie werden sich verwundern.

wundern. *Tsudálkozni fogunk, fogtok, fognak.*

Imperativi Modi Tempus Praesens.

Mirare, vel mirator tu, miretur ille. *Mirate tu, mirese el. Verwundere dich, verwundere sich. Tsudálkozzál te, tsudálkozzék ő.*

Pluraliter

Miremur nos, miremini, vel miramini vos, mirentur illi. *Se ne miram noi, mirátive voi, mirese ei. Sasset uns verwunderen, verwunderet euch, verwunderen sich. Tsudálkozzunk mi, tsudálkozzatok ti, tsudálkozzanak ők.*

Futurum, sive Modus Mandativus.

Mirator, vel miraberis, vel mirabere tu, mirator, vel mirabitur ille. *Te vői mirá tu, se vá mirá el. Du sollst dich verwundern, er soll sich verwundern. Tsudálkozzál te, tsudálkozzék amaz jövendőben.*

Pluraliter.

Miraminor, vel mirabimini vos, mirantor, vel mirabuntur illi. *Ve veti mirá voi. se vor mirá ei. Ihr sollet euch verwundern, sie sollen sich verwundern. Tsudálkozzatok ti, tsudálkozzanak amazok jövendőben.*

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam mirarer, mirareris, vel mirarere, miraretur. *O de m'ási mirá, te áj mirá, s'ár mirá. Wolte Gott, daß ich mich verwunderte, du dich verwundertest, er sich verwunderte. Vajha tsudálkoznám, tsudálkoznál, tsudálkoznék.*

Pluraliter.

Utinam miraremur, miraremini, mirarentur. *O de ne ám mirá, v'áti mirá, s'ár mirá.* Wolte Gott, daß wir uns verwunderten, ihr euch verwundertet, sie sich verwunderten. *Vajha tsudáskoznánk, tsudáskoznátok, tsudáskoznának.*

Præteritum Perfectum.

Utinam miratus, mirata, miratum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. *O de m'ás fi, te ái fi, s'ár fi mirát.* Wolte Gott, daß ich mich verwundert habe, du dich verwundert habest, er sich verwundert habe. *Vajha tsudáskozom, tsudáskozol, tsudáskozik vala.*

Pluraliter.

Utinam mirati, miratæ, mirata, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. *O de ne ám fi, v'áti fi, s'ár fi mirát.* Wolte Gott, daß wir uns verwundert haben, ihr euch verwundert habet, sie sich verwundert haben. *Vajha tsudáskozunk, tsudáskoztok, tsudáskoznak vala.*

Præteritum Plusquam Perfectum

Utinam miratus, mirata, miratum, essem, vel fuisset, esses, vel fuisset, esset, vel fuisset. *O de m'ási fi fess, te ai fi foss, s'ár fi foss mirát.* Wolte Gott, daß ich mich verwundert hätte, du dich verwundert hättest, er sich verwundert hätte. *Vajha tsudáskoztam, tsudáskoztál, tsudáskozott volna.*

Plura-

Pluraliter.

Utinam mirati, miratæ, mirata, effemus, vel fuissetis, essent, vel fuissent. *O de neám fi foss, v'áti fi foss, s'ár fi foss, mi'át.* Welche Gott, daß wir uns verwundert hätten, ihr euch verwundert hättet, sie sich verwundert hätten. *Vajha tsudálkoztunk, tsudálkoztatok, tsudálkoztanak volna.*

Futurum.

Utinam mirer, mireris, vel mirere, miretur. *O te me mir, se te miri, se se mire.* Ich, daß ich mich verwunderen würde, du dich verwunderen würdest, er sich verwunderen würde. *Vajha tsudálkoznám, tsudálkoznál, tsudálkoznék jövendőlen.*

Pluraliter.

Utinam miremur, miremmi, mirentur. *O se ne miram, se ve mirát, se se mire.* Ad, daß wir uns verwunderen würden, ihr euch verwunderen würdet, sie sich verwunderen würden. *Vajha tsudálkoznánk, tsudálkoznátok, tsudálkoznának jövendőben.*

Conjunctivi Modi Tempus Praesens.

Ut mirer, mireris, vel mirere, miretur. *Se me mir, te miri, se mire.* Daß ich mich verwundere, du dich verwunderest, er sich verwunderet. *Hogy tsudálkozom, tsudálkozzál, tsudálkozzék.*

Pluraliter.

Ut miremur, miremini, mirentur. *Se ne miram,*

ve miráti, se mire. Daß wir uns verwunderen, ihr euch verwunderet, sie sich verwunderen. *Hogy tsudálkozzunk, tsudálkozzatok, tsudálkozzanak.*

Præteritum Imperfectum.

Ut mirarer, mirareris, vel mirarere, miraretur. *Se me mir, &c.* Daß ich mich verwunderte, du dich verwundertest, er sich verwunderte. *Hogy tsudálkoznám, tsudálkoznál, tsudálkoznék.*

Pluraliter.

Ut miraremur, miraremini, mirarentur. *Se ne miram, &c.* Daß wir uns verwunderten, ihr euch verwundertet, sie sich verwunderten. *Hogy tsudálkoznánk, tsudálkoznátok, tsudálkoznának.*

Præteritum Perfectum.

Ut miratus, mirata, miratum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. *Se me fii, te fii, se fie mirát.* Daß ich mich verwundert habe, du dich verwundert habest, er sich verwundert habe. *Hogy tsudálkoztam, tsudálkoztál, tsudálkozott légyen.*

Pluraliter.

Ut mirati, miratæ, mirata, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. *Se ne fim, ve fiti, se fie mirát.* Daß wir uns verwundert haben, ihr euch verwundert habet, sie sich verwundert haben. *Hogy tsudálkoztunk, tsudálkoztatok, tsudálkoztavak légyen.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut miratus, mirata, miratum, essem, vel fuisset, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. *Se me fia fost, te fia fost, se fie fost mirát.* Daß ich mich verwundert hätte, du dich verwundert hättest, er sich verwundert hätte. *Hogy tsudálkoztam, tsudálkoztál. tsudálkozott volna.*

Pluraliter.

Ut mirati, miratæ, mirata, essemus, vel fuissetmus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. *Se ne fim fost, ve fiti fost, se fie fost mirát.* Daß wir uns verwundert hätten, ihr euch verwundert hättet, sie sich verwundert hätten. *Hogy tsudálkoztunk, tsudálkoztatok, tsudálkoztanak volna.*

Futurum.

Miratus, mirata, miratum, ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. *Me voia, te vëi, se vá mirá.* Daß ich mich verwunderen werde, du dich verwunderen werdest, er sich verwunderen werde. *Tsudálkozondom, tsudálkozondal. tsudálkozondik.*

Pluraliter.

Mirati, miratæ, mirata, erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. *Ne vom, ve veti, se vor mirá.* Daß wir uns verwunderen werden, ihr euch verwunderen werdet, sie sich verwunderen werden. *Tsudálkozondunk, tsudálkozondatok, tsudálkozondanak.*

Insi-

Infinítioi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Mirari. *Á me, á te, á se mirá. Plur. Á ne, á ve, á se mirá. Mica, dica, sich verwunderen; Plur. tus, cudi, sich verwunderen. Tsudálkozni.*

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Miratum, miratam, miratum, esse, vel fuisse. *Á me, á te, á se si mirát, sáu si fost mirát. Mica, dica, sic terkundort haben. Hogy tsudálkoztam, &c.*

Pluraliter.

Miratos, miratas, mirata, esse, vel fuisse. *Á ne, á ve, á se si mirát, sáu si fost mirát. Nus, cudi, sich terkundert haben. Hogy tsudálkoztunk, &c.*

Futurum Activum.

Miraturum, miraturam, miraturum, esse. *Cte me roju, te cçi, se vá mirá. Mica, dica, sich verwunderen werden. Hogy tsudálkozni fogok, &c.*

Pluraliter.

Miraturos, miraturas, miratura, esse. *Cte ne vom. ve veti, se ver mirá. Nus, cudi, sich verwunderen werden. Hogy tsudálkozni fogunk, &c.*

Futurum Præterito Mixtum.

Miraturum, miraturam, miraturum, os, as, a, fuisse.

Futurum Passivum.

Mirandum, mirandam, mirandum, os, as, a, esse.
A si de mirát.

Gerundia.

Mirandi, mirando, mirandum. *De á me, á te, á se á ne*

Enc, áve, áse mirá; mirándime, mirándite, miránduse, mirándune, miránduse, miránduse, de mirát. Mich, dich, sich, uns, euch, sich zu verwunderen. Tsudálkozván, tsudálkozásra.

Supina

Miratum, mirata. Mirát. Verwundert. Tsudálkozni, tsudálkozásra.

Participium Praesentis, & Imperfecti Temporis.

Mirans. Miratoris, miratoáre, sáu qváre, qváre: me mir, te miri, se mira. Verwunderend. Tsudálkozó, vagy a' ki tsudálkozom, &c.

Participium Praeteriti Temporis.

Miratus, mirata, miratum. Qváre, qvárea m' ám mirát, te ái mirát, s' áu mirát. Der, die, das mich verwundet habe, &c. A' ki tsudálkoz'án, &c.

Participium Futuri Activum.

Miraturus, miratura, miraturum. Qváre, qvárea me vois, te eei, se vá mirá. Der, die, das mich verwundere werden werde, &c. Tsudálkozóndo.

Participium Futuri Passivum.

Mirandus, miranda, mirandum. Qváre, qvárea sint, esti, e de mirát.

<p><i>Nota. Sic conjugantur omnia verba Deponentia cujuscunqve Conjugationis fuerint, si demas Futura Passiva Modi Infinitivi</i></p>	<p><i>Insémma. Ásiá se ábát toáte vorbele Depu- toáre, macárde ce Ábate- re vor fi, dáche vői lúá áfára Tempurile unitoi</i></p>
	<p><i>rivi</i></p>

<p>tivi in <i>dum, dum, dum</i>, & <i>dus, da, dum</i>. quæ ab iis solummodo verbis admituntur, quæ sunt Activæ significationis, Verba enim Deponentia, quæ sunt Neutrius significationis, talia Futura non gerunt, sed loco illorum adsumunt Gerundium in <i>dum</i>, quod manet indeclinabile.</p>	<p>re celé Pateimitoáre <i>din</i> Modul Nemarginit in <i>dum, dam, dum, si dus, da, dum, quóre se fác nu- mái in vorbele, quóre in- semnéza lucráre, quact De- puitoárele, quóre áu insem- náre de nici uná, Tempuri vi nitoáre quá ác ésta nu fác, ci in locul lor iéu Gerundiul in dum, quóre ramáne ne- plecát.</i></p>
--	---

DE CONJUGATIONE VERBORUM IMPERSONALIUM.

<p>Dictum est pagina 58. Verba Impersonalia esse duplicia, videlicet: Activa, quæ desinunt in <i>t.</i> & Passiva, quæ terminantur in <i>ur</i>, & fiunt ex omnibus verbis neutris, hic habebina eorum paradigmata, secundum quæ omnia reliqua conjugantur.</p>	<p><i>S'áu zis in páginá 58. che vorbele Ne feçuite sânt de doáo fé liuri, áde- que: Lucratoáre, quóre es in t. si Pateimitoáre, quóre es in ur, si se fác din toáte vorbele de nici uná, áci ná doáo Pilde din éle, dupa quóre se ábat toáte celé- lálte.</i></p>
---	--

PARA-

PARADIGMATA VERBI IMPERSONALIS
ACTIVI.

Indicativi Modi Tempus Præsens.

Pœnitent me, te, eum, nos, vos, eos. Ęmi, ěti, ěsi,
ne, ve, le páre veu. Es reuet mich, dich, ihn, uns,
euch, sie. Bánom, bánod, bánja, bánjuk, bánjá-
tok, bánják.

Præteritum Imperfectum.

Pœnitebat. Parea veu. Es reuete. Bánom vala, &c.

Præteritum Perfectum.

Pœnituit. Parù veu; vel Miáu, tiáu, iáu, neáu, v'áu,
káu parut veu. Es hat mich, &c. gereuet. Meg
bántam, &c.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Pœnituerat. Parusse veu. Es hatte mich, dich, &c.
gereuet. Meg bántam vala, &c.

Futurum.

Pœnitebit. Vá paré veu. Es wird mich, &c. reuen.
Meg bánom, &c.

Imperativi Modi Tempus Præsens.

Pœniteat. Párami, páratí, párai, párane, párave,
párale veu; vel Páiemí, páietí, páiëí, páiene, páje-
ve, pájele veu. Es solle mich, dich, &c. reuen.
Had bányom, &c.

Optativi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Utinam pœniteret. O de miár, tiar, iár, neár, v'ár,
leár paré veu. Wolte Gott, das es mich, dich, &c.

reutte. *Vajha meg bánám, &c.*

Præteritum Perfectum.

Utinam pœnituerit. O de miár fi, tiár fi &c. parut reu. Wolte Gott, daß es mich, dich, &c. gereuet hätte.

Vajha meg bánám vólna, &c.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Utinam pœnituisset. O de miár fi fost, tiár fi fost, &c. parut reu. Wolte Gott, daß es mich, dich, ihn, &c. gereuet hätte. Vajha meg bánám vólna, &c.

Esturum.

Utinam pœniteat. O semi, seti, sei, sene, seve, sele páie reu. Wolte Gott, daß es mich, dich, &c. reuen würden. Vajha meg bánám, &c.

Coniunctivi Modi Tempus Præsens.

Ut pœniteat. Semi, seti, sei, sene, seve, sele pára reu. Daß es mich, dich, ihn, uns, euch, sie reuen. Hogy bánnyam, &c.

Præteritum Imperfectum.

Ut pœniteret. Semi, seti, &c. pára reu. Daß es mich, dich, &c. reutte. Hogy bánám, &c.

Præteritum Perfectum.

Ut pœnituerit. Semi fie, seti fie, sei fie, sene fie, seve fie, sele fie parut reu. Daß es mich, dich, ihn, &c. gereuet habe. Hogy bánám légyen, &c.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut pœnituisset. Semi fie fost, seti fie fost, &c. parut reu. Daß es mich, dich, &c. gereuet hätte. Hogy bánám

bántam óslna. &c.

Futurum.

Pœnituerit. Émi, éti, éi, ne, ve, le vá paré reu.

Es wird mich, dich, &c. reuen. Meg bánandon, &c.

Infinitivi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Pœnitere. Ámi, áti, ái, áne, áve, ále paré reu.

Reuen. Meg bänni.

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Pœnituisse. Ámi si, sáu ámi si fost &c. parus reu.

Consuet haben. Hogy meg bántam, &c.

Gerundia.

Pœnitendi, pœnitendo, pœnitendum. De ámi, de

áti, de ái, de áne, de áve, de ále paré reu, parán-

dumi, paránduti, parándui, parándune, paránduve,

parándule reu, de parus reu. Zu reuen. Meg bán-

ván, bánásra.

Participium Præsentis Temporis.

Pœnitens. Quaruiá éi páre reu. Reuend. Bánó.

**PARADIGMA VERBI IMPERSONALIS
PASSIVI.**

Indicativi Modi Tempus Præsens.

Pugnatur. Se lupta. Man sreit. Váskodtatik.

Præteritum Imperfectum.

Pugnabatur. Se luptá. Man sritt. Váskodtatik

malá.

Præteritum Perfectum.

Pugnatum est, vel fuit. Sáu luptát, sáu se luptá.

Man hat geschrieben. *Viaszkodtatott.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Pugnatum erat, vel fuerat. Se luptásse. Man hatte geschrieben. Viaszkodtatott vala.

Futurum.

Pugnabitur. Se vá luptá. Man wird schreiben. Viaszkodtatik jövendöben.

Imperativi Modi Tempus Præsens.

Pugnetur. Luptese. Sey geschrieben. Viaszkodtassék.

Optativi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Utinam pugnaretur. O de s'ár luptá. Wolte Gott, daß man sritte. Vajha viaskodtatnék.

Præteritum Perfectum.

Utinam pugnatum sit, vel fuerit. O de s'ár si luptát. Wolte Gott, daß man geschrieben hätte. Vajha viaskodtatott volna.

Præteritum Plusquam Perfectum.

Utinam pugnatum esset, vel fuisset. O de s'ár si folt luptát. Wolte Gott, daß man geschrieben hätte. Vajha viaskodtatott volna.

Futurum.

Utinam pugnetur. O se se lupte. Wolte Gott, daß man schreiben würde. Vajha viaskodtassék.

Conjunctivi Modi Tempus Præsens.

Ut pugnetur. Se se lupte. Daß man schreitet. Hogg viaskodtassék.

Präteritum Imperfectum.

Ut pugnaretur. *Se se lupte.* Daß man stritte. *Hogy viaskodtatnék.*

Präteritum Perfectum.

Ut pugnatum sit, vel fuerit. *Se se fie luptát.* Daß man gesritten habe. *Hogy viaskodtatott légyen.*

Präteritum Plusquam Perfectum.

Ut pugnatum esset, vel fuisset. *Se se fie fost luptát.* Daß man gesritten hätte. *Hogy viaskodtatott volna.*

Futurum.

Pugnatum erit, vel fuerit. *Se vá luptá.* Man wird streiten. *Viaszkodtatik jövendőben.*

Infinitivi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Pugnari. *Á se luptá.* Gesritten werden. *Viaszkodtatni.*

Präteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Pugnatum esse, vel fuisse. *Á se si, sáu á se si fost luptát.* Gesritten worden sehu. *Viaszkodtatotnak lenni.*

Futurum

Pugnatum iri. *Che se vá luptá.* Werden gesritten werden. *Viaskodandani.*

DE CONJUGATIONE VERBORUM
ANOMALORUM.

<p>Verbum Anomalum, sive Irregulare est, quod a communi quatuor conju- gationum regula recedit.</p>	<p><i>Verbá Ánomála e, quá- nu se ábáte dupa cea de obſce regula áce- lor pátru Ábáteri.</i></p>
---	--

EO.

Indicativi Modi Tempus Praesens.

Eo, is, it. *Merg, mergi, mérge.* Ich gehe, du gehst,
er geht. *Megyek, méf, megyen.*

Pluraliter.

Imus, itis, eunt. *Mérgem, mérgeli, merg.* Wir gehen,
ihr geht, sie gehen. *Megyünk, mentek, mennék.*

Prateritum Imperfectum.

Ibam, ibas, ibat. *Mergeam, mergeai, mergea.* Ich
gieng, du giengst, er gieng *Megyek vala, &c.*

Pluraliter.

Ibamus, ibatis, ibant. *Mergeam, mergeati,
mergea.* Wir giengen, ihr gienget, sie giengen.
Megyünk vala, &c.

Prateritum Perfectum.

Ivi, ivisti, ivit. *Am, ái, áu, sáu á mers.* Ich bin,
du bist, er ist gegangen. *El mentem, el mentél, elment.*

Pluraliter.

Ivimus, ivistis, iverunt, vel ivere. *Am, áti, áu
mers.* Wir sind, ihr seyd, sie sind gegangen. *El
mentünk, el mentetek, el mentek.*

Futurum.

Ibo, ibis, ibit. *Voju, vüi, vá mérge.* Ich werde,
du wirst, er wird gehen. *El megyek, el méf, el megyen*

Pluraliter.

Ibimus, ibitis, ibunt. *Vom, veti, vor mérge.* Wir
werden, ihr werdet, sie werden gehen. *El megyünk,*

el

el mentek, el mennek.

Imperativi Modi Tempus Praesens.

I, vel **ito tu** eat ille. *Mergi tu, mérga ek. Geh du, gehe er. Menny te, mennyen ö.*

Pluraliter.

Eamus nos, **itote vos,** **eant illi.** *Se mérgem noi, mérgeti voi. mérga éi. Lasset uns gehen, gehet ihr, gehen sie. Mennyünk mi, mennyetek ti, mennyenek ök.*

Futurum, seu Modus Mandativus.

Itō, vel **ibis tu,** **ito,** vel **ibit ille.** *Vés méрге tu, oó méрге ek. Du solst gehen, er soll gehen. Mennyel te, mennyen el ö.*

Pluraliter.

Itote, vel **ibitis vos,** **eunto,** vel **ibunt illi.** *Vés méрге voi, vor méрге éi. Ihr sollet gehen, sie sollen gehen. Mennyetek e ti, mennyenek el ök.*

Optativi Modi Tempus Praesens.

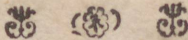
Utinam irem, **ires,** **iret.** *O de ási, ái, ár méрге. O, daß ich giengest, du giengest, er giengest. Vajha mennék, mennél, menne.*

Pluraliter.

Utinam iremus, **iretis,** **irent.** *Ode áse, ás, ár méрге. O, daß wir giengen, ihr gienget, sie giengen. Vajha mennénk, mennétek, mennének.*

Futurum.

Utinam eam, **eas,** **eat.** *O se merg, se mergi, se se mérga, Wolte Gott, daß ich gehen würde, du*

gehen würdest, er gehen würde. *Vajha el mennék, el mennél, el menne.*

Pluraliter

Utinam eamus, eatis, eant. *O se mérgem, 'se mérgeti, se mérga.* Wolte Gott, daß wir gehen würden, ihr gehen würdet, sie gehen würden. *Vajha el mennék, el mennétek, el mennének.*

Gerundia.

Eundi, eundo, eundum. *De á méрге, mergénd, de mers.* Zu gehen. *Menvén, menésre.*

Supina.

Itum, itu. *Mers.* Gegaugen. *Menni, menésre.*

Participium Praesentis Temporis.

Iens, euntis. *Mergatoriu, mergatóre.* Gehend. *Menö.*

Nota 1. Reliqua tempora verbi EO, quæ hic adposita non sunt, inflectuntur, ut *Polio.*

Insémna 1. *Célélátte tēmpuri á Vorbei EO, quóre nu s'áu pus áci, se ábát, quá Polio.*

Nota 2. Sic conjugantur omnia Composita ex Verbo eo, *Qveo* tamen & *Neqveo* carent Imperativo Gerundiis, & Participio Praesentis Temporis, & *Væneo* in Praeterito Perfecto melius dicitur *oaniii*, quam *oansvi*: *Venio*

Insémna 2. *Ásiá se ábát toáte vorbele facute din eo, tatusi Qveo, si Neqveo se lipsejc de Modul Imperatoriu, de Gerundii. si de Impartas, rea tēmpulus de ácum, si Væneo in Tēmpul trecut máibine se zice vænii, dequát vænivi: Íára ve-*

vero

nio

vero conjugatur per omnia ^{nio se ábate prin toáte} ~~Tempo~~
tempora, ut Polio. _{purile, qv á Polio.}

F E R O.

Indicativí Modí Tempus Prasens.

Fero, fers, fert. *Áduc, áduci, áduce.* Ich trage,
du tragest, er tragt. *Hozok, hozol, hoz.*

Pluraliter.

Ferimus, fertis, ferunt. *Áducem, áducati, áduc.*
Wir tragen, ihr traget, sie tragen. *Hozunk, hoztok,*
hoznaak.

Praterítum Perfectum.

Tuli, tulisti, tulit. *Ám, ái, áu, sáu á ádus.* Ich habe,
du hast, er hat getragen. *Hoztam, hoztál, hozott.*

Pluraliter.

Tulimus, tulistis, tulerunt, vel tulere. *Ám, áti,*
áu ádus. Wir haben, ihr habet, sie haben getragen.
Hoztunk, hoztatok, hoztanak.

Imperativí Modí Tempus Prasens.

Fer, vel ferto tu, ferat ille. *Ada tu, áduca el.* Trage,
du, trage er. *Hozz te, hozzon ö.*

Pluraliter.

Feramus nos, ferte, vel fertote vos, ferant illi.
Se áducem noi, áducati voi, áduca ei. Lasset uns
tragen, traget ihr, tragen sie. *Hozzunk mi, hozza-*
tok ti, hozzanak ök.

Futurum, síve Modus Mandativus.

Ferto, vel feres tu, ferto, vel feret ille. *Vei áduca*
tu,

tu, vā áduce el. Du sollst tragen, er soll tragen.
Hozz te, hozzon ő jövendöben.

Pluraliter.

Fertote, vel feretis vos, feruntō, vel ferent illi. *Vitā áduce vos. vor áduce ei.* Ihr solltet tragen, sie soltet tragen. Hozzatok ti, hozzanak ők jövendöben.

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam ferrem, ferres, ferret. *O de ási, ái, ár áduce.* Wolte Gott, daß ich trüge, du trügest, er trüge. *Vajha hoznék, hoznál, hozna.*

Pluraliter.

Utinam ferremus, ferretis, ferrent. *O de ám, áti, ár áduce.* Wolte Gott, daß wir trügen, ihr trüget, sie trügen. *Vajha hoznánk, hoznátok, hoznának.*

Infinitivi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Ferre. *Á áduce.* Tragen. Hozni.

Supina.

Latum, latu. *Ádus.* Getragen. Hozni, hozásva.

F E R O R.

Indicativi Modi Tempus Praesens.

Feror, ferris, vel ferre, fertur. *Me áduc, te áduci, se áduce.* Ich werde, du wirst, er wird getragen. Hoztatatom, &c.

Pluraliter.

Ferimur, ferimini, feruntur. *Ne áducem, ve áduceti, se áduc.* Wir werden, ihr werdet, sie werden getragen. Hoztatatunk, &c.

Impe-

Imperativi Modi Tempus Praesens.

Ferre, vel fertor tu, feratur ille. *Ádáte tu, áducase el.* Sey, oder werde du getragen, sey, oder werde er getragen. *Hozattassál te, &c.*

Pluraliter.

Feramur nos, feramini, vel feriminor vos, ferantur illi. *Se ne áducem noi, áduceptive voi, áducase ei.* Seyn wir getragen, seyd, oder werdet ihr getragen, seyn, oder werden sie getragen. *Hozattassunké mi, &c.*

Futurum, sive Modus Mandationis.

Fertor, vel fereris tu, fertor vel feretur ille. *Te vés áduce tu, sevá áduce el.* Du sollst, er soll getragen werden. *Hozattassál te jövendöben, &c.*

Pluraliter.

Feriminor, vel feremini vos, feruntor, vel ferentur illi. *Ve veté áduce voi, se vor áduce ei.* Ihr solltet, sie sollen getragen werden. *Hozattassáok ti jövendöben, &c.*

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

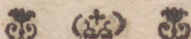
Utinam ferres, fereris, vel ferrere, ferretur. *O de m'áfi, te ái, s'ár, áduce.* Wulste Gott, daß ich getragen würde. *&c. Vajha hozattatnám, &c.*

Pluraliter.

Utinam ferremur, ferremini, ferrentur.

Infinitivi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Ferri. *Áme, áte, áse, áne, áve, áse áduce.* Getragen
gen.

gen werden. *Hozatani.*

Nota 1. Reliqua tempora verbi *Fero*, & *Feror*, quæ hic adposita non sunt, inflectuntur, ut *Colligo*, & *Colligor*.

Nota 2. Sic conjugantur omnia verba composita ex *Fero*, non obstante quod aliqua in Præterito Perfecto, & temporibus, quæ ab eo formantur, primam syllabam aliquantulum mutant. *Præmefero* autem sic inflectitur: *præferts*, *præfese*, *præfese*. Plur. *Prænobisferimus*, *prænobisfertis*, *præfeseferunt*, &c.

Insémna 1. Célélatte tempurá á vorbci *Fero*, si *Feror*, quære nu s'nt puse áci se ábat, quá *Colligo*, si *Colligor*.

Insémna 2. Ásiá se ábat toáte vorbels, quære se fáci dín *Fero*, macárche *utene* in *Tempurá* trecut, si in *tempurá*, quære vin delá el pe *syllává* cea dinstáse *cevási* o muta. *Jára* *Præmefero*, *ásiá* se ábate: *præferts*, *præfese*; Pluraliter. *Prænobisferimus*, *præ nobisfertis*, *præfeseferunt*. &c.

POSSUM.

Indicativi Modus Tempus Prasens.

Possum, *potes*, *potest*. *Pociu*, *sáw pot*, *poti*, *poáte*. *Sch mag*, oder *tan*. *Lehet éin tólem*.

Pluraliter.

Possumus, *potestis*, *possunt*. *Putem*, *puteti*, *pot*. *Wir mögen*, oder *können*. *Lehet mi tólink*.

Præ-

Præteritum Imperfectum.

Poteram, poteras, poterat. *Puteam, puteas, putea.*
 Ich konnte. *Lehet vala én tölem.*

Pluraliter.

Poteramus, poteratis, poterant. *Puteam, puteati, putea.*
 Wir mochten, oder konnten. *Lehet vala mi tölink.*

Præteritum Perfectum.

Potui, potuisti, potuit. *Am, ai, au, sau a potut.*
 Ich habe gekostet, oder können. *Lehetett én tölem.*

Pluraliter.

Potuimus, potuistis, potuerunt, vel potuere. *Am, uti, au, potut.*
 Wir haben gekostet, oder können. *Lehetett mi tölink.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Poteram, poteras, poterat. *Putussem, putusseis, putusse.*
 Ich hatte mögen. *Lehetett vala én tölem.*

Pluraliter.

Poteramus, poteratis, poterant. *Putussem, putussatis, putusse.*
 Wir hatten mögen. *Lehetett mi tölink.*

Futurum.

Potero, poteris, poterit. *Vou puté, vèi puté, oâ puté.*
 Ich werde mögen. *Lehet jövendöben én tölem.*

Pluraliter.

Poterimus, poteritis, poterunt. *Vom puté, vetè puté, vor puté.*
 Wir werden mögen. *Lehet jövendöben mi tölink.*

Imperativi Modi Tempus Præsens.

Fac possis. *Se poti tu.* Möge du. *Leheffen töled.*

Opta-

Optativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Utinam possem, posses, posset. O de ási, ai, ár puté. Wolte Gott, daß ich möchte, oder könnte. Vajha lehetne én tölem.

Pluraliter.

Utinam possemus, possitis, possent. O de ám, áti, ár puté. Wolte Gott, daß wir möchten. Vajha lehetne mi tölünk.

Futurum.

Utinam possim, possis, possit. O se pocú, sáu se pot, se poti, se poáta. Wolte Gott, daß ich mögen, oder können würde. Vajha lehetne én tölem.

Pluraliter.

Utinam possimus, possitis, possint. O se putem, se puteti, se poáta. Wolte Gott, daß wir mögen, oder können würden. Vajha lehetne mi tölünk.

Infinitivi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.

Posse. Á puté. Können, oder mögen. Lehetni.

Prateritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Potuisse. Ási putut. Getohnt, oder gemocht haben. Hogy lehetett én tölem.

<p><i>Nota 1. Cætera rem- pora verbi Possum, quæ hic adposita non sunt, inflectuntur, ut sum, ex quo componitur, nihilominus Temporibus Futuris Mo- di</i></p>	<p><i>Infemna 1. Céléláts á Vorbei Possum, quære nu, s'nt puse áici, se ábát, quá sum, áin quære se si fáce, tatusi Possum nu áre tēmpur, le cé le unitoáre</i></p>
--	---

Infinitivi *Possum* caret. *Modulus Nemarginit.*

Nota 2. Alia composita ex verbo *sum* per omnia conjugantur, ut *sum*, si demas *prosum*, quod in temporibus, in quibus *sum* incipit ab *e*, interpro et *e* melioris consonantiae gratia adsumit *d*, ut: *prodest*, *proderam*, &c.

Infemna 2. Célélatte
vorbe, quare se fac dis
sum, se abāt tocmá, quá
sum luánd áfúra pe pro-
sum, quare in tempurile á-
célea, in quare sum incépe
delá e intra pro, si e pentre
mái bun sunet iea pe d. pr-
prodest, proderam. sc.

NOVI.

Indicativi *Prasens* & *Perfectum*.

Novi, *novisti*, *novit*. *Sciu*, *sáu am sciut*. *Ich weiß*,
oder ich habe gewußt, *ich kenne*, *oder ich habe gekant*.

Tudom, *vagy tudtam*.

Pluraliter.

Novimus, *novistis*, *noverunt*, vel *novere*.

Imperfectum, & *Plusquam Perfectum*.

Noveram, *noveras*, *noverat*. *Scieam*, *sáu sciustem*.

Ich wußte, *oder ich hatte gewußt*. *Tudom vala*, *vagy tudtam vala*.

Pluraliter.

Noveramus, *noveratis*, *noverant*.

Imperativi Prasens, & *Futurum*.

Noveris tu, *noverit ille*. *Se scis*. *Wisse du*, *oder du sollst wissen*. *Tudgyad*.

Plu-

Pluraliter.

Noverimus nos, noveritis vos, noverint illi.

Optativi Præsens, & Perfectum.

Utinam noverim, noveris, noverit. O de ási sci, sáu ási fi sciut. Wolte Gott, daß ich wüßte, oder daß ich gewußt habe. *Vajha tudnám, vagy tudtam légyen.*

Pluraliter.

Utinam noverimus, noveritis, noverint.

Imperfectum, & Plusquam Perfectum.

Utinam novissem, novisses, novisset. O de ási fi foss sciut. Wolte Gott, daß ich wüßte, oder daß ich gewußt hätte. *Vajha tudtam volna.*

Pluraliter.

Utinam novissemus, novissetis, novissent.

Conjunctivi Præsens, & Perfectum.

Cum noverim, noveris, noverit. *Quánd sciú, sáu ám sciut.* Weil ich weiß, oder gewußt habe. *Mákor tudom, vagy tudtam.*

Pluraliter.

Cum noverimus, noveritis, noverint.

Imperfectum, & Plusquam Perfectum.

Cum novissem, novisses, novisset. *Quánd scieam, sáu scissem.* Weil ich wüßte, oder gewußt hätte. *Mákor tudom vala, vagy tudtam volna.*

Pluraliter.

Cum novissemus, novissetis, novissent.

Futu.

Futurum.

Cum novero, noveris, noverit. *Quând waju, wäi, wä sci. Weil ich wissen werde. Mikar tudni fogok.*

Pluraliter.

Cum noverimus, noveritis, noverint.

Infinitivi Præsens, Imperfectum,

Perfectum, et Plusquam Perfectum.

Novisse. *Á sci, á si sciut, á si fost sciut. Wissen, oder gewußt haben. Tudni.*

Nota. Sic conjugantur: Infemna. Ásiá se ábat:

Odi, Ich hasse,	Memini, Ich	Odi, urefc,	memini, Émi
gedenke,	& Cæpi, Ich habe	áduc áminté,	si Cæpi, in-
ausgefungen;	Verum, me-	cepi; ei memini	in Modul
mini in Imperativo præ-	Imperatoris áfára de	ter meminereis, habet eri-	meminereis áre si mement-
am memento, & præter	to, ápoi áfára de memi-	memineritis, etiam me-	neritis, si memento; iára
memento; Cæpi autem in	cepi in fiescequáre Mod se	omni modo caret tempo-	lipse sce de Tempul de ácum,
re Præsenti, pollet econtra	si dincoátra áre Supinuri,	Supinis, quæ sunt: cæptum	quáre sint: cæptum, cæ-
cæptu, temporibusque,	ptu, si toáte tēpurale, quæ	quæ a Supinis formantur,	re se fáe delá Supinuri præ-
ur: Cæpturus, &c.	goum; Cæpturus, s.c.		

V O L O.

Indicativi Modi Tempus Præsens.

Volo, vis, vult. Vren, vrci, vrsa; vel Voiesc, vo-

L

iesci

iesci, voiesce. Ich will, du wirst, er will. *Akerok,*
akárf, akar.

Pluraliter.

Volumus, vultis, volunt. *Vrem, vréti, vréu; vel*
Voim, vojiti, voiesc. Wir wollen, ihr wollet, sie
 wollen. *Akarunk, akartok, akarnak.*

Præteritum Perfectum.

Volui, voluisti, voluit. *Ám vrut, ái vrut, áu vrut,*
 Ich habe gewollt, oder wollen. *Akartam.*

Pluraliter.

Voluimus, voluistis, voluerunt, vel voluere.

Imperativi Modi Tempus Præsens.

Fac velis. *Se vréi tu.* Wolle tu. *Akarj te.*

Optativi Modi Tempus Præsens, & Imperfectum.

Utinam vellem, velles, veller. *O de ási, ási, ár*
vré. Wolte Gott, daß ich wollte. *Vajha akarnék.*

Pluraliter.

Utinam vellemus, velletis, vellent.

E futurum.

Utinam velim, velis, velit. *O se vréu, se vréi, se*
vrea. D, daß ich wollen würde. *Vajha akarnék.*

Pluraliter.

Utinam velimus, velitis, veliat.

Infinitivi Præsens, & Imperfectum.

Velle. *Á vré.* Wollen. *Akarni.*

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Voluisse. *Á si vrut,* Gewollt haben. *Hogy akartam.*

Par.

Participium Præsens Temporis.

Volens, volentis. *Voijtoriu, voitoäre.* Wollend. *Akarõ.*

NOLO.

Indicativi Modi Tempus Præsens.

Nolo, non vis, non vult. *Ne vréu.* Ich will nicht.
Nem akarõk.

Pluraliter.

Nolumus, non vulris, nolunt.

Præteritum Perfectum.

Nolui, noluisti, noluit. *Ich habe nicht wollen.* *Nez akartam.*

Pluraliter.

Noluimus, noluistis, noluerunt, vel noluerunt.

Imperativi Modi Tempus Præsens.

Noli, vel nolito tu, nolit ille. *Se nu vréi tu, se nu vrea el.* Wolle du nicht, wolle er nicht. *Ne akarj te, ne akarjon õ.*

Pluraliter.

Nolimus nos, nolite, vel nolitote vos, nolint illi.

Futurum.

Nolito tu, nolito ille. *Se nu vréi tu, se nu vrea el.*
Du sollst nicht wollen, er soll nicht wollen. *Ne akarj se, ne akarjon õ.*

Pluraliter.

Nolitote vos, nolunto illi.

Oportativi Modi Tempus Praesens, & Imperfectum.
 Utinam nollem, nolles. noller. *Ode n' ási, n' ási,*
n' ár vré. Wolte Gott, daß ich nicht wolte. *Vajba*
nem akarnék.

Pluraliter.

Utinam nollemus, nolleris, nollens.

Futurum.

Utinam nolim, nolis, nolit. *O se nu vréu.* Wolte
 Gott, daß ich nicht wollen würde. *Vajba nem ákarúék.*

Pluraliter.

Utinam nolimus, nolitis, nolint.

Infinitivi Praesens, & Imperfectum.

Nolle. *Á nu vré,* Nicht wollen. *Nem akarnis.*

Prateritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Noluisse. *Á nu si vrut.* Nicht gewollt haben. *Hogy nem*
akartam.

Participium Praesentis Temporis.

Nolens. *Nevoistoriu, nevoitoáre.* Nicht wollend.

Nem akard.

M A L O .

Indicativi Modi Tempus Praesens.

Malo, mavis, mavult. *Mái vréu,* Ich will lieber.

Inkább akarok.

Pluraliter.

Malumus, mavultis, malunt.

Prateritum Perfectum.

Malui, maluisti, maluit. *Ám mái vrut.* Ich habe lie-

Ger wollen. *Inkább akartam.*

Pluraliter.

Maluimus, maluistis, maluerunt, vel maluêre.

Imperativi. Modi. Tempus Præsens.

Fac malis. Se mái vréi tu. Wollé du lieber. Inkább akartj te.

Optativi. Modi. Præsens, et Imperfectum.

Utinam malleam, mallees, mallet. O de ási mái vré.

Wollé Gott, daß ich lieber wollté. Vajha inkább akarnék.

Pluraliter.

Utinam malleamus, malleris, mallerent.

Futurum.

Utinam malim, malis, malit. O se vréu. O, daß ich lieber wollen würde. Vajha inkább akarnék.

Pluraliter.

Utinam malimus, malitis, malint.

Infinitivi Præsens, & Imperfectum.

Malle. Á mái vré. Lieber wollen. Inkább akarnék.

Præteritum Perfectum, & Plusquam Perfectum.

Maluisse. Á si mái vrut. Lieber gewollt haben. Hogy inkább akartam.

<p><i>Nota. Tria hæc verba in modis Imperativo, & Infinitivo tantum ea tempora habent, quæ isthic appositæ cernis; ast in reliquis tribus Modis habent omnia</i></p>	<p><i>Inlémma. Ácéste tréi vorbe in Modul Imperativo, si cel Nemarginit áu numái ácélea tēmpuri, quare se vezi áci puse, dár in cé lélálte tréi Moduri áu toámnia</i></p>
--	---

omnia, de quibus sciendum, te temporile, despre quare
 quod ea, quæ omnia e de à sci, che ótélea, quare
 sunt, inflectantur, ut Col- s'áu lassár, se óbát, quá Col-
 ligo. ligo.

F I O .

Indicatiõni Modi Tempus Prasens.

Fio, sis, fit. Fiu, fi, fie; vel Me fac, te faci, se face.

Ich werde, du wirst, er wird. Léfek, léfek, léfen.

Pluraliter.

Fimus, fitis, fiunt. Fim, fiti, fiu; vel Ne facem

ve faceti, se fac. Wir werden, ihr werdet, sie werden.

Léfenk, léftek, téfnek.

Præteritum Imperfectum.

Fiebam, fiebas, fiebat. Me faceam, te faceas, se fa-

cea. Ich wurde, oder ward, du wurdest, oder wardst,

er wurde, oder ward. Léfek vala.

Pluraliter.

Fiebamus, fiebatis, fiebant. Ne faceam, ve faceatis,

se facea. Wir würden, ihr würdet, sie würden. Lé-

fünk vala.

Præteritum Perfectum.

Factus, facta, factum, sum, vel fui, es, vel fuisti,

est, vel fuit. M'ám, te ói, s'áu facut. Ich bin, du

bist, er ist, geworden. Lettem.

Pluraliter.

Facti, factæ, facta, sumus, vel fuimus, estis, vel fu-

istis, sunt, vel fuerunt. Neóm, ó'áti, s'áu facut. Wir

sind

sind, ihr seyd, sie sind geworden. *Lettünk.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Factus, facta, factum, eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. *Me facussem, te facussesti, se facusse.* Ich war, du warest, er war geworden. *Lettém vála.*

Pluraliter.

Facti, factæ, facta, eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. *Ne facussem, ve facussetis, se facusse.* Wir waren, ihr waret, sie waren geworden. *Lettünk vála.*

Futurum.

Fiam, fies, fiet. *Voju fi, vöi fi, vá fi; vel Me voju te vöi, se vá fáce.* Ich werde, du wirst, er wird werden. *Léfék.*

Pluraliter.

Fiemus, fietis, fient. *Vom fi, veti fi, ovv fi; vel Nevom, ve veti, se vor fáce.* Wir werden, ihr werdet, sie werden werden.

Imperativi Modi Tempus Præsens.

Fac fias, fiat ille. *Fii tu, fie eli vel Fate tu, fácase el, Werde du, werde er.* *Légy te, légyen ö.*

Pluraliter.

Fiamus nos, fiatis vos, fiant illi. *Se fim noi, fiti voi, fie éi; vel Se ne fácem noi, fáctioe voi, fácase éi.* Lasset uns werden, werdet ihr, werden sie. *Légyünk mi, légyetek ti, légyenek ök.*

Optatioi Modi Tempus Praesens, et Imperfectum.

*Utinam fierem, fieres, fieret. O de ási, ái, ár fí
vel O de m'ási, te ái, s'ár fáce. Wolte Gott, daß ich
werden würde, du werden würdest, er werden würde.
Vajha lennék.*

Pluraliter.

*Utinam fiereamus, fiereris, fiererit. O de ám, áti,
ár fí vel O de neám, v'áti, s'ár fáce. Wolte Gott,
daß wir werden würden, ihr werden würdet, sie werden
würden. Vajha lennék.*

Præteritum Perfectum.

*Utinam factus, facta, factum, sim, vel fuerim,
sis, vel fueris, sit, vel fuerit. O de m'ási, te ái,
s'ár fí facut. Wolte Gott, daß ich geworden sey, du
geworden seyst, er geworden sey. Vajha léfek vala.*

Pluraliter.

*Utinam facti, factæ, facta, simus, vel fuerimus, si-
ris, vel fueritis, sint, vel fuerint. O de ne ám, v'áti,
s'ár fí facut. Wolte Gott, daß wir geworden seyn, ihr
geworden seyd, sie geworden seyn. Vajha léfünk
vala.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

*Utinam factus, facta, factum, essem, vel fuissetem
esses, vel fuissetes, esset, vel fuisset. O de m'ási, te
áti, s'ár fí fosi facut. Wolte Gott, daß ich geworden
wäre, du geworden wärest, er geworden wäre. Vajha
lettem vólna.*

Plu-

Utinam facti, factæ, facta, essemus, vel fuissetis, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. O de ne am. o' áti, s'ár fí-fost facut. Wolte Gott, daß wir geworden wären, ihr geworden wäret, sie geworden wären. Vajha lettünk volna.

Futurum.

Utinam fiam, fias, fiat. O se fíu, se fíi, se fíe; vel O se me fáci, se te fáci, se se fáca. Wolte Gott, daß ich werden würde, &c. Vajha lennék.

Pluraliter.

Utinam fiamus, fiatis, fiant. O se fim, se fíi, se fíe; vel O se ne fácem, se ve fáceci, se se fáca. Wolte Gott, daß wir werden würden, &c. Vajha lennénk.

Conjunctivi Modi Tempus Præsens.

Ut fiam, fias, fiat. Se fíu, fíi, fíe; vel Se me fáci, te fáci, se fáca. Daß ich werde, du werdest, er werde. Hogy légyek.

Pluraliter.

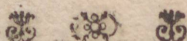
Ut fiamus, fiatis, fiant. Se fim, fíi, fíe; vel Se ne fácem, ve fáceci, se fáca. Daß wir werden, ihr werdet, sie werden. Hogy légyünk.

Præteritum Imperfectum.

Ut fierem, fieres, fieret. Se fíu, &c. Daß ich würde, du würdest, er würde. Hogy lennék.

Pluraliter.

Ut fieremus, fieretis, fierent. Se fim, &c. Daß wir würden

würden, ihr würdet, sie würden. *Hogy lennének.*

Præteritum Perfectum.

Ut factus, facta, factum, sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Se me fii, te fii, se fie facut. Daß ich geworden sey, du geworden seyst, er geworden sey. *Hogy lettem légyen.*

Pluraliter.

Ut facti, factæ, facta, simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Se ne fim, ve fiti, se fie facut. Daß wir geworden seyn, ihr geworden seyd, sie geworden seyn. *Hogy lettünk légyen.*

Præteritum Plusquam Perfectum.

Ut factus, facta, factum, essem, vel fuisset, esses, vel fuisset, esset, vel fuisset. Se me fii, te fii, se fie fost facut. Daß ich geworden wäre, du geworden wärest, er geworden wäre. *Hogy lettem volna.*

Pluraliter.

Ut facti, factæ, facta, essemus, vel fuisset, essetis, vel fuisset, essent, vel fuissent. Se ne fim, ve fiti, se fie fost facut. Daß wir geworden wären, ihr geworden wäret, sie geworden wären. *Hogy lettünk volna.*

Futurum.

Factus, facta, factum, ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Me voit, te vœi, se vá fáce. Ich werde, du werdest, er werde werden. *Léendő léfek.*

Pluraliter.

Facti, factæ, facta, erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. *Ne vom, ve veti, se vor fáce.* Wir werden, ihr werdet, sic werden werden. *Léendök léfünk,*

Infinitivi Modi Tempus Præsens, et Imperfectum.

Fieri *Á si, sáu á me á te, á se fáce.* Werden. *Lenny.*

Præteritum Perfectum. et Plusquam Perfectum.

Factum, factam, factum, esse, vel fuisse. *Á si fosl. sáu á me, á te, á se si fosl facut.* Geworden seyn. *Letnek lenni.*

Pluraliter.

Factos, factas, facta esse, vel fuisse.

Futurum.

Factum iri, vel faciendum, faciendam, faciendum esse. *Che me vous fáce, &c.* Werden werden. *Hogy léfek, &c.*

Pluraliter.

Factum iri, vel faciendos, faciendas, facienda esse.

Participium Præteriti Temporis.

Factus, facta, factum. *Facut, facuta.* Geworden. *Meg lett.*

Participium Futuri Temporis.

Faciendus, facienda, faciendum. *Qváre, qváreo me vous fáce, &c.* Der, die, das werden soll. *Léendö.*

Nota 1. Verbum *Fio*, est Passivum verbi *Facio*, idcirco cave dixeris: *fiendus*, pro *faciendus*.

Nota 2. Verba composita ex *Facio*, quæ retinent a temporis præsentis Modi Indicativi, conjugantur in Passiva voce plane sicuti *Fio*, ut: *Patefacio*, *patefio*, &c.

Verum quæ dictam litteram a mutant in i, conjugantur sicuti *Colligo*, ut: *Afficio*, *afficio*, &c.

Nota 3. *Dico*, *duco*, *facio*, & quæ ex his componuntur, e litteram in tempore Præsentis Modi Imperativi amittunt, ut: *Dic*, *duc*, *fac*.

Servant tamen prædictam litteram e verba composita ex *Facio*, quæ a mutant in i, ut: *Perficio*, *perfice*, &c.

Inſémna 1. *Verbá Fio e Patejmitoárea Vorbei Facio areptáciá se nu zici: Fien dus, in loc de: faciendus.*

Inſémna 2. *Vorbele facute din Facio, quæ retien pe a din Tempul de acum ál Modulul Áratatoriu, se ábát in vorbá cea Patejmitoárea toemá quá Fio, pr: Patefacio, patefio, s. c.*

Ci quære muta pe numitá littera a in i, se ábát quá si colligo, pr: Afficio, afficio, s. c.

Inſémna 3. *Dico, daco, facio, si quære se fác: dintr ácéstea, pe litterá e in Tempul de acum ál Modulul Ímparatitoriu o lássa, pr: Dic, duc, fac;*

Tatusi o tiên pe numitá littera e vorbele, facute din Facio, quære muta pe a in i, pr: Perficio, perfice, s. c.

DE VERBIS DEFECTIVIS.

Verbum Defectivum *Verbá Szazatoáre, e. quæ est, quod aliquas tantum* *Verá áre numái unele Propri-
Proprietates verborum ha-
bet. Talia verba sunt:* *tati á vorbelor. Verba quæ
acéselea fiat:*

INQVAM.

Indicativi Prasens.

Inqvam, inqvís, inqvít. *Zic, zici, zice. Ich sage.
Mondom.*

Pluraliter.

Inqvimus, inqvítis, inqvíunt. *Zicem, ziceti zic.
Wir sagen. Mongyuk.*

Imperfectum

Inqviebar. *Zicea. Er sagte. Mongya eala.*

Perfectum.

Inqvisti. *Ái zis. Du hast gesagt. Mondattod.*

Futurum.

Inqvies, inqviet. *Vei zice, vá zite. Du wirst sagen.
Mondasi fogod.*

Imperativi Prasens.

Inqve, vel inqvito. *Zi. Sage du. Mongyad.*

Participium Prasentis.

Inqvíens. *Qváre, qvárea zic, zici, zice. Sagens.
Mando.*

AJO.

Indicativi Prasens.

Ajo, ais, vel ajis, ait, vel ajit. *Zic. Ich sage. Mon-
dom.*

dom.

*Pluraliter.*Ajunt. *Zic.* Eis sagen. Mondgyák.*Imperfectum.*Ajebam, ajebas, ajebat. *Ziceam, ziceaj zicea.* Ich sagete. Mondom vala.*Pluraliter.*Ajebamus, ajebatis, ajebant. *Ziceam, ziceati, zicea.* Wir sageten. Mondgyuk vala.*Imperativi Praesens.*Ai. *Zi.* Sage du. Mondgyad.*Optativi Futurum, & Conjunctivi Praesens.*Ajas, ajat. *Se zici, se zica.* Du sagest. Mondaná,

EDO.

*Indicativi Praesens.*Edo, es, est. *Mānc, mānci, māncá.* Ich esse. Efem.*Imperativi Praesens.*Es tu. *Māncá tu.* Esse du. Egyél te.*Futurum, sive Modus Mandativus.*Esto tu, esto ille. *Vzi māncá tu, vá māncá el.* Du sollst essen. Egyél te.*Optativi Praesens, et Conjunctivi Imperfectum.*Essem, esses, esset. *Ási, ási, ár māncá.* Ich ässe. Enném.*Pluraliter.*Essemus, essetis, essent. *Ám, áti, ár māncá.* Wir ässen. Ennénk.

Issi-

Infinitivi Præsens, & Imperfectum.

Esse *Amāncá.* Essen. Enni.

Indicativi Passivi Præsens.

Estur. *Se mānca.* Man esset. Étetik.

COMEDO.

Indicativi Præsens.

Comedo, comes. comest. *Mānāsc, mānāncá, mānāncá.* Ich esse. Esem.

Imperativi Futurum.

Comesto tu, comesto ille. *Vei māncá tu, oá māncá el.* Du solst essen. Egyél te.

Optativi Præsens, & Conjunctivi Imperfectum.

Comessem, comesesses, comesset. *Ási, ái, ár māncá.* Ich ässe. Eném.

Pluraliter.

Comessemus, comessetis, comessent. *Ám, áti, ár māncá.* Wir ässen. Ennénk.

Infinitivi Præsens, & Imperfectum.

Comesse, *Amāncá.* Essen. Enni.

Indicativi Passivi Præsens.

Comestur. *Se mānāncá.* Man esset. Étetik.

Nota. Edo, & Comedo

Infemna. Edo, si Co- alias conjugantur per o- mnia, ut Colligo.	medo <i>álmintrelea se ábát</i> <i>soemá, quá Colligo.</i>
---	---

*Quæro, quæsumus. Te rog, Ich bitte, wir bitten. Kér-
 kek, kériünk. Habet primam Personam Presentis
 Indicativis.*

Ave, salve, vel aveto, salveto. Bucurate, se tra-
esci. Sen agrúst. Avere, salvete. Bucurátive. se
tráiti. Senb agrúst. Egésségget légyetek. Avere,
salvere. Áte bucurá, é traí. Segrúst-senn. Egésség-
gellenni. Secundam Personam Imperativi utrius-
que numeri, & Præsens Infinitivi habet.

Cedo, pro da, vel dic, est se cunda Persona Impera-
tivi. Dà, spune. Sib, sage. Adgyod, mangyad.

Infit, tertia Persona Præsentis Indicativi, pro inci-
pit, vel inquit. Incépe, zice. Et tanget an, et sagt.
Kezdis mondgya.

Ovar. Se bucura. vor treunden springt. Örül. Est ter-
tia Persona Præsentis Indicativi, & Participium
habet: Ovans, oyantis.

Defit. Se sfársiéscé. Es geht ab. El fogy. Est tertia
Persona Præsentis Indicativi, & Præsens Infinitivi
habet: Defieri.

Faxim, faxis, faxit. Plur. Faxitis, faxint, pro
faciam, vel fecero, &c. Est Futurum Optativi,
& Præsens, vel Futurum Coniunctivi, Faxo, est Fu-
turum Indicativi, pro faciam.

Ausim, ausis, ausit. Cutez, cutezi, cutézo. Ich darf.
Merem. Pro audeam, vel ausus ero.

Edim. comedim; Præsens Coniunctivi, pro edam,
comedam.

Duis, duit, duint; pro des, det, dent, vel dederis,
& reliq. Dà, dea. Sib du, gebr er, geber s is.

Adgyad, adgya, adgyanak.

Perduint, pro perdant. *Se' l'pérsá.* Sie sollen vernichten. *Vezessék el.*

CAPUT III.

C A P III.

DE SYNTAXI, DESPRE SYNTAX,

Sive doctrina construendi, *Sáu' invariaturá de á im-*
 Vocabula, & Sententias. *preuná Cuvinte, si sententii,*

PRÆCEPTUM I.

<p>Omne Verbum Personale Finiti Modi debet habere Nominativum ejusdem Numeri, & Personæ, cujus est ipsum verbum; qui Nominativus quaeritur per interrogationem <i>Quis?</i> & aliquando ponitur aperte, aliquando vero occulte, praesertim dum sunt Pronomina <i>Ego, tu, ille, nos, vos, illi,</i> quæ plerumque omituntur, ac tacite tantum intelliguntur, ut: <i>Si vales, bene est; ego quidam valet.</i></p>	<p><i>Toáta Verbá Façuita de Modul Marginis trabue se áiba o Antia Cadere de ácelási Numer, si Persona, de quare e verbá; quãrea Antia cadere, se céreca prin' intrebãres Cine? si quãte odáta se pune áicves, iára quãte odáta pe áscuns, mái áles quãnd' s'nt Pentruo numele Io, tu, el, noi, Voi, ei. quãre mái tot deduná se lásse, si numái pe áscuns se in-tielleg, prequum: Dáche esti sãnatos, e bine: io épsumi s'nt sãnatos.</i></p>
---	--

PRAECEPTUM II.

Verbum Personale, quod post omnem Conjunctionem Quod e Modo Finito transit ad Infinitum, postulat ante se accusandi Casum, qui fit ex Nominativo verbi Finiti; nam dum omittitur Quod, Nominativus ponitur ad Accusativum, verbum ad Infinitivum in eodem tempore, ut <i>Gaudeo, quod tu saluus redieris; Gaudeo, te saluum rediisse.</i>	Vorbá Façuita, quârea dupace se lãsse Qvod, tréce din Modul cel Marginit în cel Nemarginit, vrea se áiba în náinteá fá un Áccusáth. Quâ re se fáce din Nomináthi- vul vorbei cêi Margináte; quaci. quând se lãsse Qvod, Nomináth. se pune în Áccus. si vorbá lã modul cel Nem. într'ácelási tẽmp, pr: Gau- deo. quod tu saluus redie- s, &c. Me bucur, ohe tu te- ái întors sãnatos.
---	--

PRAECEPTUM III.

Omne verbum Personale Finiti Modi potest habere duos Nominativos, unum ante se, alterum post se, cum utrumque Nomen ad eandem rem pertinet, cujusmodi vel maxime est verbum Substantivum Sum, ut <i>Parsimonia magnum est ve- stigal.</i>	Toáta vorbá Façuita de Modul Marginit po- áte ávé doáo Nomináthi. vuri, unul în náinte, si áltul dupa seine, quând se tiën ámẽndoáo Nu- mele de ácelási lucrú, de quãre féliu e mái cu- deád: insul vorbá Sum, preqrum: Cumpatul e má. e Castig.
---	--

PRÆ.

PRAECEPTUM IV.

<p>Omne verbum Acti- vum regit Accusativum, qui respondet quaestioni <i>Quid?</i> ut: <i>Pueri ingenui intrabare</i> <i>amant litteras.</i></p>	<p><i>Toata vorlá Dueratou- re vrea se úrbá o Apátrá Cadére, qvára, respunde Ce? pr. Pruncii buni iubesc ínvariaturá.</i></p>
---	---

PRAECEPTUM V.

<p>Quodvis verbum Pas- sivum postulat Ablati- vum cum Praepositione <i>a</i>, vel <i>ab</i>, qui Ablativus respondet. Quaestioni <i>quo?</i> ut: <i>A pueris ingenuis</i> <i>amantur litterae.</i></p>	<p><i>Fiesceqvára vorba Pa- teimitoáre vrea se ávó un Ábláttiv cu Nántegunerea delá, qvára Ábláttiv re- spunde íntrebareí delá ci- ne?pr. Delá pruncii buni se iubésece ínvariaturá.</i></p>
--	--

PRAECEPTUM VI.

<p>Quotiescunqve duo Nomina Substantiva ad eandem rem pertinentia in Oratione continuantur, in Casu concordant, ut: <i>Urbs Roma; Tulliola mea</i> <i>delicia.</i></p>	<p><i>De qváte ori vin lá olál- ta ín Norbire doáo Nume Statornice, ce se tién de á- celási lucru, se pun íntr° ácéiási Cadére preqvum: Cerárea Romá; Tulliólá deffatarile méle.</i></p>
--	--

PRAECEPTUM VII.

<p>Si vero ad res diversas pertinent, nec Coniuncti- one aliqua copulantur, al- terum erit Genitivi Casus, qui</p>	<p><i>lára de se tién de lucruri osebite, nici se léga prin oro Ímpreunáre, unul se pune íntr° ádoáoá Cadére, qvára</i></p>
--	---

qui respondes quæstioni quærea respondeñtebari &
 Cujus? ut: *Liber Pompeji*; cui? pr: Câtea lui Pompei
Pana peccati. Pedépîá peccáului.

PRAECEPTUM VIII.

Nomina Adjectiva, Pro Nomine Adagatoare,
 nomina, & Participia con- Pentrunumele, si Impartasi-
 cordant cum Substanti- vis se Intocmes cu Nume-
 vis, ad quæ pertinent, le cele Statornice, de quære
 in Genere, Numero, & se tiên, în Gen, în Nume, si
 Casu, ut: *Contemta par- în Cadere, pr: Scîntiá mi-*
va scintilla magnum ca nebagata în sâma de-
sepe exstavit incendi- multe ori áu facut máse
um. áprindere.

PRAECEPTUM IX.

Pronomina Relativa Pentrunumele Reducatoá-
 concordant cum Substan- re se întocmes cu numele cel
 tivo, quod in memoriam Statornic, pe quære el óduc
 reducunt in Genere, & Nu- ámince, în Gen, si în Nu-
 mero, ut: *Accepi Epi- mer, prequam: Ám luát E-*
stolam, quæ mihi missa fu- pistolá, quærea emi erá tri-
erat; venit homo, quem missa; Áu venit omul, pe
laudabas. quære el laudái.

PRAECEPTUM X.

Quodvis verbum ad- Fiescequærea vorba po-
 mitit Præpositionem cum- áte áoc o Náintepunere cu
 suo casu, ut: *Fui in Caderea ti, prequam: Ám*
templo. Eo in Gymnasi- kost în Besérica. Merg lá
um. scho-

um.

Schoála

PRÆCEPTUM XI.

Quodvis verbum ad-
mittit Dativum ejus Per-
sonæ, in ejus commo-
dum, vel incommodum
aliquid fit, qui Dativus
respondet quæstioni Cui:
ut: *Tibi aris, tibi occas, ti-
bi eadem & metes.*

Fiescequárea corba po-
áte áoc un Dáthio ál ácc-
sá Personæ, intr' ácui so-
los, sán páguba se fáce
eá: quáre Dáthio respon-
de intrébarei Cui?prequum:
Tie éti ári, tie éti gráph, si-
tie tí si secerá.

PRÆCEPTUM XII.

Nomina Substantiva,
quibus temporis conatinu-
atio exprimitur, si inter-
rogatio fiat per *Quamdiu?*
ponuntur in Accusativo,
vel Ablativo, frequentius
tamen in Accusativo, ut:
*Troja decem annis, vel
annos obsessa est.*

Numele staternice, prin-
quáre se infémna curgereá
Vremei, dúcte se fáce intré-
bárea prin Pánaqvánd? se
pun intrá Ápátrá, sán Ásié-
sá Cadére, tatusi mái ádése
ori intr' ápátrá, pr: Troja
decem annis, vel annos
obsessa est.

Si autem non per *Quam-
diu?* sed per *Quando?* su-
at Interrogatio, tantum
in Ablativo, & quidem
absque ulla Præpositione
in utroque casu, ut: *Id su-
periori anno evenit.*

lára dúche nu se fáce in-
trébareá prin Pánaqvánd?
ci prin Qvánd? se pun numáti
intr' ásié sá Cadére, dára
fara de níci o Náintepunere
dáméndooa orite, pr: Id su-
periori anno evenit.

PRÆ-

PRÆCEPTUM XIII.

Nomina Substantiva, Numele Statornice, prin-
 quibus significatur 1. Pre- qväre se însémna 1. Vrun-
 tium, 2. Instrumentum, si- pretiu, 2. vro unélta, fara
 ve illud, sine qvo, aut de qvärea, sáu fara de áltá
 ejus simili, res fieri ne- ei áséménea, lucral nu se
 quit, 3. Causa, propter poáte fáce, 3. vro pricina,
 quam aliquid fit, efferun- pentru qvärea se fáce cevá, se
 tur. Ablativo casu absqve pun intr? Ásíé sá cadére fa-
 ulla Præpositione, ut: Emi va nici o Náintepunere, pr:
 librum duobus florenis. Emi librum duobus flore-
 Scribo calamo. Fame inte- nis. Scribo calamo. Fame
 reo. intereo.

Nomina Vero Substan- i lára Numele Statornice,
 tiva quibus significatur prin qväre se însémna vrun
 Modus, qvo aliquid fit, Mod, cu qväre se fáce cevá,
 quique per qvæstionem Qvo si qväre se cunoásée prin in-
 modo? cognoscitur, si ve- trebárea Qvomodo? dáche
 niant absqve Adjectivo, vin fara di nici un Nume Á-
 ponuntur ad Ablativum daogatoriu, se pun intr? Á-
 cum Præpositione Cum, ut síé sá Cadére cu Náintepu-
 Tuas litteras cum voluptate- nerea Cum pr: Tuas litteras
 te legi. Qvod si Adjecti- cum voluptate legi. lára im-
 vum eisdem adhibitum preunânduse numele céle ta
 fuerit, Præpositio Cum tornice cu vrun Adaogatoriu
 vel omittitur, vel inter- Náintepunerea Cum sáu se
 ponitur Adjectivo, & lásse, sáu se pune in mijlo-
 Sub- ul

<p>Substantivo, ut: <i>Tuas litteras magna voluptate, vel magna cum voluptate legi.</i></p>	<p>cul lor, pr: <i>Tuas litteras magna voluptate, sãu magna cum voluptate legi.</i></p>
<p>Demum Nomina Substantiva, quæ Societatem significant, (significanti autem societatem, sine quibus eorumque similibus aliquid fieri potest:) ponuntur ad Ablativum cum Præpositione <i>Cum</i>, ut: <i>Cum fratre exivi. Cum pallio ad me venit.</i></p>	<p><i>Mãi pœuvma Numele Statornice, quãre insẽmna Infortite, (: dãra insotire insẽmna fara de quãre, si fara deãquarorã asẽmene se poãte cevã face:) se pun intr' Asiesã Cadere cu Nãintepunerea.</i> <i>Cum, pr: Cum fratre exivi. Cum pallio ad me venit.</i></p>

PRAECEPTUM XIV.

<p>Gerundia, Supina, & Participia regunt Casus verborum, a quibus oriuntur, ut: <i>Scribo litteras. Tempus est scribendi litteras. Eo scriptum litteras, Sum scripturus litteras.</i></p>	<p><i>Gerundiile, Supinãrile, se Impartãsrile orẽu se ãiba acẽle Caderi, quãre le ãu vorbele, delã quãre vin, pr: Scribo litteras. Tempus est scribendi litteras. Eo scriptum litteras. Sum scripturus litteras.</i></p>
---	--

APPENDIX .

<p>Nomina Propria Pagorum, Castellorum, Urbium ad quæstionem <i>Uti?</i> si sint primæ, aut secundæ</p>	<p><i>Numele cẽle Proprie ãtãtelor, ã Orãsielor, si ã Cetãtilor lã intrebãrea Unde? dãche sãnt de ãntããã, sãu ã-</i></p>
---	--

2ª Declinationis ponuntur in Genitivo: ut: *Fui Romæ, Roma, Cibinii.*

Si vero tertix Declinationis, vel Numeri Pluralis fuerint, ponuntur in Ablativo, ut: *Fui Claudiopoli. Parisiis.*

Ad quæstionem Unde? cujuscunque Declinationis, & Numeri fuerint, semper ponuntur in Ablativo sine ulla Præpositione, ut: *Redeo Vienna, Posonio, Neapoli, Athenis.*

Sicuti ad quæstionem Quo? ponuntur in Accusativo pariter absque ulla Præpositione, ut: *Pergo Balassalam, Londinum, Carthaginem, Venetias.*

*doáóá Plecáre, se pun in á-
doá Cadére, pr: Fui Romæ,
Cibinii.*

*Iáxa dáche vor fi de átrè-
sá Plecáre, sáu de Numerub
Immúltorou, se pun in á-
sísá Cadére, pr: Fui Clau-
diopoli, Parisiis.*

*Lá întrebárea Deunde?
macárdece Plecáre, si Num-
mer vor sá. púturea se pun
in Ásíésá Cadére far: de
nici o Náintepunere, pr: Re-
deo Vienna, Posonio, Ne-
apoli. Athenis.*

*Prequm lá întrebárea
Încatrau, sáu unde? se pun
in Ápátvá Cadére á sídece
fara nici o Náintepunere,
pr: Pergo Balassalam
Londinum, Carthaginem
Venetias.*

Modus componendi relinquitur industriz Magistrorum, non secus, ac ea, quæ hic desiderantur

G Y M N A S I I S .

